

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Sokołowie Podlaskim**

**STAN SANITARNY
POWIATU SOKOŁOWSKIEGO
ZA ROK 2025**

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ W 2025 R....	5
III. OCENA STANU SANITARNEGO	10
1. EPIDEMIOLOGIA	10
2. HIGIENA KOMUNALNA	29
3. HIGIENA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	39
4. HIGIENA PRACY	50
5. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY.....	63
6. ZAPOBIEGAWCZY NADZOR SANITARNY.....	74
7. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA.....	83
IV. PODSUMOWANIE i ZADANIA NA 2026 r.....	99

I. WSTĘP

Szanowni Państwo,

Przekazuję Państwu „Ocenę stanu sanitarnego powiatu sokołowskiego” opracowaną przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sokołowie Podlaskim. Dokument ten stanowi realizację obowiązku wynikającego z art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz jest corocznym podsumowaniem działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokołowie Podlaskim na rzecz ochrony zdrowia publicznego.

Niniejsze opracowanie przedstawia sytuację sanitarno-epidemiologiczną na terenie powiatu sokołowskiego oraz obejmuje analizę warunków zdrowotnych w kluczowych obszarach objętych nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Uwzględnia zagadnienia związane z higieną środowiska, higieną pracy, bezpieczeństwem zdrowotnym żywności i żywienia, higieną procesów nauczania i wychowania, higieną wypoczynku i rekreacji, a także stanem sanitarnym obiektów użyteczności publicznej oraz podmiotów wykonujących działalność leczniczą. W opracowaniu zawarto również informacje dotyczące działań zapobiegawczych, przeciwepidemicznych oraz działalności w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

Raport został przygotowany na podstawie danych pochodzących z nadzoru bieżącego i zapobiegawczego, prowadzonych kontroli, analiz laboratoryjnych, postępowań administracyjnych oraz oceny sytuacji epidemiologicznej. Przedstawione informacje pozwalają na rzetelną ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarnego mieszkańców powiatu sokołowskiego oraz identyfikację obszarów wymagających dalszych działań nadzorczych i profilaktycznych.

Podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sokołowie Podlaskim działania miały na celu zapewnienie właściwych warunków higieniczno-sanitarnych, ograniczenie zagrożeń zdrowotnych oraz podnoszenie świadomości społecznej w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowego stylu życia. Stały monitoring sytuacji sanitarnej oraz konsekwentne egzekwowanie przestrzegania obowiązujących przepisów pozostają jednym z najważniejszych elementów pracy Inspekcji Sanitarnej.

Wyrażam przekonanie, że przedstawione opracowanie będzie stanowiło cenne źródło informacji o stanie sanitarnym powiatu sokołowskiego, a zawarte w nim wnioski

i rekomendacje posłużą do planowania dalszych działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców oraz wzmacniania systemu ochrony zdrowia publicznego w regionie.

Zachęcam również do bieżącego śledzenia komunikatów publikowanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sokołowie Podlaskim, w tym informacji dotyczących profilaktyki, aktualnych zagrożeń zdrowotnych oraz działań podejmowanych na rzecz ochrony zdrowia publicznego.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Sokołowie Podlaskim
Marzenna Hardej

II. DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ W 2025 R.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim obejmuje nadzorem obszar o powierzchni 1131 km², zamieszkały przez 50950 osób. Nadzorem objęte są następujące miasta i gminy: miasto i gmina Sokołów Podlaski, miasto i gmina Kosów Lacki oraz gminy: Bielany, Ceranów, Jabłonna Lacka, Repki, Sabnie, Sterdyń.

Podział administracyjny powiatu sokołowskiego

W 2025 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna w Sokołowie Podlaskim realizowała zadania wynikające z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz przepisów wykonawczych, których nadrzędnym celem jest ochrona zdrowia publicznego oraz zapewnienie bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego mieszkańców powiatu sokołowskiego. Działania podejmowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokołowie Podlaskim obejmowały m.in. nadzór nad higieną środowiska, higieną żywności i żywienia, higieną pracy, higieną dzieci i młodzieży, epidemiologią, szczepieniami ochronnymi, zapobiegawczym nadzorem sanitarnym oraz promocją zdrowia i oświatą zdrowotną.

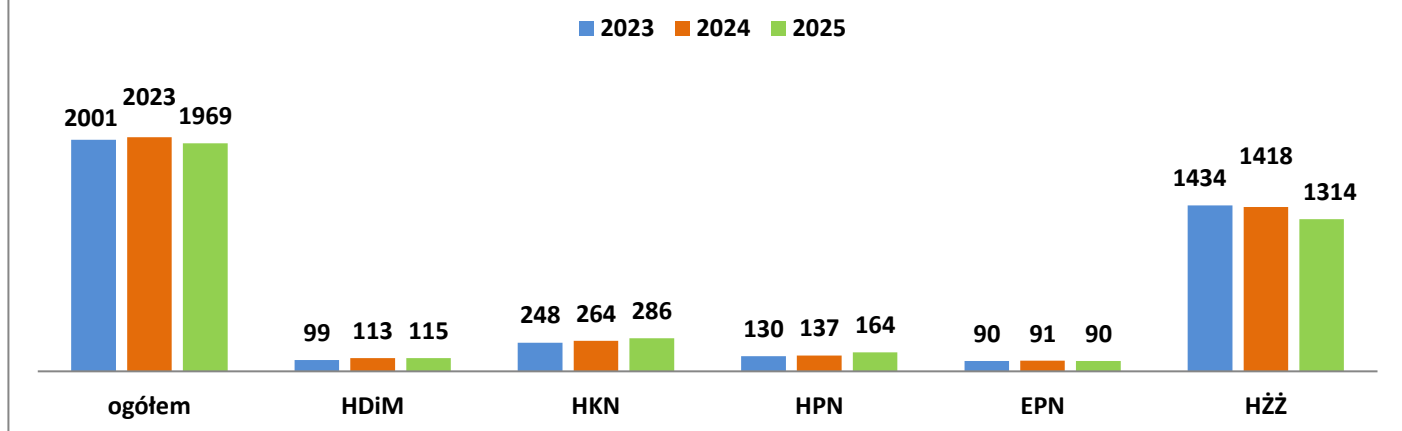
W tym miejscu podkreślić należy, że działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokołowie Podlaskim oparta jest na wdrożonym i ciągle doskonalonym Systemie Zarządzania, zgodnym z normą PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności. Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcje”.

Cele systemu zarządzania osiągnane są poprzez:

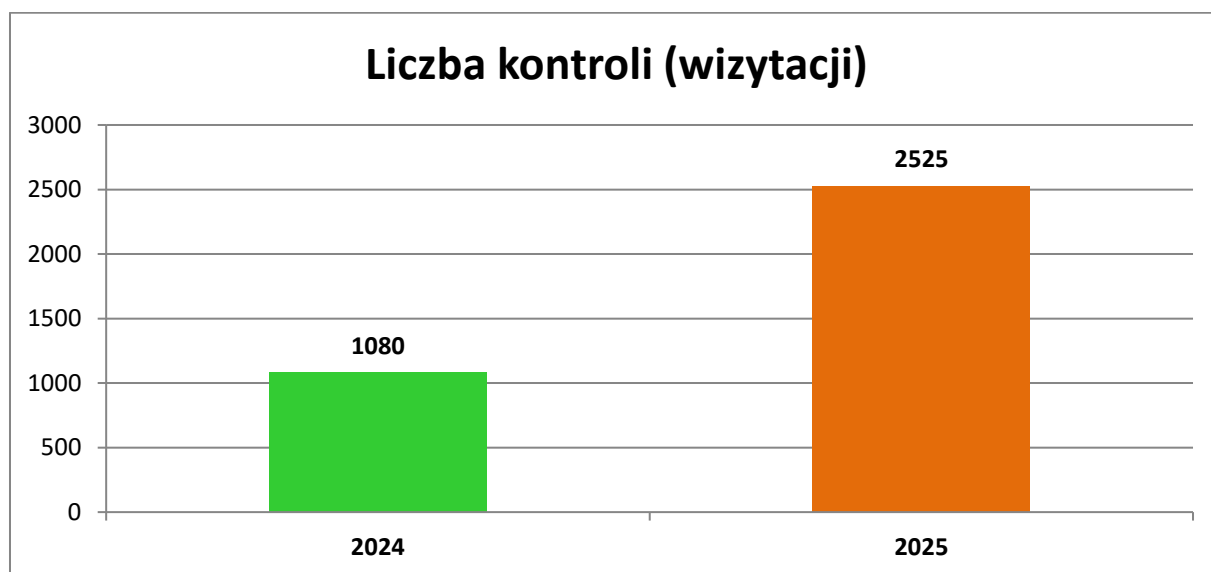
- prowadzenie i dokumentowanie kontroli w sposób rzetelny, kompetentny i obiektywny, z należytą starannością, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami oraz dokonywanie profesjonalnego osądu;
- zapewnienie rzetelności, niezależności i bezstronności, co oznacza niezależność od jakichkolwiek nacisków finansowych, handlowych i innych mogących mieć wpływ na wyniki prowadzonych prac oraz nieangażowanie się w jakąkolwiek działalność, która mogłaby zmniejszyć zaufanie do tych wyników;
- zachowanie poufności wyników badań i kontroli oraz ochronę danych dotyczących klientów i kontrolowanych;
- analizowanie skarg oraz informacji zwrotnych od Klientów i podejmowanie odpowiednich działań;
- dbałość o współpracę i komunikację z inspekcjami i służbami w celu minimalizacji zagrożeń dla zdrowia publicznego;
- zarządzanie ryzykiem zgodnie z ustaleniami systemu zarządzania;
- identyfikowanie potrzeb szkoleniowych i ciągłe podnoszenie kwalifikacji personelu poprzez doszkalcenie i system szkoleń;
- budowanie wizerunku nowoczesnej i przyjaznej instytucji publicznej uwzględniające otoczenie prawne przedsiębiorców;
- celową i oszczędną gospodarkę środkami finansowymi;
- zaangażowanie w procesy ciągłego doskonalenia wdrożonych systemów zarządzania i ciągłego doskonalenia ich skuteczności.

Liczba obiektów będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokołowie Podlaskim utrzymuje się na podobnym poziomie, w 2025 roku było 1969 obiektów.

Liczba nadzorowanych obiektów według pionów merytorycznych

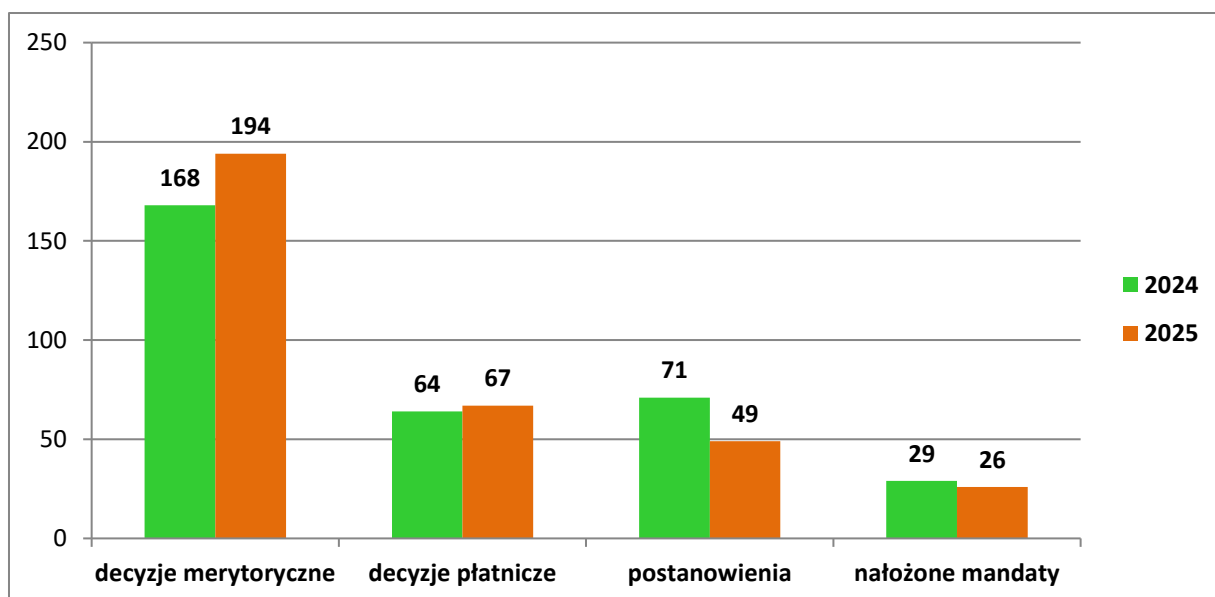

W 2025 roku w ramach realizowanych zadań poszczególnych pionów merytorycznych PSSE w Sokołowie Podlaskim łącznie pobrano 332 próbki do badań laboratoryjnych oraz przeprowadzono 2525 kontroli i wizytacji, w tym przeprowadzono 1702 wywiadów epidemiologicznych.

Wykorzystanie materiału kontrolnego w działalności administracyjnej i egzekucyjnej w 2025 roku przedstawiało się następująco:

- wystawiono 194 decyzji merytorycznych,
- wystawiono 67 decyzji o opłacie za czynności kontrolne, podczas których stwierdzono naruszenie wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- wydano 49 postanowień,
- nałożono 26 mandatów na kwotę 4400 zł.

Do tutejszej Stacji wpłynęło 11 wniosków o udzielenie informacji publicznej. Najwięcej wniosków dotyczyło informacji w zakresie szczepień ochronnych (6), warunków sanitarno-technicznych obiektów branży beauty (2), produkcji i sprzedaży lodów (1) oraz punktów gastronomicznych w ramach programu „Janosik” (1).

W 2025 roku wpłynęła 1 skarga w obszarze działania PPIS w Sokołowie Podlaskim (w rozumieniu Działu VIII Kodeksu postępowania administracyjnego).

Do tutejszego Organu wpłynęły 23 wnioski obywateli o interwencję.

Najczęściej zgłaszane sprawy dotyczyły:

- niewłaściwej jakości żywności,
- sprzedaży żywności przeterminowanej
- sprzedaży w placówce oświatowej niedozwolonych produktów
- braku higieny w zakładach żywienia zbiorowego

- umieszczenie śmietników przy budynku mieszkalnym,
- zabezpieczenia mieszkańców korzystających z wodociągu publicznego w wodę do spożycia w związku z budową kurników
- niewłaściwej jakości wody,
- gromadzenia i składowania odpadów na działce gminnej
- złego stanu sanitarno-technicznego budynku socjalnego
- warunków pracy pracownika kadr
- dolegliwości żołądkowo-jelitowych u dzieci w przedszkolu
- nieprawidłowego zabezpieczenia szlaku komunikacyjnego

Należy podkreślić, że zgłoszenia oraz wnioski mieszkańców dotyczące konieczności podjęcia działań interwencyjnych w obiektach objętych nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokołowie Podlaskim stanowią istotne źródło informacji o możliwych nieprawidłowościach. Mogą one wskazywać na sytuacje stwarzające zagrożenie dla zdrowia publicznego, dlatego każde zgłoszenie jest analizowane i w zależności od potrzeb podejmowane są stosowne czynności, w tym m.in. kontrole interwencyjne, pobór próbek żywności oraz inne działania wynikające z ustawowych kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Szczegółowa analiza stanu sanitarno-epidemiologicznego powiatu sokołowskiego została opracowana przez poszczególne komórki organizacyjne Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sokołowie Podlaskim i przedstawiona w kolejnych rozdziałach niniejszego opracowania. Dane zaprezentowane w raporcie pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2025 oraz z lat wcześniejszych i stanowią podstawę do analizy porównawczej w zakresie występowania chorób zakaźnych i zakażeń, chorób zawodowych, wyników badań laboratoryjnych oraz przeprowadzonych kontroli obiektów pozostających pod nadzorem sanitarnym wraz z ich oceną.

III. OCENA STANU SANITARNEGO

1. EPIDEMIOLOGIA

CHOROBY ZAKAŻNE

Przepisy rozdziału 6 ustawy z dnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi regulują sposób postępowania w przypadku podejrzenia lub rozpoznania zakażenia/choroby zakaźnej u ludzi lub zgonu z ich powodu. Ustawa ta jednocześnie wskazuje, jakie choroby zakaźne i zakażenia podlegają zgłoszeniu do Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych jest jednym z istotnych zadań, które realizowane są przez Państwową Inspekcję Sanitarną. W ramach zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych przeprowadzono dochodzenia epidemiologiczne w związku ze stwierdzeniem chorób zakaźnych, mające na celu unieszkodliwienie źródła zakażenia, a także przecięcie dróg szerzenia się zakażenia.

Analiza sytuacji epidemiologicznej powiatu sokołowskiego opiera się na sprawozdaniach statystycznych zbieranych w okresach dwutygodniowych, kwartalnych i rocznych. Rejestracja zgłoszonych przypadków zachorowań/podejrzeń odbywała się zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób (ICD-10) oraz w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych i zakażeń, opracowane przez NIZP PZH-PIB na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Szczegółowe dane dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie powiatu sokołowskiego przedstawia tabela i opisy zawarte w niniejszym opracowaniu.

Lp.	Jednostka chorobowa		2024		2025	
			Liczba	Zapadalność	Liczba	Zapadalność
1	Dury rzekome A, B, C ^{UE}		1	1,95	0	0,00
2	Salmoneloza	zatrucia pokarmowe ^{UE/PL}	17	33,10	5	9,81
3		posocznica ^{PL}	2	3,89	0	0,00
4	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i> ^{PL}		40	77,87	53	104,02
5	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i>		0	0,00	1	1,96
6	Giardioza (lamblioza) ^{UE}		2	3,89	4	7,85

7	Kryptosporidioza		0	0,00	2	3,93
8	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	28	54,51	29	56,92
9		wywołane przez norowirusy	8	15,57	21	41,22
10		inne określone	10	19,47	14	27,48
11		nieokreślone	5	9,73	10	19,63
12	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		24	46,72	28	54,96
13	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	67	130,44	112	219,82
14	w tym u dzieci do lat 2		22	42,83	39	76,55
15	Tularemia		0	0,00	1	1,96
16	Jersinioza pozajelitowa		0	0,00	1	1,96
17	Krzusiec ^{PL}		42	81,77	25	49,07
18	Płonica (szkarlatyna) ^{PL}		74	144,06	16	31,40
19	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{PL}	ogółem	3	5,84	0	0,00
20		Róża	2	3,89	0	0,00
21		inna określona i nieokreślona	1	1,95	0	0,00
22	Kiła	wczesna	1	1,95	0	0,00
23		inne postacie kily i kiła nieokreślona	3	5,84	1	1,96
24	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		0	0,00	1	1,96
25	Borelioza z Lyme		2	3,89	58	113,84
26	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		12	23,36	14	27,48
27	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{UE}		1	1,95	2	3,93
28	Ospa wietrzna		197	383,52	78	153,09
29	Różyczka ^{UE/PL}		1	1,95	0	0,00
30	Wirusowe zapalenie wątroby typu A		0	0,00	1	1,96
31	Wirusowe zapalenie wątroby typu B - przewlekłe i BNO		0	0,00	7	13,74
32	Wirusowe zapalenie wątroby typu C - przewlekłe i BNO		0	0,00	5	9,81
33	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}		1	1,95	0	0,00
34	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna ^{UE}	ogółem	5	9,73	4	7,85
35		posocznica	3	5,84	3	5,89
36		inna określona i nieokreślona	3	5,84	0	0,00
37		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0,00	1	1,96
38	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		0	0,00	1	1,96
39	Grypa ^{UE/PL}		0	0,00	2	3,93
40	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) ^{UE}		344	669,70	316	620,22
41	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) - przypadki możliwe ^{UE}		1	1,95	8	15,70
42	Zakażenia wirusem RSV	ogółem	64	124,60	151	296,37
43		w tym u dzieci do lat 2	40	77,87	80	157,02
44	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		453	881,91	718	1409,22

- W 2025 roku odnotowano wzrost zachorowań w stosunku do roku poprzedniego dla jednostek chorobowych takich jak: zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridioides difficile*, wirusowe zakażenia jelitowe (szczególnie wywołane przez norowirusy), biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, borelioza, wirusowe zapalenia wątroby typu B,C, zakażenia RSV, grypa.
- W 2025 roku odnotowano spadek zachorowań w stosunku do roku poprzedniego dla jednostek chorobowych takich jak: salmoneloza, krztusiec, płonica, ospa wietrzna.
- Na podobnym poziomie utrzymała się liczba zachorowań na pneumokoki, kleszczowe zapalenie mózgu oraz styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień.
- W 2025 roku zarejestrowano pojedyncze przypadki giardiozy, kryptosporidiozy, jersiniozy, tularemii, chorób przenoszonych drogą płciową (kiła, chłamydioza), wirusowego zapalenia wątroby typu A.

1. Choroby zakaźne objęte programami eradykacji i eliminacji Światowej Organizacji Zdrowia (WHO)

• Odra i Różyczka

Szczególną uwagę poświęca się profilaktyce chorób zakaźnych, w tym odry i różyczki. Obie te choroby, mimo że zostały w dużej mierze opanowane w krajach rozwiniętych dzięki programom szczepień, nadal stanowią zagrożenie zdrowia publicznego, zwłaszcza w przypadku obniżonego poziomu wyszczepialności.

Odra jest bardzo zakaźną chorobą wirusową, która może prowadzić do poważnych powikłań, takich jak zapalenie płuc, uszkodzenie mózgu czy nawet śmierć. Różyczka jest również chorobą wirusową, która może mieć poważne konsekwencje zdrowotne, zwłaszcza dla kobiet w ciąży (może prowadzić do wrodzonych wad płodu). Dzięki szczepieniom powszechnym, liczba zachorowań na te choroby znacząco spadła.

W 2025 roku na terenie powiatu sokołowskiego nie zarejestrowano przypadków zachorowań na odrę i różyczkę.

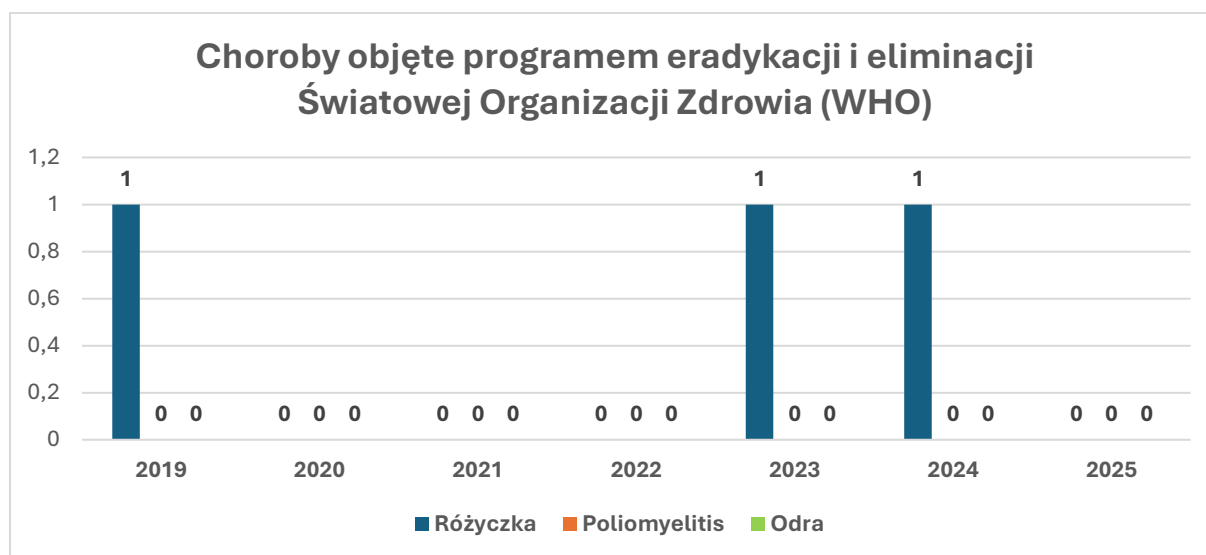
• Poliomyelitis i ostre porażenia wiotkie (OPW)

Poliomyelitis, czyli choroba Heinego-Medina, jest wirusową chorobą, która może prowadzić do porażenia, a w skrajnych przypadkach do śmierci. Dzięki wprowadzeniu szczepień przeciwko polio, choroba ta została w dużej mierze wyeliminowana. Polio jest chorobą szczególnie niebezpieczną dla dzieci, dlatego kluczowe jest utrzymanie wysokiego poziomu wyszczepialności, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się wirusa.

W 2025 roku w dalszym ciągu prowadzono aktywny nadzór epidemiologiczny nad ostrymi porażeniami wiotkimi u dzieci do 15 r. ż. Zwiększono nadzór nad podmiotami leczniczymi, celem poprawy zgłaszalności przypadków OPW. W związku z tym przeprowadzono 12 kontroli. Comiesięczne kontrole przeprowadzono w SPZOZ w Sokołowie Podlaskim w Oddziale Pediatrycznym, Izbie Przyjęć oraz Szpitalnym Oddziale Ratunkowym w zakresie weryfikacji zgłaszalności do PPIS przypadków wystąpienia ostrych porażen wiotkich u dzieci do 15 r. ż., a także dostępności w podmiocie leczniczym procedur oraz Schematu postępowania w przypadku ostrego porażenia wiotkiego u osoby poniżej 15 r. ż. Terminowo przekazywano cotygodniowe raporty do WSSE w zakresie wystąpienia przypadków OPW.

W 2025 roku na terenie powiatu sokołowskiego nie zarejestrowano przypadków zachorowań na OPW. Wysoki poziom wyszczepialności, a także skuteczny monitoring przyczyniły się do utrzymania sytuacji epidemiologicznej pod kontrolą.

Pomimo dużego sukcesu w walce z poliomyelitis, wciąż istnieje ryzyko związane z globalnym przemieszczaniem się ludzi. Polio występuje w niektórych krajach, zwłaszcza w regionach o niskim poziomie wyszczepialności, co stanowi zagrożenie dla innych krajów. Z tego powodu, konieczne jest utrzymanie wysokiego poziomu wyszczepialności, aby zapobiec importowi wirusa i rozprzestrzenianiu się choroby.

2. Zakażenia i choroby przenoszone drogą pokarmową

Zatrucia pokarmowe objawiające się dolegliwościami żołądkowo-jelitowymi, mogą być wywołane czynnikami zakaźnymi o podłożu bakteryjnym, wirusowym lub pasożytniczym. Nośnikiem drobnoustrojów chorobotwórczych jest skażona żywność lub woda.

Czynnikami sprzyjającymi zatruciom są niedostateczne warunki sanitarne w trakcie przygotowywania pokarmów oraz nieprzestrzeganie zasad higieny rąk.

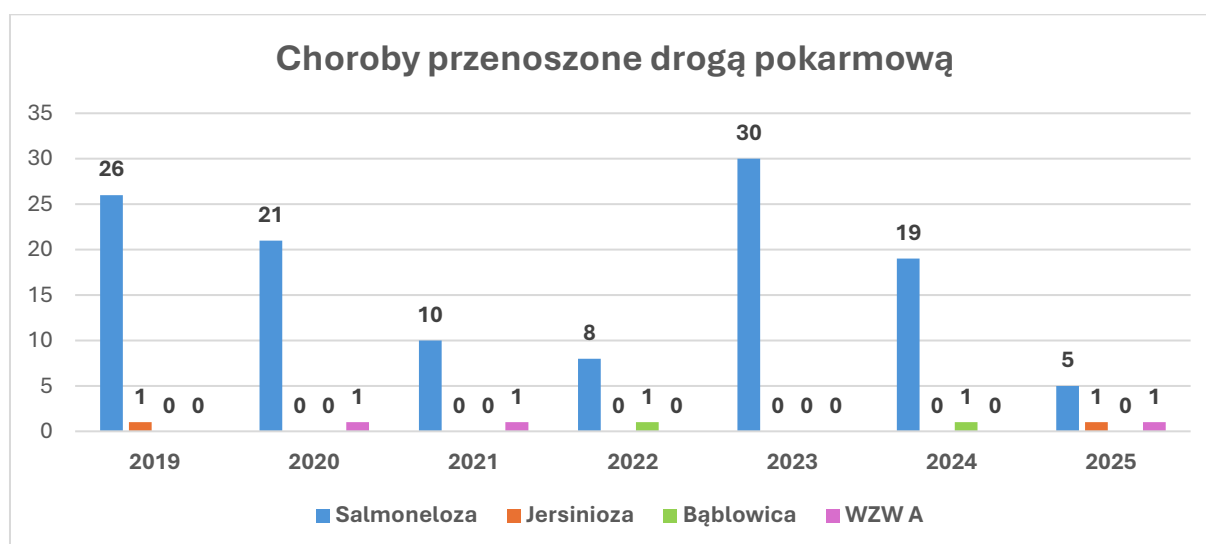
W grupie rejestrowanych zachorowań na choroby układu pokarmowego w 2025 roku dominowały wirusowe zakażenia jelitowe (rotawirus – 29, norowirus – 21, inne określone – 14, nieokreślone – 10) oraz biegunki i zapalenia żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – 112.

W 2025 roku odnotowano spadek zachorowań na salmonellozę w porównaniu do roku poprzedniego (2024 r.- 19 przypadków). Zarejestrowano 5 przypadków salmonellozy (zapadalność 9,81), w tym 4 osoby hospitalizowano. We wszystkich przypadkach zakażenie pałeczkami *Salmonella* przebiegało jako zatrucie pokarmowe. Nie wydano żadnej decyzji odsuwającej od czynności zawodowych.

W 2025 roku na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 1 przypadek bakteryjnego zakażenia jelitowego wywołanego przez *Yersinia enterocolitica* (zapadalność – 1,96). W roku poprzednim nie odnotowano zachorowań na jersiniozę.

W 2025 roku zarejestrowano 1 przypadek (zapadalność – 1,96) wirusowego zapalenia wątroby typu A u kobiety w wieku 72 lat. Osoba samotna, nie realizowano szczepień poekspozycyjnych osób z kontaktu. Nie ustalono źródła zakażenia. W roku poprzednim nie odnotowano zachorowań na WZW typu A.

W 2025 roku na terenie powiatu sokołowskiego nie zarejestrowano przypadków szigelozy, kampylobakteriozy, zakażeń *E.coli*, błławicy, zatrucia jadem kiełbasianym.

Nadzór nad zgłaszanymi do Państwowej Inspekcji Sanitarnej przypadkami chorób zakaźnych przenoszonych drogą pokarmową oraz zakażeniami jelitowymi pozwala na monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w tym zakresie i sprawne reagowanie w przypadku wystąpienia lub podejrzenia wystąpienia ognisk zatruc pokarmowych.

W 2025 roku na terenie powiatu sokołowskiego nie odnotowano ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych.

3. Choroby, którym można zapobiegać drogą szczepień

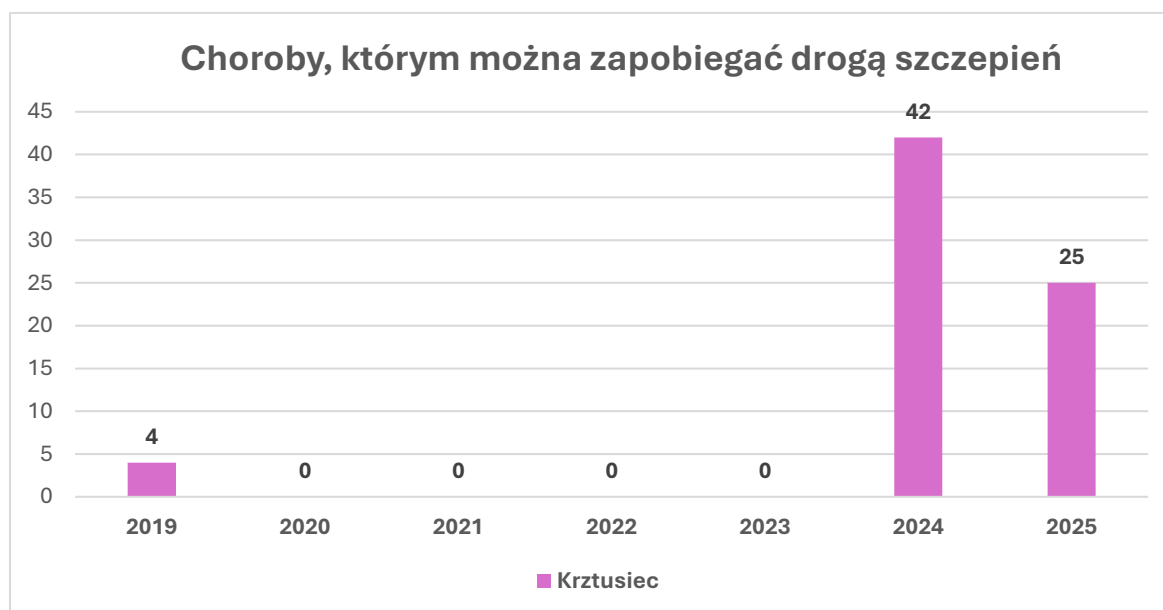
- **Krztusiec**

Krztusiec (pertussis) to zakaźna choroba bakteryjna, wywołana przez *Bordetella pertussis*, która może powodować ciężkie napady kaszlu, prowadzące do problemów z oddychaniem, szczególnie u niemowląt i małych dzieci. U dorosłych i starszych dzieci choroba ma łagodniejszy przebieg, ale może stanowić zagrożenie dla zdrowia niemowląt, które nie są jeszcze w pełni zaszczepione.

W 2025 roku na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 25 przypadków zachorowań na krztusiec (zapadalność – 49,07), co stanowi znaczny spadek w stosunku do roku poprzedniego - 42 przypadki w 2024 r. Zgodnie z obowiązującymi definicjami opracowanymi przez NIZP-PZH PIB – 9 z nich spełniało kryteria przypadku możliwego, 1 prawdopodobnego, natomiast 15 potwierdzonego.

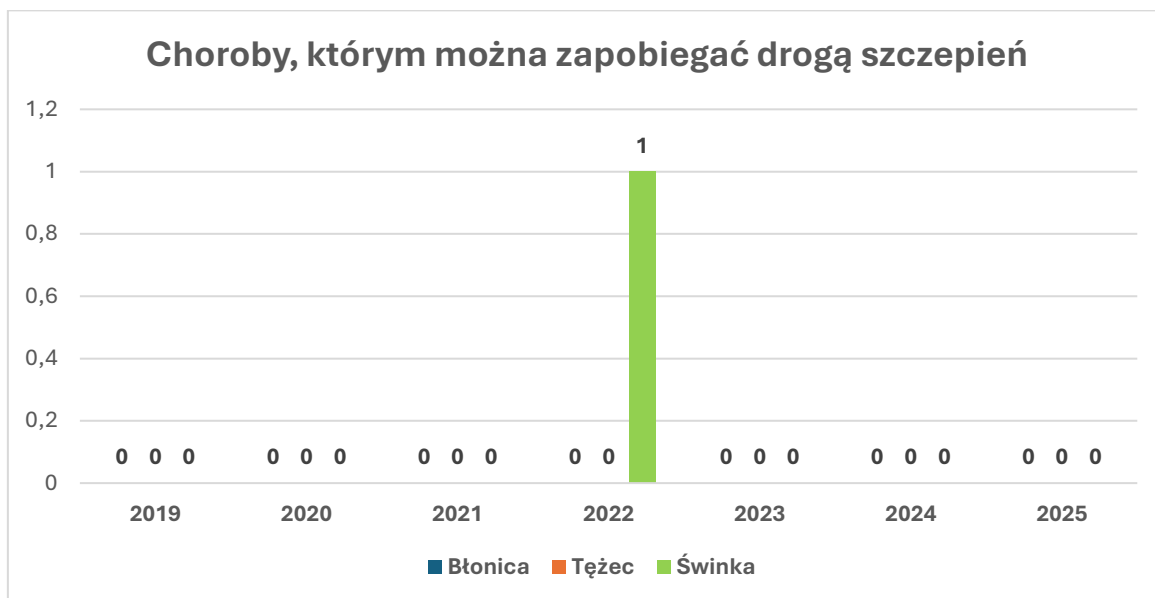
Na liczbę zachorowań na krztusiec mogą mieć wpływ epidemie wyrównawcze, które mają charakter cykliczny (co 4-5 lat odnotowywany jest wyraźny wzrost liczby zachorowań).

Podczas przeprowadzanych dochodzeń epidemiologicznych ustalano osoby ze styczności z osobą chorą na krztusiec, którym zalecono kontakt z lekarzem, celem podjęcia decyzji o wdrożeniu postępowania poekspozycyjnego. tj. podania antybiotyku lub szczepionki.

- **Błonica, Tężec, Świnka**

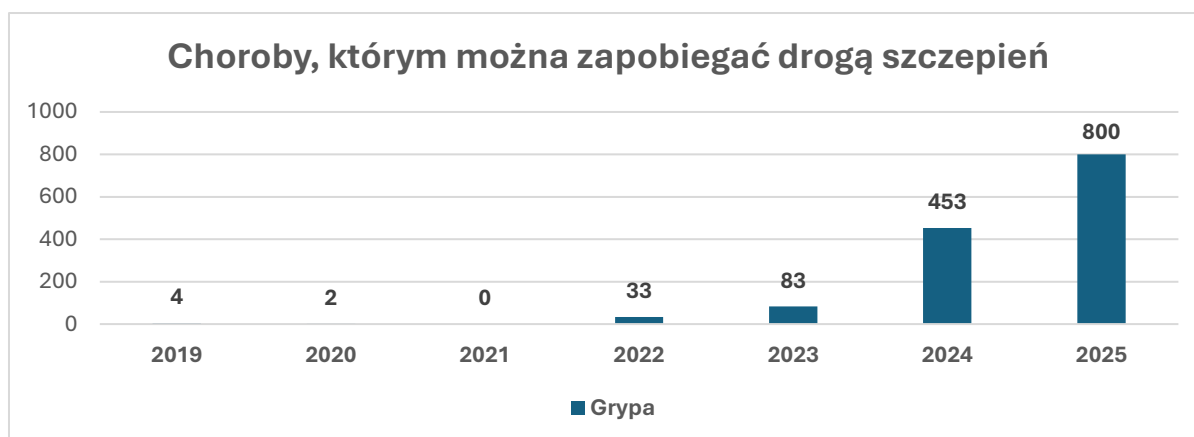
W roku 2025 na terenie powiatu sokołowskiego nie odnotowano przypadków zachorowań na błonicę, tężec i świnkę.

- **Grypa**

Grypa to ostre zakażenie górnych dróg oddechowych wywołane przez wirusy grypy. Grypa i jej powikłania w układzie krążenia i oddychania stanowią poważny problem zdrowia publicznego. Walka z grypą nie jest łatwa z uwagi na rozsianie źródeł zakażenia, występowanie postaci poronnych choroby oraz zmienność wirusa. Zachorowaniom na grypę można zapobiegać poprzez szczepienia, które zmniejszają prawdopodobieństwo zachorowania, hospitalizacji oraz wystąpienia powikłań, w tym zgonu.

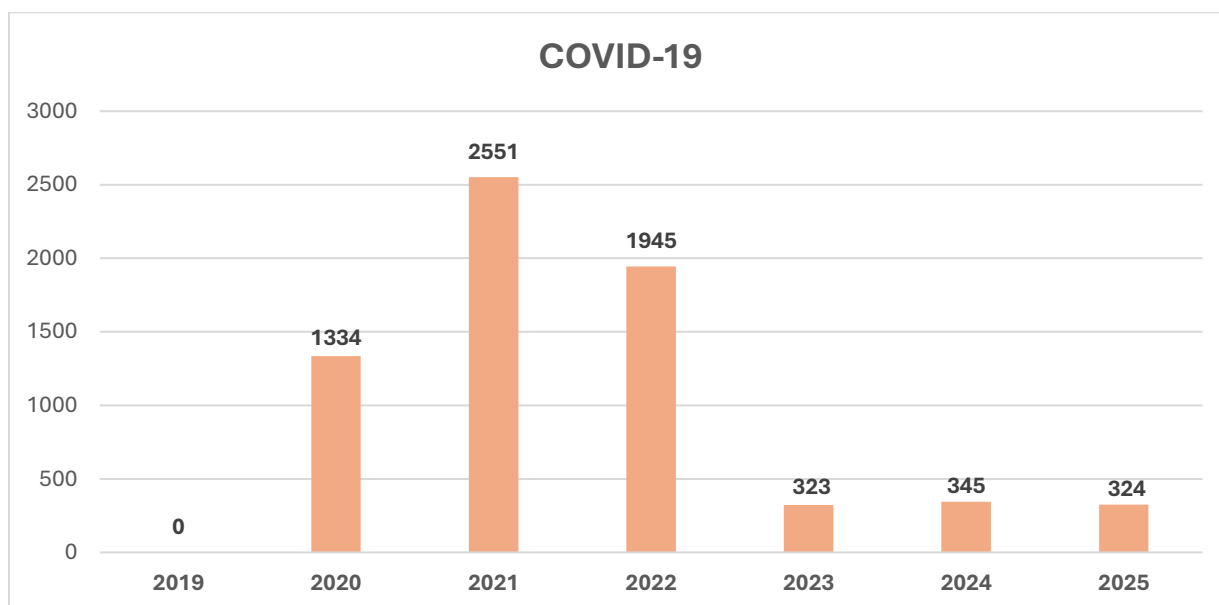
W 2025 roku na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 800 przypadków (zapadalność – 1570,16) zachorowań na grypę (718 potwierdzono szybkim testem antygenowym, 2 potwierdzono badaniem molekularnym). Z powodu objawów chorobowych hospitalizowano 56 osób. Obserwuje się coroczny wzrost zgłaszalności zachorowań na grypę względem lat poprzednich, w 2024 r. odnotowano 453 przypadki, a w 2023 r. – tylko 83 przypadki.

- **SARS-CoV-2 / COVID-19**

W roku 2025 na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 324 przypadki zakażenia wirusem SARS-CoV-2: 316 – potwierdzonych testem, 8 – możliwych, rozpoznanych na podstawie objawów klinicznych (zapadalność – 635,91). Odnotowano 1 zgon w wyniku COVID-19. W 2025 r. liczba osób chorujących na COVID-19 utrzymała się na podobnym poziomie jak w roku poprzednim (345 przypadków w 2024 r.).

W roku 2025 prowadzono współpracę z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Warszawie w zakresie pozyskiwania materiału diagnostycznego do sekwencjonowania genomu wirusa SARS-CoV-2, w celu monitorowania zmienności materiału genetycznego wirusa. Przekazano do sekwencjonowania 4 próbki materiału diagnostycznego od pacjentów, u których potwierdzono zakażenie SARS-CoV-2.

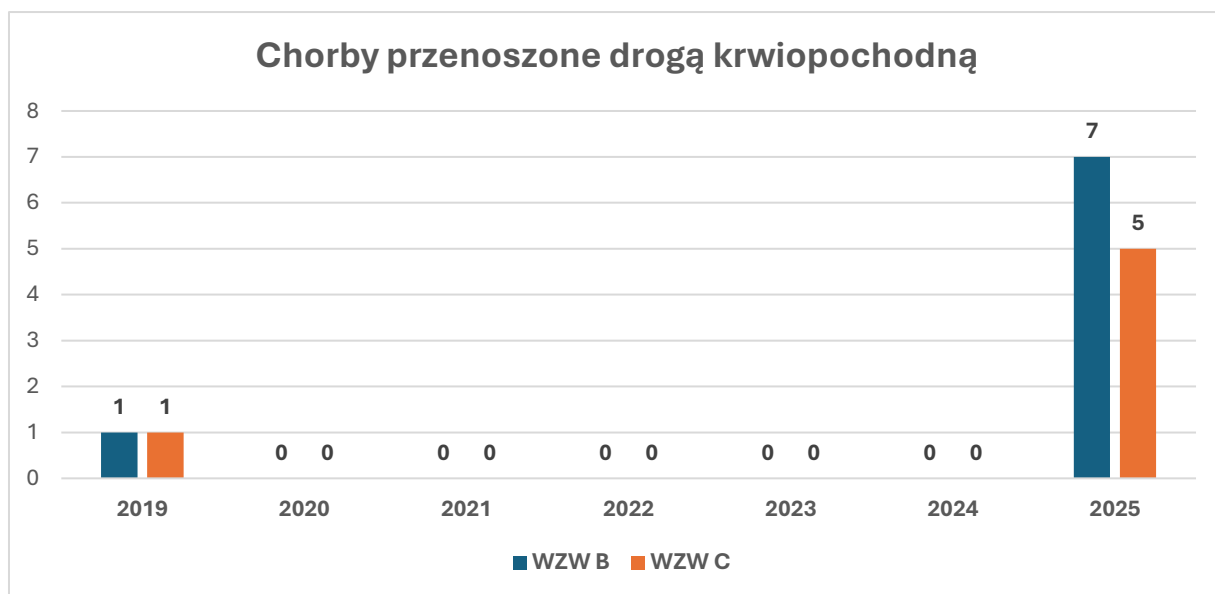

4. Choroby przenoszone drogą krwiopochodną

- **Wirusowe zapalenie wątroby typu B i C**

Wirusowe zapalenia wątroby są chorobami wywołanymi przez wirusy hepatotropowe, które prowadzą do uszkodzenia wątroby. Wirusy HBV oraz HCV szerzą się drogą naruszenia ciągłości tkanek, zwaną również drogą krwi. Naruszenie ciągłości tkanek może być związane z zabiegiem medycznym, niemedycznym lub przypadkowe.

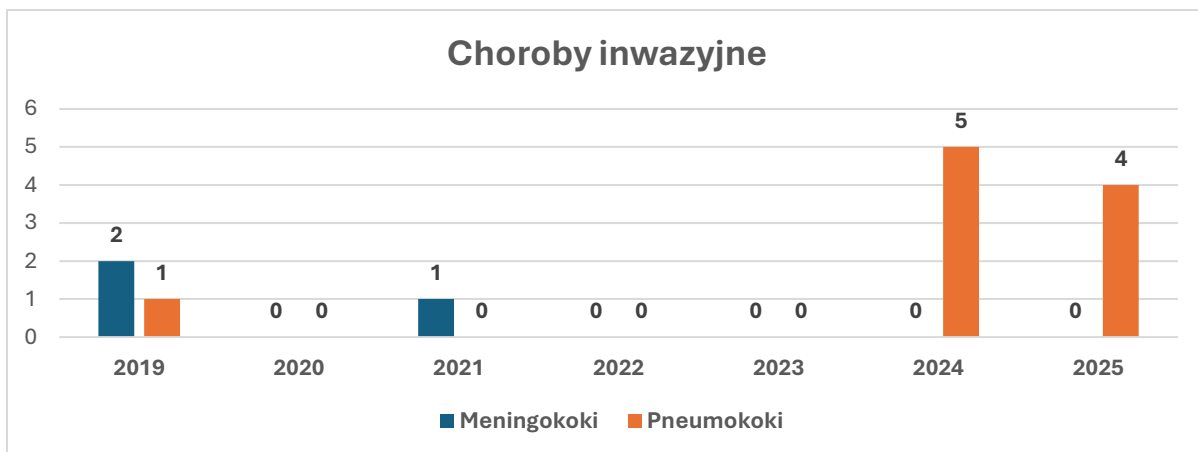
W roku 2025 na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 7 przypadków WZW typu B (zapadalność – 13,74) oraz 5 przypadków WZW typu C (zapadalność – 9,81).

W przypadku WZW typu B istnieje skuteczna profilaktyka – szczepienia ochronne. Najpoważniejszy problem epidemiologiczny nadal stanowią jednak zachorowania na WZW typu C, przeciwko któremu nie ma szczepionki, ale dzięki stosowanym wysoce skutecznym terapiom, wirusowe zapalenie wątroby typu C można całkowicie wyleczyć. Wciąż występuje jednak ryzyko reinfekcji, czyli ponownego zakażenia wirusem HCV. Zatem ważne jest zapobieganie zakażeniom poprzez wdrażanie i utrzymywanie wysokich standardów higieniczno-sanitarnych świadczeń zdrowotnych oraz zabiegów o charakterze niemedycznym, przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek.

5. Choroby inwazyjne (Inwazyjna choroba meningokokowa i pneumokokowa)

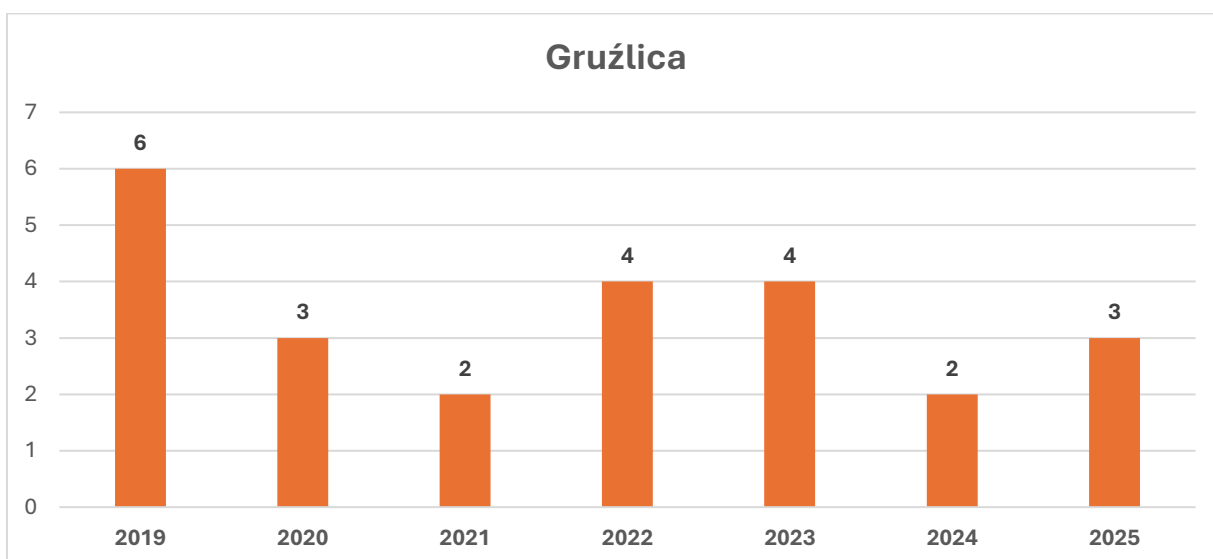
W 2025 roku na terenie powiatu sokołowskiego nie odnotowano zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową. Zarejestrowano natomiast 4 przypadki zachorowań na inwazyjną chorobę pneumokokową (zapadalność – 7,85), podobnie jak w roku poprzednim 2024 - 5 przypadków.

6. Gruźlica

Gruźlica jest bakteryjną chorobą zakaźną, wywołaną przez prątek gruźlicy. Jest chorobą wielonarządową, ze szczególną predyspozycją do układu oddechowego. Wpływ na zwiększone ryzyko zapadalności na gruźlicę mają migracje ludzi z krajów o zwiększonym ryzyku zachorowań. Znaczący wpływ na zakażenie się prątkami gruźlicy ma czas ekspozycji na ich działanie tj. im kontakt jest dłuższy i bliższy, tym wyższe prawdopodobieństwo zakażenia.

W roku 2025 zarejestrowano 3 przypadki gruźlicy prątkującej (zapadalność – 1,52). Liczba zachorowań od kilku lat utrzymuje się na podobnym poziomie (w 2024 roku - 2 przypadki). W każdym przypadku przeprowadzono wywiady epidemiologiczne z osobami chorymi. Chorzy poddawani byli leczeniu w specjalistycznych ośrodkach. Osoby pozostające w styczności z chorymi na gruźlicę objęto nadzorem epidemiologicznym i opieką lekarską.

7. Legionelloza

W roku 2025 jak i w latach poprzednich na terenie powiatu sokołowskiego nie odnotowano przypadków podejrzeń/zachorowań na legionellozę.

8. Choroby odzwierzęce

• Borelioza

Borelioza z Lyme jest najczęściej występującą chorobą odkleszczową w Polsce, wywołaną przez krętki z rodzaju *Borrelia burgdorferi*. Choroba ta jest przenoszona przez kleszcze, a rezerwuarem dla tego drobnoustroju są dzikie i domowe zwierzęta-gryzonie, drobne ssaki oraz ptaki.

Czasami początek choroby może przebiegać bezobjawowo. Bakteria może wejść w tzw. stan utajenia i mimo istnienia zakażenia nie obserwuje się żadnych objawów klinicznych. Stan taki może w każdej chwili przejść w aktywną postać choroby. Najwcześniejsze stadium choroby charakteryzuje się wystąpieniem rumienia wędrującego, którego obecność nie wymaga potwierdzenia zachorowania na boreliozę badaniami laboratoryjnymi, ale istotne jest jak najszybsze wdrożenie skutecznej antybiotykoterapii. U około 80% chorych zmiana skórna występuje zazwyczaj od 3 do 30 dnia od zakażenia. Do późniejszych objawów choroby z Lyme zalicza się m.in.: zapalenie stawów, porażenie nerwów czaszkowych, najczęściej nerwu twarzowego, porażenie korzeni nerwowych lub pojedynczych nerwów obwodowych, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenie mózgu lub zapalenie mózgu i rdzenia kręgowego, a także zapalenie mięśnia sercowego.

W roku 2025 na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 58 przypadków boreliozy (zapadalność – 113,84).

• Kleszczowe zapalenie mózgu

Kleszczowe zapalenie mózgu to ostra choroba wirusowa, która często wiąże się z powikłaniami neurologicznymi. Do zakażenia dochodzi zazwyczaj na skutek ukąszenia przez zakażonego kleszcza. Najskuteczniejszą metodą zapobiegania kleszczowemu zapaleniu mózgu są szczepienia, konieczne jest przyjęcie 3 dawek szczepienia podstawowego oraz przyjęcie dawki przypominającej co 3-5 lat.

W 2025 roku zarejestrowano 2 przypadki kleszczowego zapalenia mózgu (zapadalność – 3,93). Liczba zachorowań utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach poprzednich.

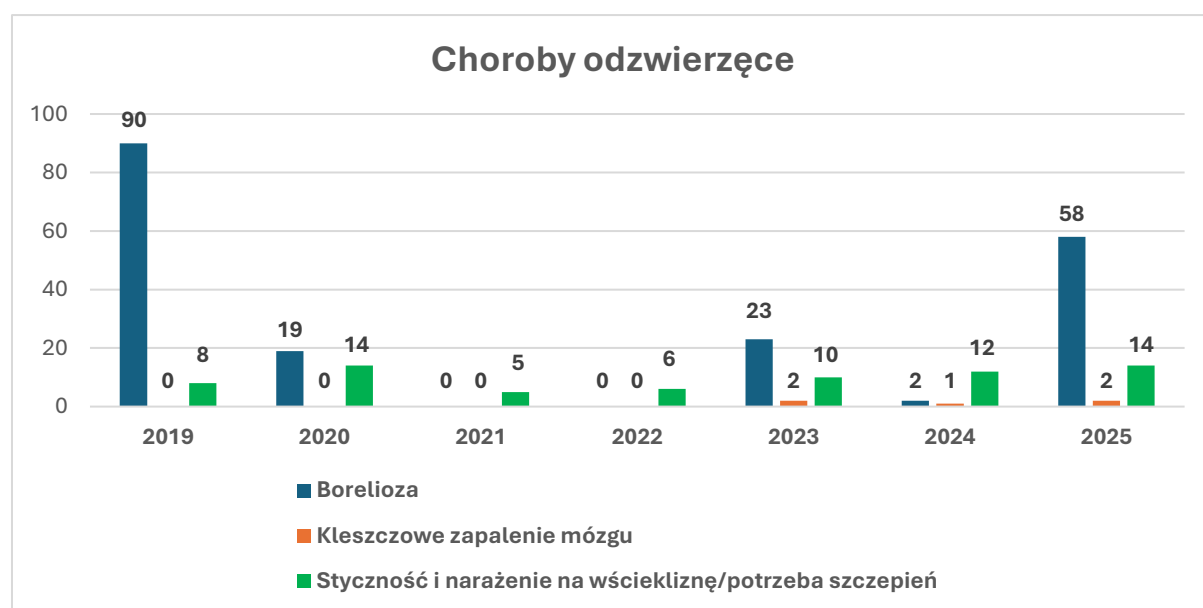
- **Styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień**

Wścieklizna to choroba wirusowa atakująca centralny układ nerwowy – prawie w 100% śmiertelna. Źródłem zakażenia są psy i koty, dzikie zwierzęta drapieżne, nietoperze. Wirus wścieklizny przenoszony jest ze śliną chorego zwierzęcia przez ugryzienie albo oślinienie uszkodzonej skóry lub błon śluzowych. Okres inkubacji wścieklizny zależy od ilości i zjadliwości wirusa, miejsca zranienia, wielkości obrażeń oraz gatunku zwierzęcia i może trwać nawet kilka miesięcy.

W 2025 roku opracowano 37 zgłoszeń pogryzień i pokąsań przez zwierzęta. Zarejestrowano 14 przypadków styczności i narażenia na wściekliznę z potrzebą szczepień poekspozycyjnych (zapadalność – 27,48). W 14 przypadkach zwierzęta były pod obserwacją Lekarza Weterynarii w kierunku wścieklizny. Wszystkie wyniki obserwacji były ujemne.

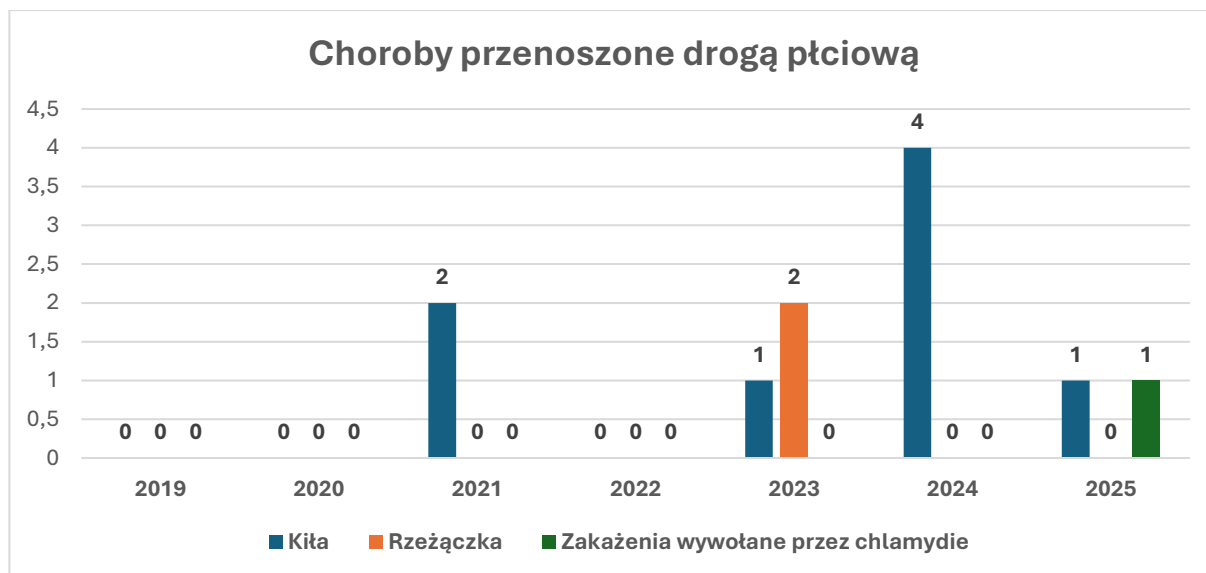
Najczęstszą przyczyną podejmowania szczepień u ludzi stanowiły pokąsania przez niezaszczepione zwierzęta domowe. Liczba osób narażonych na kontakt ze zwierzętami podejrzanymi o zakażenie wirusem wścieklizny utrzymuje się na podobnym poziomie od kilku lat.

Kwalifikacja do szczepień przeciwko wściekliznie odbywa się zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych u osób, u których doszło do naruszenia ciągłości tkanki podczas kontaktu ze zwierzęciem podejrzanym o wściekliznę. Szczepienia przeciwko wściekliznie wykonywane są w punktach szczepień znajdujących się przy Poradniach Chorób Zakaźnych.

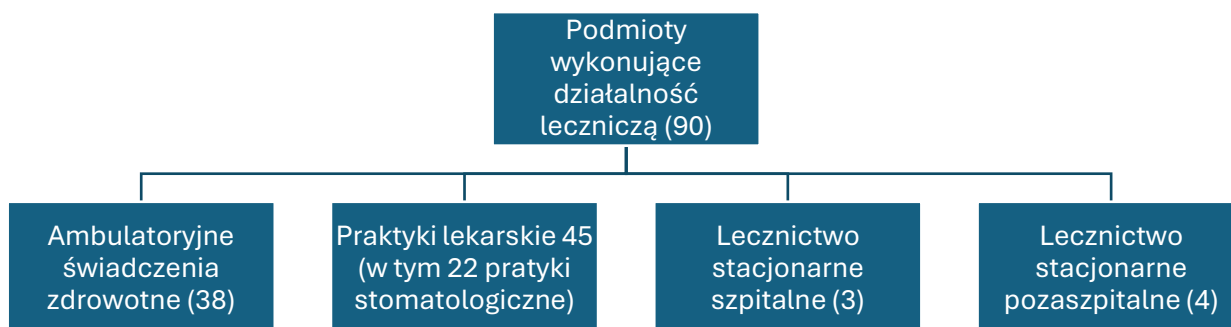
9. Zakażenia i choroby przenoszone drogą płciową – STI

W 2025 roku na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 1 przypadek kiły oraz 1 przypadek innej choroby przenoszonej drogą płciową wywołanej przez Chłamydie (zapadalność – 1,96). Liczba zachorowań utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach poprzednich.

HIGIENA LECZNICTWA

W 2025 roku pod nadzorem PSSE w Sokółowie Podlaskim znalazło się 90 podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Lecznictwo stacjonarne szpitalne:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sokółowie Podlaskim, ul. Ks. Bosko 5, 08-300 Sokółów Podlaski (liczba łóżek – 306, w tym 80 ZOL)

- Zakład Opiekuńczo Leczniczy wchodzący w strukturę szpitala (80 łóżek)
- SAWIMED Sp. z o.o. Sawice Wieś 19, 08-307 Repki – (35 łóżek)

Lecznictwo stacjonarne pozaszpitalne:

- Polskie Centrum Rehabilitacji Funkcjonalnej VOTUM, Sawice Wieś 19, 08-307 Repki (20 łóżek)
- Kontrolowane są również 2 gabinety zabiegowe znajdujące się w DPS, gabinet zabiegowy w placówce z usługami opiekuńczymi - Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu Schronisko „MAR-KOT”.

W 2025 roku zaplanowano 61 kontroli w podmiotach leczniczych - wykonano 60.

Zakres kontroli obejmował przestrzeganie przepisów w zakresie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, warunków jakie powinien spełniać personel medyczny w celu zapobiegania powstawaniu zakażeń i chorób zakaźnych. Sprawdzano stan techniczny i higieniczno- sanitarny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu oraz postępowanie z narzędziami wielokrotnego użytku, postępowanie z odpadami - w tym niebezpiecznymi w miejscu ich wytwarzania i magazynowania, postępowanie z brudną i czystą bielizną, zaopatrzenie w środki ochrony osobistej oraz w preparaty do dezynfekcji: rąk, skóry, powierzchni i narzędzi oraz opracowanie i wdrożenie procedur związanych z zapobieganiem chorobom zakaźnym i zakażeniom.

Podczas kontroli wykonanej w SPZOZ w 2025 roku zwracano szczególną uwagę na realizację zadań w zakresie zapobieganiu zakażeniom szpitalnym dokonano oceny realizacji zadań zespołu kontroli zakażeń szpitalnych, przestrzeganie procedur medycznych i higienicznych z uwzględnieniem specyfiki zakładu oraz monitorowanie środowiska szpitalnego.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie nałożono żadnego mandatu.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydano jedną decyzję nakazującą. Dotyczyła ona uszkodzenia i niewłaściwego stanu wyposażenia oraz braku możliwości przechowywania endoskopów w sposób zabezpieczający przez ich wtórną kontaminację. Zalecenia zrealizowano w wyznaczonym terminie.

W 2025 roku została skontrolowana Przychodnia Rejonowa w Sokołowie Podlaskim w związku z upływającym terminem realizacji obowiązków zawartych w decyzji. Podczas

kontroli stwierdzono usunięcie części uchybień. Wydano decyzję przedłużającą wykonanie pozostałych obowiązków. Nowy termin realizacji wyznaczono na 31.12.2026 r.

Podmioty zlikwidowane w 2025 roku:

- szpital będący przedsiębiorcą (Centrum Medyczne PZU Zdrowie - szpital jednodniowy),
- dwa podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne
- jeden gabinet stomatologiczny.

Podmioty nowopowstałe w 2025 roku:

Jeden podmiot wykonujący ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz jeden gabinet stomatologiczny. Do rejestru podmiotów dodano również gabinet zabiegowy znajdujący się w Stowarzyszeniu Pomocy Bliźniemu Schronisko „MAR-KOT” Placówka z usługami opiekuńczymi.

W podmiotach leczniczych nadzorowanych przez PSSE w Sokołowie Podlaskim sprzątaniem zajmują się pracownicy podmiotów. Wyłącznie SPZOZ w Sokołowie Podlaskim korzysta z usług firmy zewnętrznej.

Sprzątanie odbywa się według sporządzonych procedur higienicznych. W części obiektów stosowane są mopy jednorazowe, a w pozostałych kontrolowana jest ilość mopów przeznaczona do poszczególnych stref czystości mikrobiologicznej. Sprzęt do sprzątania przechowywany jest w pomieszczeniach porządkowych lub w wyznaczonych do tego miejscach.

Podczas przeprowadzanych kontroli nie zauważono znaczących zmian w zakresie przeprowadzania procesów dezynfekcji w podmiotach. Preparaty używane w podmiotach dopuszczone do stosowania w lecznictwie. Przechowywanie i stosowanie preparatów jest zgodne z zaleceniami producenta. Kontrolowane są terminy przydatności preparatów. W podmiotach stosowane są ręczne metody dezynfekcji. W 17 podmiotach stosowane są myjki ultradźwiękowe. Sporządzane są wykazy preparatów do dezynfekcji powierzchni, narzędzi i sprzętu, rąk i skóry. Stosowane są preparaty dezynfekcyjne o odpowiednim spektrum działania. W 2025 roku nie stwierdzono uchybień w zakresie przygotowywania i przechowywania preparatów do dezynfekcji.

Według stanu na dzień 31.12.2025 pod nadzorem PSSE w Sokołowie Podlaskim znajdowały się dwie pracownie endoskopowe (1 zakończyła działalność w tym zakresie w 2025 r.). Dwie pracownie posiadają automatyczne myjnie. Endoskopy przechowywane

są w specjalistycznych szafach, które mają możliwość zapisu i wydruku parametrów przechowywania.

W podmiotach udzielających świadczeń stacjonarnych i całodobowych (SPZOZ, Sawimed, PCRf Votum) brudowniki są wyposażone w myjnie dezynfektory do basenów. Procesy dezynfekcji prowadzone są zgodnie z wewnętrznymi procedurami. Roztwory środków dezynfekcyjnych jeśli jest taka potrzeba sporządzane są na bieżąco na stanowiskach roboczych w oddziałach przez przeszkolony personel medyczny. Preparaty dezynfekcyjne przechowywane są w wydzielonych i zamykanych szafkach w magazynkach oddziałowych lub gabinetach zabiegowych na poszczególnych oddziałach.

Prowadzony jest rejestr urządzeń do dezynfekcji i sterylizacji. Stan na koniec 2025 r:

Liczba sterylizatorów próżniowych – 28.

Liczba myjek ultradźwiękowych – 17.

Podczas każdej kontroli pracownicy PSSE informują się o konieczności stosowania zaleceń zawartych w „Wytycznych sterylizacji z 2017 r.”. Prowadzone są działania edukacyjne w ww. zakresie.

Szczególne uwagę zwracano na kontrolę skuteczności sterylizacji. We wszystkich podmiotach leczniczych stosujących urządzenia do sterylizacji prowadzone są rejestry procesów z uwzględnieniem: daty sterylizacji, numeru cyklu w danym dniu, parametrów procesu, wyników kontroli chemicznej i biologicznej, podpisu osoby odpowiedzialnej za proces. Rejestry prowadzone są w postaci zapisów na nośnikach lub wydruków z autoklawów. Wśród autoklawów znajdujących się w podmiotach 4 z nich nie ma możliwości wydrukowania wartości lub zapisania parametrów na nośniku. W takim przypadku parametry są zapisywane w rejestrze sterylizacji. Kontrola chemiczna procesów sterylizacji: stosowane są testy wieloparametrowe do każdego pakietu lub do pakietów reprezentatywnych. W przypadku kontroli biologicznej 9 podmiotów kontroluje procesy za pomocą testów ampułkowych, 9 podmiotów stosuje testy Sporal A. Natomiast 5 podmiotów stosuje obie metody kontroli skuteczności sterylizacji biologicznej. Pozostałe podmioty nie zostały skontrolowane ze względu na zawieszenie działalności.

W przypadku stwierdzenia przeprowadzania kontroli biologicznej rzadziej niż 1 raz w tygodniu wydawano zalecenia zwiększenia częstotliwości kontroli biologicznych. Zalecano również automatyczne znakowanie pakietów oraz automatyczne mycie

i dezynfekcję narzędzi wielorazowego użytku. W żadnym skontrolowanym podmiocie nie stwierdzono wykonywania resterylizacji lub reprocessowania wyrobów medycznych.

SZCZEPIENIA OCHRONNE

Szczepienia ochronne to jedna z najskuteczniejszych metod zapobiegania chorobom zakaźnym w medycynie. Dzięki szczepieniom organizm rozpoznaje patogen i uczy się szybko reagować w przypadku kontaktu z nim w przyszłości. Wprowadzone powszechne programy szczepień pozwoliły znacząco ograniczyć, a nawet wyeliminować niektóre groźne choroby, takie jak ospa prawdziwa czy polio. Szczepienia uznaje się za jedną z najbardziej opłacalnych interwencji w zakresie zdrowia publicznego, ponieważ zapobiegają kosztom związanym z leczeniem osób dotkniętych daną chorobą i z opieką nad nimi.

W 2025 roku szczepienia prowadzone były w 22 punktach szczepień znajdujących się w 2 publicznych (SPZOZ Sokołów Podlaski - 11 punktów szczepień i SPZOZ Węgrów – 1 punkt szczepień) i 10 niepublicznych podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Wykonano 44 kontrole planowe oraz kontrole weryfikacji kart szczepień przeprowadzone w związku ze spisem powszechnym kart szczepień w podmiotach wykonujących szczepienia ochronne. Podczas przeprowadzonych kontroli w zakresie oceny wykonawstwa szczepień ochronnych nie stwierdzono nieprawidłowości skutkujących wydaniem decyzji administracyjnej bądź nałożeniem mandatu karnego. Kartoteki szczepienne znajdują się u lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, odpowiedzialnych za realizację programu szczepień ochronnych. W ramach obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych prowadzone jest uodpornianie przeciwko: gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, błonicy, tężcowi, krztuścowi, inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus Influenzae* typu b, poliomyelitis, odrze, śwince i różyczce, pneumokokom oraz rotawirusom.

Wykonawstwo szczepień w poszczególnych rocznikach jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Obserwuje się ciągły wzrost zainteresowania szczepionkami skojarzonymi, finansowanymi przez rodziców.

Punkty szczepień realizują również szczepienia zalecane przeciwko: meningokokom, ospie wietrznej, wirusowemu zapaleniu wątroby typu A (HAV), grypie, wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) i kleszczowemu zapaleniu mózgu (KZM), a także

dwie nowe szczepionki rekomendowane dla osób o obniżonej odporności: szczepionka przeciw półpaścowi oraz szczepionka przeciw RSV.

Uwzględniając przesłanki epidemiologiczne, szczepienia ochronne realizowane są również w grupie osób szczególnie narażonych, np. przeciwko: ospie wietrznej (dzieci uczęszczające do żłobków i klubów dziecięcych), WZW typu B (osoby z kontaktu z osobą chorą w środowisku domowym, pracownicy medyczni, pacjenci podlegający dializom). PSSE w Sokołowie Podlaskim w 2025 roku prowadziła również dystrybucję preparatów szczepionkowych Cervarix i Gardasil 9 do realizacji bezpłatnych szczepień przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV) w ramach powszechnego programu szczepień realizującego założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030, oraz preparatów szczepionkowych Spikevax do realizacji szczepień przeciwko Covid-19.

Podczas kontroli punktów szczepień zwracano uwagę na przechowywanie i dystrybucję szczepionek oraz wyszczepialność osób podlegających szczepieniom. Informowano pisemnie i ustnie osoby zajmujące się wykonawstwem szczepień o obowiązującym w roku 2025 Programie Szczepień Ochronnych, który uwzględnia szczepienia obowiązkowe i zalecane. Zwrócono uwagę na możliwość wykorzystania do jego realizacji preparatów o wysokim stopniu skojarzenia. W celu wytworzenia i utrzymania odporności u osób poddawanych szczepieniom należy wziąć pod uwagę tzw. cykle szczepień, dawki pierwotne podstawowe i przypominające. Zwracano uwagę na wiek dzieci i młodzieży, którym podawane były poszczególne dawki szczepionek.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna oraz podmioty realizujące świadczenia w zakresie szczepień prowadzą rejestr odczynów poszczepiennych. W 2025 roku na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowano 2 niepożądane odczyny poszczepienne o charakterze łagodnym. Wystąpiły one po podaniu szczepionek Varilrix (przeciw ospie wietrznej) oraz Gardasil 9 (przeciw HP).

W celu poprawy zabezpieczenia szczepionek zgromadzonych w PSSE przed zmianą warunków ich przechowywania, urządzenia chłodnicze magazynu szczepionek PSSE są wyposażone w 3 zewnętrzne urządzenia zasilające – UPS, które zapewniają stały i ciągły dopływ energii elektrycznej na wypadek wystąpienia awarii i przerwy w dostawie prądu. Dodatkowo w magazynie szczepionek jest zainstalowana klimatyzacja. Urządzenia chłodnicze są wyposażone w elektroniczny monitoring pomiaru temperatury z funkcją powiadomienia sms. Przechowywanie i dystrybucja szczepionek odbywa się z zachowaniem zasad łańcucha chłodniczego.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna sprawuje bieżący nadzór nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).

W kwietniu 2025 r. włączono się do kampanii Inspekcji Sanitarnej zorganizowanej w związku z Europejskim Tygodniem Szczepień pod hasłem „Szczepienia chronią- zaufaj nauce” przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne w postaci dwóch spotkań zorganizowanych we współpracy ze Szkołą Rodzenia SPZOZ w Sokołowie Podlaskim mające na celu zwiększenie zainteresowania szczepieniami zalecanymi dla kobiet w ciąży oraz szczepieniami obowiązkowymi wieku dziecięcego.

W związku z trwającym powszechnym programem szczepień przeciwko HPV realizującym założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030 zorganizowano stoiska informacyjno edukacyjne w szkołach oraz podmiotach leczniczych.

W okresie lipiec-wrzesień propagowano szczepienia ochronne podczas lokalnych imprez poprzez organizację stoisk informacyjno-edukacyjnych.

We wrześniu zorganizowano spotkanie z grupą seniorów w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Sokołowie Podlaskim w ramach kampanii „Jesień bez Infekcji” tematem spotkania były choroby sezonowe oraz dostępne szczepienia.

W grudniu PSSE w Sokołowie Podlaskim przeprowadziło szkolenie dla pracowników POZ realizujących szczepienia ochronne na terenie powiatu sokołowskiego pt.: „Realizacja szczepień ochronnych, dokumentacja, raportowanie –wskazówki dla placówek realizujących świadczenia z zakresu szczepień ochronnych”

Podobnie jak w latach ubiegłych na podstawie prowadzonej przez PSSE w Sokołowie Podlaskim statystyki zauważa się ciągły wzrost liczby zgłaszanych przez lekarzy przypadków osób uchylających się od obowiązku szczepień lub nierealizujących szczepień zgodnie z PSO. Należy mieć na uwadze, że obowiązek ten wynika ustawy o zapobieganiu i zwalczaniu chorób zakaźnych i zakażeń u ludzi oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych i jego realizacja jest niezbędna do utrzymania odporności populacyjnej na wymaganym poziomie.

2. HIGIENA KOMUNALNA

2.1. Zadania

- sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej oraz środkami transportu osobowego;
- sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad urządzeniami do zaopatrywania ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad kąpieliskami, miejscami okazjonalnie wykorzystywanymi do kąpeli i basenami kąpielowymi;
- sprawowanie nadzoru nad jakością zdrowotną:
 - ✓ wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w wodociągach i urządzeniach zbiorowego zaopatrzenia oraz w zakładach produkujących żywność,
 - ✓ wody w kąpieliskach i basenach,
 - ✓ ciepłej wody w budynkach zamieszkania zbiorowego i podmiotach leczniczych pod kątem obecności bakterii Legionella,
- sprawowanie nadzoru sanitarnego w obszarze postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego, wydawanie zezwoleń na przewóz i ekshumację zwłok;
- aktualizowanie wykazu urządzeń wodnych, przedsiębiorstw wodociągowych i zatwierdzonych laboratoriów badających wodę pitną dla potrzeb krajowej bazy danych Woda Excel;
- monitoring jakości wody pitnej powiatu sokołowskiego oraz przekazywanie danych niezbędnych do opracowywania raportów do Komisji Europejskiej;
- dokonywanie ocen okresowych i obszarowych jakości wody oraz szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów;
- wydawanie ocen higienicznych dla materiałów i wyrobów stosowanych w procesach uzdatniania wody oraz dokonywanie weryfikacji czy materiał lub wyrób stosowany do dystrybucji wody nie uwalnia do wody niebezpiecznych substancji, prowadzenie wykazu tych ocen oraz rejestru parametrów wymagających monitorowania;
- opiniowanie i zatwierdzanie ocen ryzyka w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, przedkładanych przez podmioty realizujące zbiorowe zaopatrzenie w wodę do spożycia przez ludzi;

- opiniowanie projektów regulaminów utrzymania czystości na terenie gmin;
- opiniowanie sposobu organizacji imprez masowych;
- udział w opiniowaniu projektów i odbiorach obiektów użyteczności publicznej oraz ujęć wody;
- dokonywanie oceny warunków letniego wypoczynku w odniesieniu do obiektów użyteczności publicznej;
- kontrola przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w obiektach użyteczności publicznej i środkach transportu.
- intensyfikacja działań edukacyjno-informacyjnych w ramach przeprowadzanych kontroli.

2.2. Liczba obiektów nadzorowanych

W ewidencji obiektów objętych nadzorem sekcji Higieny Komunalnej na koniec 2025 r. znajdowało się 287 obiektów.

Nadzorem w 2025 r. objęto:

- obiekty użyteczności publicznej – 139 (98 w m. Sokołów Podlaski, 41 w powiecie sokołowskim),
- wodociągi – 21 w tym: 16 wodociągów publicznych, 1 wodociąg Szpitala Powiatowego SPZOZ w Sokołowie Podlaskim i 4 wodociągi należące do podmiotów działające na rynku spożywczym.

2.3. Warunki zdrowotne środowiska

Ocena zaopatrzenia ludności w wodę

W 2025 roku nadzorem objętych było 21 wodociągów dostarczających wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. W grupie tej znajdowały się 15 wodociągów publicznych zbiorowego zaopatrzenia w wodę których ujęcia i stacje uzdatniania wody znajdują się na terenie powiatu sokołowskiego oraz 81,02 km sieci wodociągu Paprotnia, którego ujęcie znajduje się na terenie powiatu siedleckiego, 1 wodociąg Szpitala Powiatowego SPZOZ w Sokołowie Podlaskim oraz 4 wodociągi należące do podmiotów działające na rynku spożywczym.

Wszystkie nadzorowane wodociągi czerpią wodę z ujęć podziemnych, charakteryzującą się wysoką barwą oraz nadmiernymi zawartościami żelaza i manganu

co skutkuje również podwyższoną mętnością. W związku z tym woda surowa poddawana jest uzdatnianiu, tj. procesom odżelaziania i odmanganiania. Woda w sieci wodociągu publicznego Paprotnia nie jest poddawana uzdatnianiu ze względu na skład fizykochemiczny i mikrobiologiczny wody surowej odpowiadający obowiązującym wymaganiom.

Na stałe dezynfekowana jest woda podawana do sieci w wodociągu publicznym Sokołów Podlaski, oraz wodociągu publicznego Sabnie. W pozostałych wodociągach istnieje możliwość doraźnej dezynfekcji, w razie zaistniałej konieczności.

W 2025 roku wydłużyła się sieć rozdzielcza wodociągów: Sokołów Podlaski – na terenie miasta (o 0,324 km) i na terenie gminy (o 0,215 km), Czerwonka (o 0,946 km), Sabnie (o 0,4 km). Sieć rozdzielcza pozostałych wodociągów publicznych nie uległa rozbudowie.

W całym powiecie przybyło ogółem 1,485 km sieci rozdzielczej.

Na koniec roku długość sieci rozdzielczej wszystkich nadzorowanych wodociągów wynosiła 936,9846 km.

W 2024 roku skontrolowano urządzenia wszystkich nadzorowanych wodociągów (przeprowadzono 15 kontroli). W stacjach uzdatniania wody nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych i sanitarno-porządkowych.

Monitoringi jakości wody w nadzorowanych wodociągach prowadzone były zgodnie z ustalonym harmonogramem na 2025 r. Próby wody pobierane były przez producentów w ramach kontroli wewnętrznej oraz przez pracowników stacji sanitarno - epidemiologicznej w ramach nadzoru. Każdorazowo wydawano bieżącą ocenę jakości wody. Na podstawie sprawozdań laboratoryjnych wydano 98 okresowych ocen jakości wody.

W analizowanym 2025 r. stwierdzono:

- brak przydatności wody do spożycia w 4 wodociągach: wodociąg publiczny Sokołów Podlaski (wyłącznie źródł uliczny), wodociąg publiczny Sabnie, wodociąg publiczny Paprotnia i wodociąg publiczny Bielany;
- warunkową przydatność w 1 wodociągu ze względu na przekroczone parametry fizykochemiczne.

Każdorazowo wydawano decyzje nakazujące doprowadzenie wody do obowiązujących norm, opracowywano komunikaty informujące mieszkańców o pogorszeniu jakości wody -zawierające zalecenia i ewentualne ograniczenia jej wykorzystywania, celem rozpowszechnienia przez właściwego wójta gminy lub burmistrza, w sposób umożliwiający bezzwłoczne zapoznanie z nim konsumentów w z obszaru, dla którego wydano komunikat.

W lutym 2025 r. zostały ukończone prace modernizacyjne Stacji Uzdatniania Wody w Kurowicach. Prace wykonywane były w trzech etapach i przewidziane były na lata 2023-2024.

W trakcie roku 2025 zdarzyły się przypadki przekroczeń zalecanych wartości parametrów mikrobiologicznych w wodzie z nadzorowanych wodociągów. W związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wszczął 6 postępowań administracyjnych dotyczących jakości wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz jedno postępowanie w sprawie przekroczeń parametrów fizykochemicznych dotyczące wodociągu należące do podmiotu działającego na rynku spożywczym.

W trzech przypadkach wydane były decyzje o braku przydatności wody do spożycia a dotyczyły: wodociągu publicznego Sabnie, wodociągu publicznego Paprotnia i wodociągu publicznego Bielany.

Ze względu na przekroczone parametry mikrobiologiczne, wszczęto również postępowania administracyjne w odniesieniu do 3 wodociągów publicznych (wodociąg publiczny Kosów Lacki, wodociąg publiczny Bielany i wodociąg publiczny Jabłonna Lacka), ze względu na szybkie działania naprawcze właścicieli wodociągów i poprawę jakości wody, wydane zostały decyzje umarzające postępowania.

Dla wodociągu REAL S.A. Chłodnia w Morszkowie, wodociągu należącego do podmiotu działającego na rynku spożywczym, wydana została decyzja o warunkowej przydatności wody do spożycia ze względu na przekroczone parametry fizykochemiczne.

Na koniec 2025 r. jakość wody ze wszystkich nadzorowanych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i ujęć indywidualnych spełniała wymagania zdrowotne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i dopuszczona była do spożycia przez ludzi.

2.4. Stan sanitarny nieruchomości, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej

Sekcja Higieny Komunalnej sprawuje nadzór nad obiektami z tej grupy na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416). Celem sprawowanego nadzoru jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie chorobom zakaźnym poprzez kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne.

W 2025 r. wykreślono z rejestru obiektów objętych nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej 4 obiekty: szpital jednego dnia w Centrum Medycznym PZU Zdrowie w Sokołowie Podlaskim, dwa zakłady fryzjerskie, jeden zakład kosmetyczny.

Na koniec roku 2025 w ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej znajdowało się 287 obiektów użyteczności publicznej. Skontrolowano 155 spośród nich, co stanowi 54 % wszystkich obiektów, przeprowadzono 162 kontrole.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu i solaria.

Pod nadzorem PPIS w Sokołowie Podlaskim w 2025 r. znajdowały się: 55 zakłady fryzjerskie, 59 salonów kosmetycznych, 9 salonów świadczących więcej niż jedną usługę, 3 gabinety tatuażu i 3 obiekty odnowy biologicznej.

Nadzorem objęto: 26 zakładów fryzjerskich, 46 salonów kosmetycznych, 6 obiektów świadczących więcej niż jeden rodzaj usługi, 2 gabinety tatuażu i 1 obiekt odnowy biologicznej. W obiektach tych nie stwierdzono uchybień sanitarnych.

Baza noclegowa

Na terenie powiatu, nadzorem objętych jest 1 hotel oraz 11 obiektów świadczących usługi hotelarskie, są to obiekty całoroczne.

W obiektach tych, systematycznie przeprowadzane są prace podwyższające ich standard i poprawiające komfort pobytu gości. W 7 skontrolowanych obiektach zarówno stan sanitarny jak i techniczny był zachowany, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Cmentarze, prosektoria, zakłady pogrzebowe

Pod nadzorem PPIS w Sokołowie Podlaskim znajdują się 24 cmentarze parafialne, 5 zakładów pogrzebowych i 5 domów przedpogrzebowych (w tym 1 prosektorium które od 2025 r. pełni funkcję wyłączenie domu przedpogrzebowego).

Przeprowadzono 5 kontroli domów przedpogrzebowych (w czterech obiektach) i skontrolowano 7 samochodów służących do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Uchybień higieniczno - sanitarnych nie stwierdzono.

Obiekty sportowe, stadiony, baseny.

Na terenie powiatu sokołowskiego funkcjonuje 1 kryta pływalnia.

Z dniem 21.12.2022 r. Kryta Pływalnia w Sokołowie Podlaskim została wyłączona z użytkowania, z powodu prac konserwacyjnych.

Pod stałym nadzorem znajduje się również Ośrodek Sportu i Rekreacji przy ul. Lipowej w Sokołowie Podlaskim.

Szpital, przychodnie, domy pomocy społecznej, schroniska dla osób bezdomnych

Pod nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej w 2025 r. znajdowało się 22 podmioty lecznicze.

W ramach nadzoru przeprowadzono kontrole w 2 szpitalach:

- Centra Opieki i Rehabilitacji Medycznej SAWIMED Sp. z o.o. w Sawicach Wsi,
- Szpital Powiatowy SPZOZ w Sokołowie Podlaskim – kontrolą objęto oddziały: Zakład Opiekuńczo Leczniczy i Szpitalny Oddział Ratunkowy z Izbą Przyjść.

w 9 przychodniach zdrowia oraz w 2 obiektach Stacji Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego.

Skontrolowano dwa z 4 obiektów sprawujących funkcje bytowo-opiekuńcze (tj. domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy, obiekty rehabilitacyjno - opiekuńcze).

Przeprowadzono dwie kontrole w okresie jesiennym i zimowym w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarnych oraz oceniono postępowanie z odpadami niebezpiecznymi i komunalnymi jako prawidłowe.

Inne obiekty użyteczności publicznej

Ponadto w 2025 r. skontrolowano:

- 2 Gminne Ośrodki Kultury i Sokołowski Ośrodek Kultury,
- pralnię,
- Centralny magazyn bielizny czystej i brudnej przy szpitalu Powiatowym w Sokołowie Podlaskim

- 16 ustępów w tym: 4 ustępy publiczne, 12 ustępów ogólnodostępnych (sklepy i stacje paliw),
- 8 środków osobowego transportu drogowego (autobusy, busy),
- Miejsce postojowe z wiatą Przeździatka,
- 1 obiekt rekreacyjny.

W obiektach użyteczności publicznej skontrolowanych w 2025 r. nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny obiektów oceniono jako dobry, postępowanie z odpadami komunalnymi, w tym również odpadami medycznymi w obiektach leczniczych i nieczystościami ciekłymi było prawidłowe.

2.5. Nadzór nad wodą ciepłą użytkową

Bakterie *Legionella* powszechnie występują w środowisku naturalnym człowieka, w wodzie i wilgotnej glebie. Warunki sprzyjające namnażaniu bakterii to np. zastoiny wodne w sieci wodociągowej, miejsca gdzie tworzą się osady i biofilm, a temperatura oscyluje między 20°C a 50°C. Zakażenie u ludzi bakteriami *Legionella* następuje w wyniku wdychania aerozolu wodno-powietrznego zawierającego te bakterie.

Aby zmniejszyć ryzyko rozwoju bakterii z rodzaju *Legionella* w instalacjach i urządzeniach wodnych należy przede wszystkim dbać o zachowanie przepływu w każdym punkcie instalacji, aby zapobiec powstawaniu zastoisk, gdzie tworzą się idealne warunki do rozwoju mikroorganizmów. Ważne jest, aby utrzymywać wysoką temperaturę wody gorącej (50°C – 60°C) oraz nieprzerwaną cyrkulację w całym systemie. W przypadku wystąpienia zanieczyszczenia mikrobiologicznego konieczne jest niezwłoczne przeprowadzenie dezynfekcji termicznej lub chemicznej.

PPIS sprawuje nadzór nad jakością wody ciepłej użytkowej w obiektach służby zdrowia oraz obiektach zapewniających całodobową opiekę, a także w basenach i obiektach zamieszkania zbiorowego (hotele, internaty itp.)

Badania na obecność pałeczek *Legionella* sp. w większości placówek zostały przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej przez właścicieli lub zarządzających tymi obiektami oraz w ramach nadzoru inspekcji, zgodnie z ustalonym harmonogramem. W 2025 roku, w ramach nadzoru, pobrano do badań 5 próbek wody ciepłej użytkowej w Szpitalu Powiatowym SPZOZ w Sokołowie Podlaskim.

Ponadto podmioty obowiązane do badania ciepłej wody w kierunku bakterii *Legionella* sp., zbadały w ramach kontroli wewnętrznej 32 próbki:

- Szpital Powiatowy SPZOZ w Sokołowie Podlaskim – 13 prób,
- Centra Opieki i Rehabilitacji Medycznej SAWIMED w Sawicach Wsi – 6 prób,
- Centrum Medyczne PZU Zdrowie Sokołów Podlaski – 1 próba,
- Schronisko dla osób bezdomnych „MAR-KOT” w Wirowie – 3 próby,
- DPS w Jabłonce Lackiej – 4 próby,
- obiekty noclegowe i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania – 5 prób.

W nadzorowanych obiektach w 2025 r. nie wystąpiły problemy z jakością ciepłej wody użytkowej.

Na koniec 2025 roku jakość ciepłej wody we wszystkich nadzorowanych obiektach zobowiązanych do jej badania, odpowiadała obowiązującym wymaganiom.

2.6. Nadzór nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

Skontrolowano 7 samochodów służących do przewozu zwłok i szczątków ludzkich będących w posiadaniu firm pogrzebowych.

W ramach swoich kompetencji PPIS wydał 5 postanowień pozytywnie opiniujących sprowadzenie zwłok lub szczątków z zagranicy do kraju na wniosek Starostwa Powiatowego. Dokumenty te wydawane były w oparciu o analizę przyczyny zgonu oraz sposobu ich transportu.

Na prośbę wnioskodawców wydano 46 decyzji zezwalających na wykonanie ekshumacji. Dokonano 3 kontroli sprawdzających prawidłowość przeprowadzania prac ekshumacyjnych.

2.7. Nadzór nad imprezami masowymi

Wydano 1 postanowienie pozytywnie opiniujące sposób organizacji imprezy masowej „Warszawa stolicą Polski & Sokołów Podlaski stolicą Poloneza” organizowanej w 2025 r. na terenie Parku Przemysłowego na wniosek Sokołowskiego Ośrodka Kultury w Sokołowie Podlaskim.

2.8. Współpraca z innymi urzędami i instytucjami

- Przedstawiciel Sekcji Higieny Komunalnej uczestniczył w spotkaniach organizacyjnych dotyczących przygotowań do imprezy masowej „Warszawa stolicą Polski & Sokołów Podlaski stolicą poloneza”.

- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sokołowie Podlaskim w ramach zleceń, wydał 45 ocen jakości wody dla zakładów produkujących i przetwarzających żywność lub gospodarstw rolnych.
- Na wniosek Urzędów Gmin wydano 5 opinii w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku.
- Na wniosek zakładu pogrzebowego wydano 1 zaświadczenie o spełnieniu wymagań dla samochodu przeznaczonego do transportu zwłok/szczątków ludzkich o spełnieniu wymagań określonych w obowiązujących przepisach.
- W 2025 r. do Sekcji Higieny Komunalnej wpłynęło 6 interwencji od mieszkańców powiatu sokołowskiego.

Otrzymane 3 interwencje dotyczyły jakości wody, pozostałe 3 interwencje dotyczyły:

niewłaściwego stanu sanitarnego budynku socjalnego, niewłaściwego umieszczenia śmietnika przy budynku zamieszkania zbiorowego oraz gromadzenia i składowania odpadów.

PPIS w Sokołowie Podlaskim w celu ich wyjaśnienia zgłoszonych interwencji współpracował z zarządcami wodociągów, zarządcami budynków, Zarządem Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Nadzorem Budowlanym, Urzędem Miasta czy Urzędem Gminy.

2.9. Działalność kontrolno-represyjna w 2024 r.

W ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego:

- przeprowadzono łącznie 262 kontrole, w tym:
 - 136 kontrole obiektów użyteczności publicznej,
 - 16 kontrole urządzeń wodnych – stacji uzdatniania wody,
 - 96 kontrole jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
 - 3 kontrole ekshumacji,
 - 4 kontrole szpitali i ZOL,
 - 6 kontrole wody ciepłej użytkowej w szpitalach, DPS
 - 1 kontrola przeprowadzona w związku z wniesionym wnioskiem o interwencję,
 - pobrano łącznie 190 prób wody, w tym 81 prób wody w ramach nadzoru oraz 109 prób wody przeznaczonej do spożycia w ramach zleceń, celem kontroli jej jakości,

- ponadto w trakcie prowadzonych postępowań wydano:
 - 53 decyzje merytoryczne w tym: 4 decyzji administracyjnych dotyczące jakości wody, 46 decyzji zezwalające na przeprowadzenie ekshumacji na cmentarzach, 3 decyzje związane z prowadzonym postępowaniem administracyjnym (umarzające),
 - 6 decyzji płatniczych,
 - 5 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok z obcego państwa.

2.10. Wnioski

W roku 2025 r. podobnie jak w latach poprzednich priorytetowym zadaniem był nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Przedsiębiorstwa wodociągowe jak też inni producenci wody systematycznie dostarczali wyniki badań, wykazywali chęć współpracy, stosowali się do wydawanych zaleceń i decyzji oraz wykonywali je w ustalonych terminach. W kilku przypadkach wystąpiły problemy w zapewnieniu właściwej jakości wody przez producentów, co skutkowało okresowym pogorszeniem jej jakości i wydaniem przez organ decyzji o nieprzydatności/warunkowej przydatności wody do spożycia.

W przeprowadzonych kontrolach obiektów użyteczności publicznej skupiono uwagę na podmiotach, w których podczas świadczenia usług istnieje możliwość przeniesienia zakażeń lub chorób zakaźnych na inne osoby takich jak: zakłady kosmetyczne, tatuażu, fryzjerskie. Zadanie to będzie kontynuowane ze względu na pojawiające się zagrożenia przy wykonywaniu tego typu usług.

Prowadzono nadzór nad jakością wody ciepłej użytkowej celem wyeliminowania zagrożenia zdrowotnego związanego z występowaniem bakterii *Legionella* sp. w systemach instalacji wewnętrznych wody ciepłej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą (szpital, ZOZ) i w całodobowych domach opieki. Badania wykonywane były zgodnie z ustalonym harmonogramem w ramach nadzoru PPIS w Sokołowie Podlaskim oraz kontroli wewnętrznej.

Planowane jest poszerzenie działań edukacyjnych w obiektach użyteczności publicznej, w których w trakcie użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny a także wśród zarządców budynków zamieszkania zbiorowego.

Trudności w sprawowaniu skutecznego nadzoru sanitarnego nad należyty stanem

higienicznym odnotowuje się w każdym roku w związku z gromadzeniem zbędnych przedmiotów oraz odpadów w mieszkaniach lub na terenach prywatnych posesji ze względu na brak odpowiednich regulacji prawnych.

3. HIGIENA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

3.1. Zadania

- sprawdzanie zgodności funkcjonowania przedsiębiorstw z zasadami obowiązującego prawa w zakresie nadzoru nad żywnością, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- podejmowanie skutecznych i spójnych działań interwencyjnych w przypadku powzięcia informacji o zagrożeniu dla zdrowia / życia konsumenta np. zgłoszenie zatrucia pokarmowego,
- natychmiastowe podejmowanie działań w ramach systemów wczesnego ostrzegania o produktach niebezpiecznych: RASFF,
- ocena bezpieczeństwa środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- ocena bezpieczeństwa żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym suplementów diety,
- graniczne kontrole sanitarne żywności pochodzenia niezwierzęcego, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przywożonych z państw trzecich i wywożonych z terytorium Unii Europejskiej.
- ocena realizacji wdrożonych przez przedsiębiorców systemów kontroli wewnętrznej opartych na zasadach HACCP, stosowania zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej w działalności,
- szkolenia i upowszechnianie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny żywności w świetle zmieniającego się prawa żywnościowego,
- współpraca z Inspekcją Weterynaryjną oraz z innymi organami na mocy porozumień,
- informowanie i udostępnianie materiałów edukacyjnych w przypadku pojawienia się nowych zagrożeń.

3.2. Liczba obiektów nadzorowanych

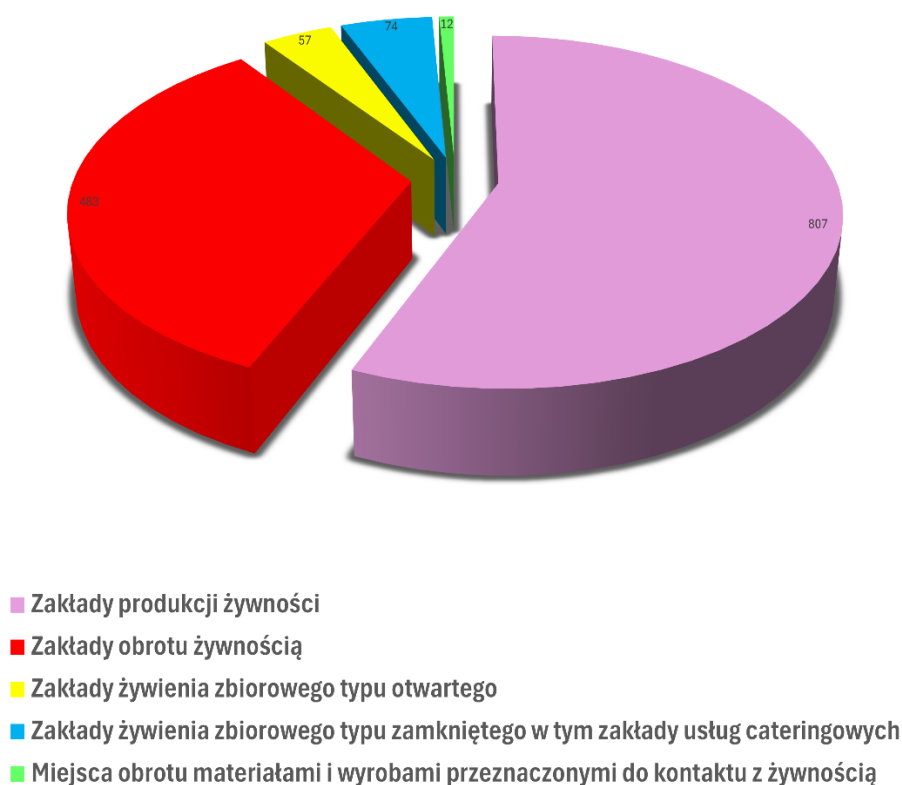
Pod nadzorem Sekcji Higieny Żywności i Żywienia, według stanu na dzień 31.12.2025 r., znajdowały się 1434 obiekty. Zgodnie z Harmonogramem nadzoru nad obiektami PSSE w Sokołowie Podlaskim na 2025 rok zaplanowano 143 kontrole w nadzorowanych

objektach. Nie skontrolowano 9 obiektów ze względu na zakończenie bądź ograniczenie działalności w okresie sprawozdawczym.

W porównaniu do roku ubiegłego przybyło 16 obiektów, głównie w grupie obiekty obrotu żywnością i zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego (kuchenki cateringowe w żłobkach).

Lp.	Grupa obiektów	Liczba obiektów w 2025 r.	Liczba obiektów w 2024 r.
1	Zakłady produkcji żywności	807	808
2	Zakłady obrotu żywnością	483	472
3	Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	57	56
4	Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	72	67
5	Zakłady usług cateringowych	2	2
6	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	12	13
7	OGÓŁEM	1434	1418

Liczba obiektów żywnościowo-żywieniowych w 2025 r.

Do grupy zakłady produkcji żywności należą: wytwórnie lodów tradycyjnych (3), automaty do lodów (3), wytwórnie tłuszczów roślinnych (3), piekarnie (6), ciastkarnie (5), zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego (1), przetwórnice owocowo-warzywne (2),

zakłady garmazeryjne (1), wytwórnie wyrobów cukierniczych (2), wytwórnie koncentratów spożywczych (3), producenci pierwotni dostawcy bezpośredni i rolniczy handel detaliczny (761), producenci żywności w warunkach domowych (4), inne wytwórnie żywności (13).

Do grupy obiekty obrotu żywnością należy: 119 sklepów spożywczych, w tym 18 supermarketów, 2 kioski szkolne, 15 aptek, 13 magazynów hurtowych, 54 obiekty ruchome i tymczasowe (handel obwoźny), 193 środki transportu, 1 importer żywności, 1 eksporter żywności, 86 innych obiektów obrotu żywnością (punkty sprzedaży na stacjach paliw, saloniki prasowe, kluby fitness, punkty skupu świeżych owoców i warzyw, urządzenia dystrybucyjne oraz sklepiki szkolne).

Do grupy obiekty żywienia zbiorowego otwartego należy 29 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, 28 zakładów małej gastronomii, 7 zakładów małej gastronomii typu obwoźnego oraz 6 gospodarstw agroturystycznych. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego to restauracje prowadzące produkcję dań od surowca do gotowej potrawy, podawanych w naczyniach wielokrotnego użytku. Prawie wszystkie oferują swoje wyroby „na wynos”, z własnym transportem do klienta. W grupie zakładów małej gastronomii przeważają obiekty o niewielkiej powierzchni produkcyjnej, gdzie działalność polega na sporządzaniu dań w oparciu o półprodukty (mrożonki) lub produkty gotowe, podawanych w naczyniach jednorazowego użytku. W tej grupie znajduje się 7 obiektów oferujących dania kuchni orientalnej (kebab – 10, sushi – 1, kuchnia chińska – 1).

Zakłady małej gastronomii typu obwoźnego to głównie przyczepy prowadzące sprzedaż kebabu i zapiekanek, lodów typu włoskiego i deserów w oparciu o półprodukty, w naczyniach jednorazowego użytku. Z reguły prowadzące działalność w sezonie letnim.

3.3. Działalność kontrolno-represyjna

W nadzorowanych obiektach kontrolowano zasady przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa żywności podczas produkcji, magazynowania, transportu i obrotu (produkcję i obrót w określonym zakresie żywności pochodzenia zwierzęcego nadzoruje Inspekcja Weterynaryjna). Ponadto przedmiotem kontroli były warunki żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz inne czynniki mogące mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Ocena stanu sanitarnego zakładów dokonywana jest na podstawie jednolitych, obowiązujących w kraju kryteriów.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, kontrole urzędowe w zakresie nadzoru nad żywnością przeprowadza się bez wcześniejszego uprzedzenia podmiotów. W przeciwieństwie do innych komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, nie przesyła się do przedsiębiorstw zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli.

Podczas kontroli sporządzane są protokoły kontroli sanitarnych. W przypadku stwierdzenia rażących zaniedbań higieniczno-sanitarnych zagrażających zdrowiu lub życiu konsumentów, wydawane są decyzje o unieruchomieniu/przerwaniu działalności całego lub części zakładu.

W roku 2025 nie wydano żadnej decyzji o unieruchomieniu zakładu.

Na sprawców wykroczeń przeciwko zdrowiu lub życiu konsumentów nałożono 26 mandatów karnych na kwotę 4 400 złotych. W 2025 roku mandaty karne zostały nałożone w następujących grupach obiektów:

- sklepy spożywcze - 11 mandatów na kwotę 1500 zł.,
- zakłady małej gastronomii - 6 mandatów na kwotę 1200 zł.,
- restauracje - 5 mandatów na kwotę 1100 zł.,
- stołówki pracownicze - 2 mandaty na kwotę 300 zł.,
- piekarnie - 1 mandat na kwotę 200 zł.,
- supermarkety - 1 mandat na kwotę 100 zł.

W przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości technicznych w zakładach produkcji i obrotu, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydawał decyzje administracyjne zobowiązujące strony do poprawy warunków higieniczno-sanitarnych w zakładach w określonych terminach. Wystawiono 5 decyzji administracyjnych nakazowych dla 1 piekarni, 2 supermarketów, 1 rozdzielni posiłków w szpitalu i 1 wytwórni wafli.

W przypadku 1 sklepiku szkolnego skierowano 1 wniosek o ukaranie do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie z art. 103 ust. 1 pkt. 8 i art. 104 ust. 1 Ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448) za obecność w sprzedaży środków spożywczych innych niż określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia

zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach z dnia 26 lipca 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154).

Podczas kontroli zakładów produkcyjnych oceniano znakowanie środków spożywczych w zakresie zgodności informacji na etykietach z obowiązkami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...). W większości zakładów przedsiębiorcy dostosowują się do obowiązujących przepisów.

Istotnym tematem rozpatrywanym w 2025 r. była realizacja zasady tzw. traceability, czyli systemu pozwalającego na identyfikację dostawców i odbiorców żywności. Podczas kontroli zakładów szczegółowo analizowano dokumentację towarzyszącą dostawom, tj. faktury, handlowe dokumenty identyfikacyjne, dokumenty wydania oraz oznakowanie produktów. Uchybień w tym zakresie nie stwierdzono.

Podsumowując można stwierdzić, że zakłady obrotu, produkcji i inne posiadają systemy umożliwiające zidentyfikować żywność. Systemy te jednak wymagają dopracowania głównie w zakresie określenia konkretnej partii danego produktu, co jest istotne przy podejmowaniu sprawnych i skutecznych działań dotyczących, m.in. zawiadomień RASFF.

W 2025 roku wpłynęło 14 interwencji od konsumentów, w tym 9 dotyczących niewłaściwej jakości żywności, 2 dotyczące sprzedaży żywności przeterminowanej, 1 dotycząca sprzedaży w placówce oświatowej niedozwolonych produktów, 2 dotyczące braku higieny w zakładach żywienia zbiorowego. Rozpatrzono 12 skarg, w tym 7 uznano za zasadne. Natomiast 2 interwencje przekazano według właściwości do innych organów.

Działalność kontrolno-represyjna	2025	2024
1.Liczba obiektów skontrolowanych	229	210
2.Suma kontroli ogółem	345	344
- w tym ilość kontroli kompleksowych i rekontroli	140	84
- w tym ilość kontroli tematycznych	41	53
- w tym ilość kontroli interwencyjnych	60	29
- w tym ilość kontroli zatwierdzających	65	77

- w tym ilość kontroli granicznych partii towarów wywożonych za granicę lub importowanych z krajów spoza Unii Europejskiej	39	101
3. Liczba kontroli negatywnych	24	26
3.Suma decyzji ogółem	115	115
- w tym decyzji administracyjnych	5	5
-w tym decyzji zmieniających	44	38
-w tym decyzji zatwierdzających	66	72
4.Liczba decyzji płatniczych	72	97
5. Liczba nałożonych mandatów karnych/na kwotę	26/4400 zł.	28/5300 zł.
6. Liczba wystawionych postanowień	1	0
7.Liczba wniosków o ukaranie do MPWIS w Warszawie	1	1

3.4. Stan sanitarny obiektów produkcji i obrotu żywnością

Podczas kontroli kompleksowych ocenę stanu sanitarno-higienicznego zakładów produkcji i obrotu żywnością przeprowadza się na podstawie tzw. „arkuszy oceny stanu sanitarnego”. Analiza pytań zawartych w arkuszu, pozwala na kategoryzację obiektów według stopnia zagrożenia przyznając im niskie, średnie bądź wysokie ryzyko. W oparciu o te kryteria, wysokie ryzyko zagrożenia, a więc ocenę negatywną, otrzymały tylko te zakłady, w których stwierdzono duże odstępstwa od stanu akceptowalnego. W roku 2025 niezgodny z wymaganiami ujętymi w „arkuszu oceny stanu sanitarnego” był 1 zakład żywienia zbiorowego otwartego.

Najczęściej występujące nieprawidłowości odnotowywane w skontrolowanych zakładach to:

- niezachowanie należytego stanu higieniczno-sanitarnego w zakresie bieżącej czystości sprzętu, urządzeń, pomieszczeń,
- niezachowanie należytego stanu technicznego sprzętu, urządzeń, pomieszczeń,
- stosowanie do produkcji oraz wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- przechowywanie środków spożywczych w warunkach narażających je na zepsucie (temperatura niezgodna z deklaracjami producentów) lub w warunkach narażających je na zanieczyszczenie (m.in. brak segregacji podczas przechowywania),

- nieprzestrzeganie zasad higieny przy sporządzaniu potraw/posiłków,
- brak podstawowych środków do utrzymania higieny personelu (mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku),
- brak realizacji opracowanych procedur GHP/GMP/HACCP,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości porządkowych na osoby winne zaniedbań nakładano grzywny w postaci mandatów karnych, natomiast w celu usunięcia nieprawidłowości technicznych wydawane były decyzje administracyjne z terminem wykonania obowiązku.

3.5. Obowiązek prowadzenia kontroli wewnętrznej w przedsiębiorstwach sektora spożywczego

Ważnym narzędziem w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności jest realizacja w sposób elastyczny procedur opartych na zasadach systemu HACCP, stosowania zasad dobrej praktyki higienicznej - GHP, dobrej praktyki produkcyjnej - GMP. Jest to jeden z głównych obszarów kontroli wewnętrznej producentów, zapewniający zachowanie standardów higieniczno-sanitarnych podczas produkcji i obrotu żywności.

W dużych zakładach produkcyjnych, żywienia zbiorowego oraz obrotu, dobre praktyki higieniczne i produkcyjne oraz zasady systemu HACCP zostały wdrożone i funkcjonują. Ich realizacją i weryfikacją zajmują się w większości osoby do tych zadań zatrudnione tj. specjaliści do spraw zapewnienia jakości. Kontrola wewnętrzna w ww. obiektach z reguły funkcjonuje poprawnie, a dokumentacja prowadzona jest na bieżąco, w sposób prawidłowy.

W małych i średnich przedsiębiorstwach, głównie w zakładach obrotu żywnością, małej gastronomii, obowiązek wdrożenia systemów jakości realizowany jest w oparciu o ocenę ryzyka oraz zasadę elastyczności. Zdarza się jednak, że dokumentacja z zakresu GHP/GMP np. rejestry kontroli temperatur są wypełniane niezgodnie z faktycznym stanem lub niesystematycznie.

3.6. Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz przyczyny ich kwestionowania

Ocenę jakości zdrowotnej środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzano w ramach urzędowej kontroli żywności oraz monitoringu krajowego.

Próbki pobierano zgodnie z „Planem pobierania próbek do badań żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS na 2025 rok”. Przedmiotem poboru były środki

spożywcze oraz materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, zarówno produkty krajowe, pochodzące z krajów UE oraz z importu.

W 2025 r. w ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badań 251 próbek.

Kierunek badań	Liczba próbek zbadanych
Mikrobiologiczne	162
w tym:	
-na obecność norowirusów	5
-na antybiotykooporność	2
Metale szkodliwe dla zdrowia	25
Substancje dodatkowe	15
Mykotoksyny	13
Pestycydy	7
Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne	4
Azotany	3
Akryloamid	3
Kwas erukowy	2
Promieniotwórczość	2
Alkaloidy pirolizydynowe	1
3-MCPD	1
Organoleptyka	11
Badanie materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością – organoleptyka	2

Próbki były pobierane w następujących grupach obiektów:

Rodzaj obiektu	Liczba próbek pobranych do badań
Wytwórnice tłuszczów roślinnych	1
Piekarnie	2
Ciastkarnie	5
Przetwórnice owocowo-warzywne	12
Produkcja pierwotna	3
Inne wytwórnice żywności	1
Sklepy spożywcze	70
Supermarkety	127
Apteki	1
Hurtownie	18
Inne obiekty obrotu żywnością	9

W 2025 r. zakwestionowano 2 próbki mąki żytniej typ 720, ze względu na ponadnormatywne zanieczyszczenie ochratoksyną A. Produkty zostały zgłoszone do systemu RASFF i zostały wycofane z obrotu. Producentami mąki byli producenci z terenu województwa podlaskiego i lubelskiego. Tam też, ze względu na właściwość miejscową, sprawy do dalszego procedowania skierowano do właściwych terenowo powiatowych inspektorów sanitarnych.

3.7. Działania w ramach systemu RASFF

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (ang. Rapid Alert System for Food and Feed, w skrócie RASFF) służy do wymiany informacji pomiędzy organami urzędowej kontroli w Europie, będącymi członkami tego systemu. Do systemu wprowadzane są informacje o żywności, paszach i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następczych w wyniku zidentyfikowania takich produktów.

System ten jest ustanowiony przez prawodawstwo wspólnotowe i służy do szybkiej wymiany informacji między państwami członkowskimi a Komisją na temat środków i działań dotyczących produktów stanowiących poważne zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów.

W 2025 r. w ramach systemu RASFF podjęto działania na podstawie powiadomień, dotyczących następujących produktów:

- mąka żytnia typ 720 przekroczenie NDP poziomu ochratoksyny A, kraj pochodzenia Polska, wycofano z obrotu 9 szt.,
- dodatki cukiernicze zawierające niedozwolony dodatek do żywności dwutlenek tytanu (E171), kraj pochodzenia Polska, brak w obrocie,
- kalendarz adwentowy "Merry Christmas zmiany organoleptyczne czekolady, kraj pochodzenia Polska, brak w obrocie,
- oregano suszone przekroczenie NDP sumy 35 alkaloidów pirolizydynowych, producent Polska, kraj pochodzenia Turcja, wycofano z obrotu 6,4 kg,
- zajączek z polewy o smaku kakaowo-mlecznej zanieczyszczony ciałem obcym (odłamek plastiku), kraj pochodzenia Polska, brak w obrocie,
- laskowe orzechy z oznakami zapleśnienia, kraj pochodzenia Gruzja, wycofano z obrotu 519 szt.,
- danie typu instant OYAKATA w stylu japoński kurczak Teriyaki, wyprodukowany z użyciem napromienianego surowca, kraj pochodzenia Polska, wycofano z obrotu 120 szt.,
- YUNNAN Herbata czarna, liściasta, marka LOYD, przekroczenia NDP pozostałości pestycydu- antrachinonu, kraj pochodzenia Chiny, brak w obrocie,
- szklanka ze wzorem kwiatowym, kraj pochodzenia Chiny, przekroczenie NDP poziomu migracji kadmu i ołowiu z obrzeża, wycofano z obrotu 8 kompletów,
- cebula w proszku napromieniana, kraj pochodzenia Indie, wycofano z obrotu 88,6 kg,

- "Ketchup z czosnkiem niedźwiedzim", "Ketchup łagodny w stylu toskańskim" bombaż opakowań, kraj pochodzenia Polska, wycofano z obrotu 3 szt.,
- Herbata liściasta czarna Black Leaf Tea przekroczenie NDP pestycydu-antrachinonu, kraj pochodzenia Indie, wycofano z obrotu 5 szt.,
- suplement diety Herbatka ziołowa Morwa biała, obecność bakterii Salmonella, kraj pochodzenia Polska, wycofano z obrotu 231 szt.,
- orzechy laskowe łuskane Classic, stwierdzenie przekroczenia NDP aflatoksyny, kraj pochodzenia Azerbejdżan, brak w obrocie,
- rodzynki sułtańskie niewłaściwe cechy organoleptyczne, kraj pochodzenia Chiny, brak w obrocie,
- podbierak do pierogów Nylon Scoop 11,75, migracja pierwszorzędowych amin aromatycznych do płynów modelowych, kraj pochodzenia Chiny, wycofano z obrotu 596 szt.,
- suplement diety Błonnik obecność Salmonella ssp. (w 1 z 5), kraj pochodzenia Polska, brak w obrocie,
- masa makowa, przekroczenie NDP alkaloidów opium, kraj pochodzenia Polska, brak w obrocie.

3.8. Ocena jakości żywienia

Pod pojęciem żywienia zbiorowego należy rozumieć organizację żywienia pozadomowego większych grup ludności. Głównym celem żywienia zbiorowego jest zaspokajanie potrzeb na energię i składniki odżywcze zawarte w pożywieniu, dla poszczególnych grup żywionych osób np. w placówkach służby zdrowia, placówkach oświatowych, domach opieki społecznej, zakładach karnych itp.

Prawidłowe odżywianie jest jednym z najistotniejszych czynników środowiskowych, mających bezpośredni wpływ na funkcjonowanie i kondycję organizmu oraz umożliwia właściwy rozwój każdego człowieka. Nieracjonalne, niezbilansowane żywienie ludzi pozornie zdrowych, a także niewłaściwa jakość zdrowotna spożywanej żywności, mogą w mniejszym lub większym stopniu stać się przyczyną wielu chorób i odchyłeń w stanie zdrowia. Szacuje się, że istnieje ponad 80 jednostek chorobowych wynikających z nieprzestrzegania prawidłowej diety lub spożywania żywności o niewłaściwych parametrach zdrowotnych. Choroby te określa się jako zaburzenia zdrowia na tle wadliwego żywienia lub choroby dietozależne.

W przypadku placówek oświatowych jadłospisy oceniano pod kątem zgodności z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie

grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W placówkach szkolnych i przedszkolnych dużo uwagi poświęcano realizacji wymagań rozporządzenia, szczególnie w kwestii jakie środki spożywcze spełniają kryteria ww. przepisu. Ocenę przeprowadzono w 13 stołówkach szkolnych oraz w 6 stołówkach przedszkolnych.

Najczęściej powtarzające się nieprawidłowości to:

- w przedszkolach

1. brak co najmniej 1 porcji nasion roślin strączkowych – 3 przypadki,
2. brak co najmniej 2 porcji mleka – 2 przypadki,
3. brak warzyw lub owoców w posiłku obiadowym – 2 przypadki,
4. więcej niż 2 porcje potraw smażonych w analizowanym jadłospisie (5 dni) - 2 przypadki,
5. brak co najmniej 1 porcji owoców – 1 przypadek.

- w szkołach

1. brak co najmniej 1 porcji nasion roślin strączkowych – 2 przypadki
2. brak porcji warzyw do obiadu - 2 przypadki,
3. brak porcji ryby – 1 przypadek,
4. brak warzyw lub owoców w posiłku obiadowym – 1 przypadek,
5. więcej niż 2 porcje potraw smażonych w analizowanym jadłospisie (5 dni) - 1 przypadek,
6. napoje sporządzane na miejscu zawierały więcej niż 10 g cukru w 250 ml – 1 przypadek.

Uwagi i zalecenia przekazywano osobom odpowiedzialnym za prowadzenie placówek.

Ponadto oceniono również 3 jadłospisy w żłobkach oraz 2 jadłospisy w domach opieki społecznej.

Podczas oceny żywienia wykorzystywano zalecenia Prawidłowego Żywienia ujęte w talerzu zdrowego żywienia, opracowanym przez Narodowe Centrum Edukacji Żywnościowej na podstawie Norm Żywienia dla Populacji Polski i ich zastosowania, pod redakcją Mirosława Jarosza, Ewy Rychlik, Katarzyny Stoś i Jadwigi Charzewskiej - wydanych w 2020 r. przez NIZP-PZH. Uwagi do jadłospisów były przekazywane podczas kontroli osobom odpowiedzialnym za żywienie w tych placówkach.

3.9. Kontrola graniczna jakości zdrowotnej żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W ramach granicznej kontroli sanitarnej żywności w 2025 roku oceniono 39 partii żywności wysyłanej do Ukrainy i Chin (dodatki funkcjonalne do żywności, owoce mrożone) oraz wydano 39 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych.

3.10. Współpraca z innymi organami

Wspólne działania w zakresie nadzoru nad podmiotami prowadzącymi działalność w obszarze produkcji pierwotnej podejmowano z Oddziałem Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Sokołowie Podlaskim. Przeprowadzono 1 wspólną kontrolę gospodarstwa rolnego, zajmującego się uprawą porzeczki czarnej.

3.11. Wnioski

Na podstawie zestawienia liczby kontroli negatywnych w kontrolach, które przeprowadzono w ostatnich dwóch latach można uznać, iż stan sanitarny nadzorowanych obiektów utrzymuje się na podobnym poziomie. Odsetek kontroli negatywnych w 2025 roku wyniósł 7,0 %, w 2024 roku wyniósł 7,5 %. Zbliżona była również ilość nałożonych mandatów karnych. W 2025 r. nałożono 26 mandatów karnych, w 2024 r. nałożono 28). Niezmienne stwierdzano nieprawidłowości tego samego rodzaju, tj. niezachowanie należytego stanu sanitarno-higienicznego w zakresie bieżącej czystości sprzętu, urządzeń, pomieszczeń; wprowadzanie do obrotu i produkcji środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia bądź daty minimalnej trwałości, wykorzystywanie pomieszczeń/stanowisk w zakładzie niezgodnie z przeznaczeniem, brak realizacji opracowanych procedur GHP/GMP/systemu HACCP, brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych. Na uwagę zasługuje również fakt, że na przestrzeni ostatnich lat nie zarejestrowano żadnego zbiorowego zatrucia pokarmowego.

4. HIGIENA PRACY

4.1. Zadania

Do zakresu działania Sekcji Higieny Pracy należy w szczególności:

- a) kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące:
 - utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy;

- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy;
 - obowiązku prawidłowego oznakowania, o którym mowa w art. 19 rozporządzenia, Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 59, z późn. zm.1) oraz w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych;
 - producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, obowiązków wynikających z tej ustawy oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych;
 - wprowadzania do obrotu prekursorów kategorii 2 i 3 zgodnie z obowiązkami wynikającymi z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi;
 - zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
 - wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;
 - prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w myśl ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie;
 - warunków pracy osób zajmujących się usuwaniem azbestu zgodnie z zapisami ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest oraz aktów wykonawczych do ustawy;
- b) ocena działań profilaktycznych zapobiegających wystąpieniu schorzeń o podłożu zawodowym w nadzorowanych zakładach;

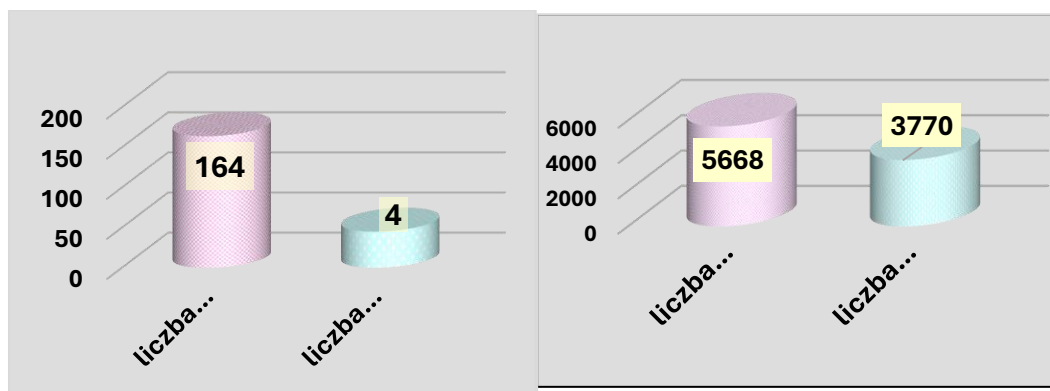
- prowadzenie całokształtu zagadnień związanych z postępowaniem w sprawach chorób zawodowych zgodnie z przepisami prawnymi obowiązującymi w tym zakresie;
- podejmowanie działań w ramach Safety Gate (dawniej RAPEX);
- kontrola przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zakładach pracy.

4.2. Nadzór bieżący

Pod nadzorem Higieny Pracy PSSE w Sokołowie Podlaskim, w 2025 r. znajdowało się 164 obiektów, zatrudniających 5668 pracowników. Łącznie przeprowadzono 51 kontroli w 45 obiektach.

Nadzorem objęto 41,61% zewidencjonowanych zakładów pracy, zatrudniających 68,99% pracowników.

Są to zakłady pracy o różnym profilu działalności oraz obiekty dystrybucji: substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych, prekursorów i kat. 3 oraz zajmujących się obrotem i stosowaniem produktów kosmetycznych.

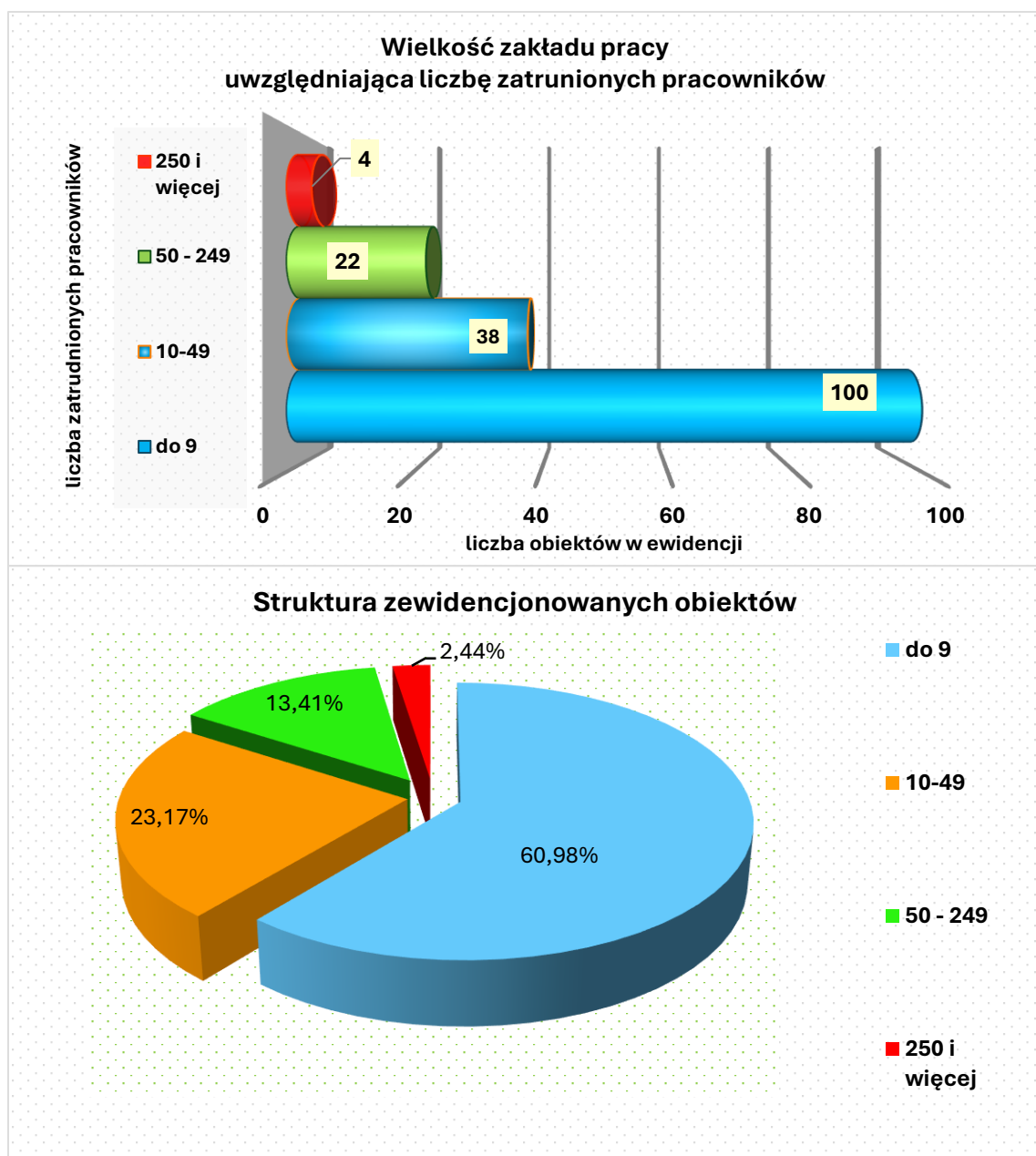
Szczegółowe informacje dotyczące podmiotów gospodarczych z podziałem na liczbę zatrudnionych pracowników, przedstawia poniższa tabela oraz wykresy.

Spośród zewidencjonowanych zakładów, przeważają zakłady małe, zatrudniające do 49 pracowników.

W 2025 roku było ich 138, co stanowi 84,15% ogółu jednostek będących w ewidencji.

Zakłady zatrudniające od 50-249 pracowników stanowiły 13,41% natomiast zakłady zatrudniające powyżej 250 stanowiły 2,44% ogółu zewidencjonowanych podmiotów gospodarczych.

Liczba zatrudnionych pracowników	do 9	10-49	50-249	250 i więcej
Liczba obiektów w ewidencji	100	38	22	4
Udział %	60,98%	23,17%	13,41%	2,44%

Liczba obiektów będących pod nadzorem Higieny Pracy PSSE w Sokołowie Podlaskim (działy wg PKD - stan na 31.12.2025 r.)

PKD	Rodzaj działalności	Liczba zatrudnionych objętych ewidencją	Liczba zakładów pracy w ewidencji	Liczba zatrudnionych w skontrolowanych obiektach	Liczba zakładów pracy skontrolowanych
01	UPRAWY ROLNE, CHÓW I HODOWLA ZWIERZĄT, ŁOWIECTWO, WŁĄCZAJĄC DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWĄ	25	1	0	0
02	LEŚNICTWO I POZYSKIWANIE DREWNA	36	1	0	0
10	PRODUKCJA ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH	2477	24	2282	15
16	PRODUKCJA WYROBÓW Z DREWNA ORAZ KORKA, Z WYŁĄCZENIEM MEBLI; PRODUKCJA WYROBÓW ZE SŁOMY I MATERIAŁÓW UŻYWANYCH DO WYPŁATANIA	56	5	34	2
17	PRODUKCJA PAPIERU I WYROBÓW Z PAPIERU	60	1	0	0
22	PRODUKCJA WYROBÓW Z GUMY I TWORZYW SZTUCZNYCH	5	1	0	0
25	PRODUKCJA METALOWYCH WYROBÓW GOTOWYCH, Z WYŁĄCZENIEM MASZYN I URZĄDZEŃ	194	5	166	1
28	PRODUKCJA MASZYN I URZĄDZEŃ, GDZIE INDEKS NIESKLASYFIKOWANA	64	1	0	0
31	PRODUKCJA MEBLI	154	3	0	0
33	NAPRAWA, KONSERWACJA I INSTALOWANIE MASZYN I URZĄDZEŃ	95	1	0	0
37	ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW	140	1	140	1
38	DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA ZE ZBIERANIEM, PRZETWARZANIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW; ODZYSK SUROWCÓW	124	3	122	2
39	DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ I POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA ZWIĄZANA Z GOSPODARKĄ ODPADAMI	1	1	1	1
41	ROBOTY BUDOWLANE ZWIĄZANE ZE WZNOSZENIEM BUDYNKÓW	14	1	0	0
42	ROBOTY ZWIĄZANE Z BUDOWĄ OBIEKTÓW INŻYNIERII LĄDOWEJ I WODNEJ	13	1	0	0
45	HANDEL HURTOWY I DETALICZNY POJAZDAMI SAMOCHODOWYMI; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH	146	6	0	0
46	HANDEL HURTOWY, Z WYŁĄCZENIEM HANDLU POJAZDAMI SAMOCHODOWYMI	11	4	2	2
47	HANDEL DETALICZNY, Z WYŁĄCZENIEM HANDLU DETALICZNEGO POJAZDAMI SAMOCHODOWYMI	239	36	79	7
49	TRANSPORT LĄDOWY ORAZ TRANSPORT RUROCIĄGOWY	192	2	81	1
71	DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ARCHITEKTURY I INŻYNIERII; BADANIA I ANALIZY TECHNICZNE	39	5	15	1
81	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA ZWIĄZANA Z UTRZYMANIEM PORZĄDKU W BUDYNKACH I ZAGOSPODAROWANIEM TERENÓW ZIELENI	83	1	0	0
84	ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	210	9	66	3
85	EDUKACJA	9	3	1	1
86	OPIEKA ZDROWOTNA	1097	23	726	5
87	POMOC SPOŁECZNA Z ZAKWATEROWANIEM	111	2	44	1
93	DZIAŁALNOŚĆ SPORTOWA, ROZRYWKOWA I REKREACYJNA	22	3	0	0
96	POZOSTAŁA INDYWIDUALNA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	51	20	11	2
Razem		5 668	164	3770	45

a. Warunki zdrowotne środowiska pracy

W zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy przeprowadzono 47 kontroli obejmujące m. in.:

- ocenę warunków pracy, w tym właściwe zorganizowanie stanowisk pracy i zaplecza higienicznosanitarnego;
- ocenę bieżącego stanu higienicznego;
- ocenę nadzoru nad stosowaniem w działalności zawodowej substancji i mieszanin chemicznych, produktów biobójczych;
- ocenę i weryfikację narażenia pracowników na szkodliwe czynniki w środowisku pracy (czynniki chemiczne, zapylenie, czynniki fizyczne);
- ocenę i weryfikację narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy oraz stopień ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki;
- ocenę realizacji wymogów sanitarnych określonych w przepisach prawnych dotyczących zatrudnienia pracowników w zakładach, w których występują substancje, preparaty, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

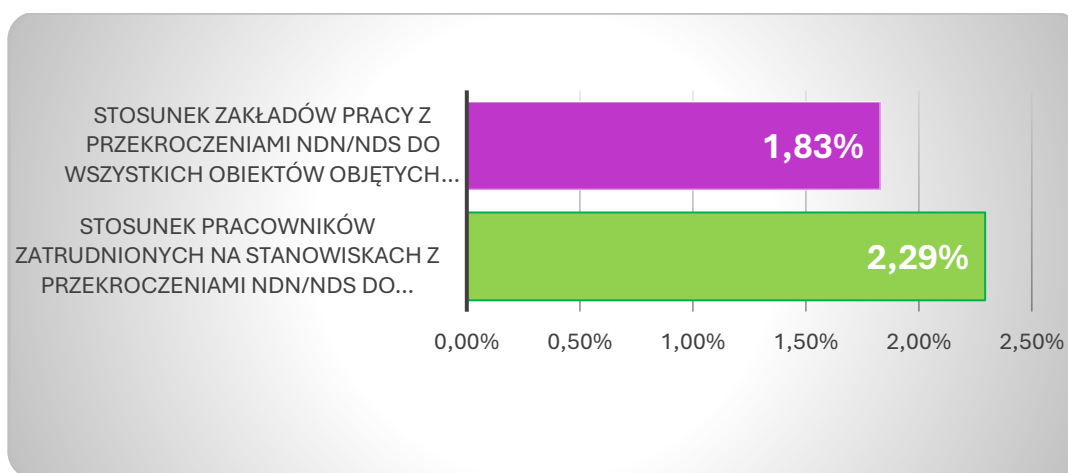
W 3 zakładach pracy stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu, natomiast w jednym - przekroczenie wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia frakcji wdychalnej i frakcji respirabilnej manganu i jego związków nieorganicznych w przeliczeniu na Mn.

W 2025 roku w narażaniu na ponadnormatywny hałas pracowało 130 pracowników (2,01% ogółu zatrudnionych), a w przekroczeniu wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia frakcji wdychalnej i frakcji respirabilnej manganu pracowało 20 pracowników (0,11% ogółu zatrudnionych).

Zestawienie zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia w 2025 r.

PKD	Rodzaj działalności	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDN	Liczba pracowników pracujących w 2025 r. w przekroczeniach NDN hałasu	Liczba pracowników pracujących w 2025 r. w przekroczeniach wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia frakcji wdychalnej i frakcji respirabilnej manganu
10	Produkcja artykułów spożywczych	2	90	---
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	1	40	20
Razem		3	130	20

Poniższe wykresy przedstawiają stosunek pracowników zatrudnionych na stanowiskach z przekroczeniami NDN/NDN czynników szkodliwych, do wszystkich pracowników objętych ewidencją oraz stosunek zakładów pracy z przekroczeniami NDN/NDS do wszystkich zewidencjonowanych obiektów.

Zakłady pracy, w których podczas badań środowiska pracy, stwierdzono przekroczenie NDN dla hałasu, sporządzono i wdrożono w życie programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia niekorzystnych skutków hałasu na zdrowie człowieka.

Najwięcej pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których przekroczona jest dopuszczalna wartość hałasu znajduje się w branży spożywczej (90 pracowników). Spowodowane to jest faktem, że stanowiska pracy zlokalizowane są w pomieszczeniach, które muszą spełniać wymagania higieniczne i sanitarne, tzn. ściany i podłogi wykonane są z materiałów nienasiąkliwych, łatwo zmywalnych i nie ma możliwości zastosowania

materiałów przystosowanych do tłumienia dźwięku. Ponadto, w celu zwiększenia wydajności zakłady wyposażane są w coraz większą liczbę urządzeń, które nie mogą być obudowywane,

ze względu na spełnieniu wymogów systemów jakości. Ściany pomieszczeń muszą stanowić również dobrą izolację termiczną. W sytuacji, gdy obniżenie poziomu hałasu metodami technicznymi jest bardzo trudne, a czasami wręcz niewykonalne, pracodawcy są zobowiązani do sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno-technicznych, zmierzającego do jak najskuteczniejszego ograniczenia narażenia pracowników zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne. W ramach realizacji tych programów, pracownicy zatrudnieni w warunkach narażenia na hałas są informowani i szkoleni w temacie możliwych zagrożeń, przepisów i ochrony przed hałasem, wyposażani są w ochronniki słuchu, których stosowanie jest nadzorowane i egzekwowane przez pracodawcę, a strefy zagrożenia hałasem są oznakowane. Ponadto tam, gdzie to możliwe, jest wprowadzana rotacja pracowników na stanowiskach pracy oraz zwiększa się ilość przerw w pracy. Pracownicy objęci są również profilaktyczną opieką lekarską. Pracodawcy, realizując opracowane programy działań organizacyjnotechnicznych, zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas, prowadzą także nadzór nad eksploatacją maszyn i urządzeń, modernizują parki maszynowe poprzez wprowadzanie nowych technologii i automatyzowanie części produkcji.

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

Podczas kontroli przeprowadzonych w 2025 r. w 1 obiekcie stwierdzono przekroczenie wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia frakcji wdychalnej i frakcji respirabilnej manganu i jego związków nieorganicznych w przeliczeniu na Mn na 1 stanowisku pracy, natomiast w dwóch obiektach - niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń pracy i higienicznosanitarnych.

W związku z powyższym wydano 3 decyzje nakazujące usunięcie ww. nieprawidłowości oraz 2 decyzje obciążające opłatą, zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, z którego wynika, że za badania laboratoryjne oraz inne czynności (w tym kontrole) wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w związku ze sprawowaniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, pobiera się opłaty w wysokości kosztów ich wykonania od osób lub jednostek organizacyjnych

obowiązanych do przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych, jeżeli w wyniku takich kontroli/badań stwierdzono naruszenia tych wymagań.

Nie wydano decyzji unieruchamiających zakłady, oddziały lub stanowiska pracy, nie prowadzono również postępowania egzekucyjnego.

Substancje chemiczne i ich mieszaniny

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, w roku 2025 skontrolowano 29 podmioty spośród 94 zewidencjonowanych, w których stosowane są niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny oraz 10 obiektów (z 41 w ewidencji) zajmujące się wprowadzaniem do obrotu ww. produkty.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Prekursory narkotyków

Pod nadzorem Higieny Pracy znajdują się 4 podmioty wprowadzające do obrotu aceton, będący prekursorem narkotyków kategorii 3 oraz 7 obiektów, w których są stosowane prekursory narkotyków kategorii 2 i 3. W 2025 r. przeprowadzono 5 kontroli w obiektach stosujących prekursory w działalności zawodowej.

Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Produkty biobójcze

W ewidencji obiektów prowadzonych przez Higienę Pracy znajduje się 18 dystrybutorów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze oraz 82 podmiotów stosujących produkty biobójcze, głównie do dezynfekcji powierzchni, rąk lub różnego rodzaju sprzętu.

W 2025 roku przeprowadzono łącznie 34 kontrole zarówno u stosujących jak i wprowadzających do obrotu produkty biobójcze.

Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Na terenie powiatu sokołowskiego nie występują podmioty zobowiązane do uzyskania pozwolenia na obrót produktem biobójczymi.

Czynniki rakotwórcze lub mutagenne i reprotoksyczne

Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach sprawowanego nadzoru nad warunkami pracy duży nacisk kładzie na występujące w środowisku pracy czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. Dnia 28 lipca 2024 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji

chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1126).

Rozporządzenie to wprowadza m.in. pojęcie substancji i mieszanin reprotoksycznych, czyli niekorzystnie wpływających na funkcje rozrodcze i płodność u dorosłych mężczyzn i kobiet oraz toksyczność rozwojową potomstwa w następstwie narażenia na substancję lub mieszaninę. Przykładowe substancje reprotoksyczne: metale i/lub ich związki (ołów, kadm, chrom, nikiel, rtęć, metylortęć), związki boru (tritlenek diboru, kwas borowy, borany), tlenek węgla, niektóre pestycydy i biocydy, ftalany, rozpuszczalniki organiczne, (np. 2-metoksyetanol, 2-etoksyetanol), formamid, n-metylopirolidon, n-etylopirolidon, imidazol i jego pochodne (np. 4-metyloimidazol), dimetyloformamid.

Na terenie powiatu sokołowskiego występowanie czynników rakotwórczych mutagennych lub reprotoksycznych na stanowisku pracy stwierdzono w 44 zewidencjonowanych obiektach.

W 2025 r. narażonych na działanie czynników rakotwórczych/ mutagennych/ reprotoksycznych (CMR) na stanowiskach pracy było 512 pracowników (pracownik liczony jeden raz niezależnie od liczby czynników, na które jest narażony) w tym 148 kobiet.

W zakładach pracy zidentyfikowano następujące czynniki chemiczne sklasyfikowane jako CMR: kwas borowy, tetraboran sodu i jego hydraty, tlenek węgla, dichromian (VI) potasu, chromian (VI) potasu, siarczan (VI) kobaltu (II), kadm (samozapalny), benzen, fenoloftaleina, formaldehyd, chinolina, imidazol, niskowrząca benzyna – niespecyfikowana, jodek 1H-imidazolium, prednizolon (prednisolonum), hydrokortyzon lub jego estry, fenobarbital (sól sodowa), witamina A (w tym jej formy: retinol, palmitynian retinyli, octan retinyli, propionian retinyli, retinal, kwas retinowy, metronidazol, chloramfenikol).

Oprócz narażenia na czynniki chemiczne pracownicy narażeni są na promieniowanie jonizujące oraz następujące procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, tj.: prace związane z narażeniem na pył drewna, prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika, prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla.

Kontrolą objęto 21 zakładów pracy, zatrudniających 331 pracowników (w tym 88 kobiet). Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w niniejszym zakresie.

W zakładach pracy, gdzie występuje narażenie na szkodliwe czynniki rakotwórcze /mutagenne/ reprotoksyczne, pracownicy objęci są profilaktyczną opieką zdrowotną oraz informowani są o zagrożeniach związanych z tymi czynnikami i o ryzyku zawodowym.

W zakładach stosowane są środki ochrony zbiorowej oraz środki ochrony indywidualnej. Pracownicy mają zapewnione właściwe warunki przechowywania odzieży własnej, roboczej i ochronnej, a także miejsca do spożywania posiłków zgodne z obowiązującymi przepisami.

b. Choroby zawodowe

W 2025 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokołowie Podlaskim wpłynęło 25 podejrzeń chorób zawodowych (o 3 więcej niż w 2024 r.).

Łącznie sporządzono 25 zbiorczych kart oceny narażenia zawodowego, które wysłane zostały do jednostek orzecznich. W ramach zbierania materiału dowodowego przeprowadzono 28 wizytacji/spotkań.

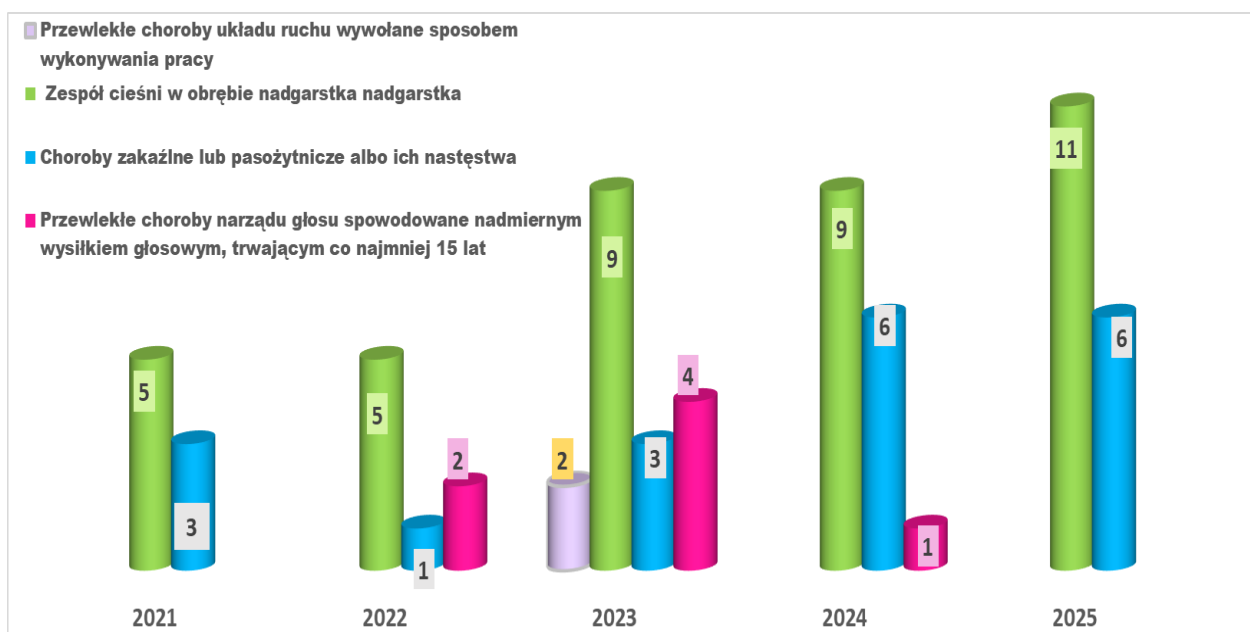
Wystawiono 17 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 3 o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Od żadnej z wydanych w 2025 r. decyzji nie było odwołań.

W 2025 r. stwierdzono 2 jednostki chorobowe:

- zespół cieśni w obrębie nadgarstka, występujący na stanowiskach, na których charakter wykonywanych prac wiązał się z monotypią ruchów ręki o charakterze zginania i prostowania nadgarstka i palców, obciążone dużą ilością powtarzalnych ruchów – 11 decyzji;
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – 6 decyzji, w tym borelioza (4 decyzje), wirusowe zapalenia opon mózgowych (1 decyzja), tularemia (1 decyzja).

Ilość stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2021–2025 przedstawia poniższa tabelka i wykres:

Stwierdzona jednostka chorobowa (pozycja w wykazie chorób zawodowych)	2021	2022	2023	2024	2025
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (poz. 26)	3	1	3	6	6
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: Zespół cieśni w obrębie nadgarstka (poz. 20. 1)	5	5	9	9	11
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 19)	-	-	2	-	-
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (poz. 15)	-	2	4	1	-
Razem:	8	8	18	16	17

Środki Zastępcze

W 2025 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej nie wpłynęły żadne informacje dotyczące podejrzenia wytwarzania lub/i wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub/i nowych substancji psychoaktywnych.

Detergenty, Kosmetyki

Na terenie powiatu sokołowskiego zarejestrowany jest jeden obiekt wytwarzający produkty kosmetyczne. Nie występują natomiast producenci detergentów, środków powierzchniowo czynnych do detergentów ani podmioty zmieniające właściwości detergentu bądź środka powierzchniowo czynnego do detergentu, lub tworzące bądź zmieniające jego oznakowanie.

Rozpowszechnianie zdrowego stylu życia w miejscu pracy

Pracownik Higieny Pracy podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych zajmuje się również promocją zdrowia. Mając bezpośredni kontakt z pracodawcą, jak również służbami zajmującymi się sprawami bhp, przybliżają zagadnienia związane z prozdrowotnym zachowaniem. Ma to ogromne znaczenie w zrozumieniu przez pracodawców, jak wielką wartością jest zdrowie. W 2025 r. w 39 nadzorowanych obiektach przeprowadzono działania edukacyjno - informacyjne w zakresie następujących zagadnień:

- choroby zawodowe,
- szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy,
- czynniki rakotwórcze/mutagenne w środowisku pracy,
- ryzyko zawodowe,
- pomieszczenia pracy,
- środki ochronny indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze,
- pomieszczenia higienicznosanitarne,
- stosowanie substancji chemicznych/ mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie,
- radon - zagrożenia w miejscach pracy,
- system pierwszej pomocy,
- ochrona zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych,
- ergonomia stanowisk pracy,
- narażenie pracowników na substancje/mieszaniny o działaniu reprotoksycznym.

Wnioski

Pracownik higieny pracy w 2025 r. realizował działania kontrolne, administracyjne i profilaktyczne, których celem była m.in.: poprawa warunków pracy oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy, a także zwiększenie poziomu bezpieczeństwa konsumentów poprzez weryfikację z wymaganiami prawnymi produktów chemicznych, biobójczych oraz kosmetycznych udostępnianych na rynku i stosowanych w działalności.

Produkty chemiczne znajdują szerokie zastosowanie w wielu dziedzinach życia – od przemysłu, przez handel, aż po codziennie użytkowanie przez konsumentów. Z tego względu, ich obieg oraz odpowiedzialne zarządzanie stają się kwestiami o kluczowym

znaczeniu zarówno z perspektywy bezpieczeństwa, jak i zgodności z obowiązującym prawem.

W ostatnim czasie przepisy unijne dotyczące produktów chemicznych uległy istotnym zmianom, które w znaczący sposób wpłynęły na obowiązki podmiotów wprowadzających te produkty do obrotu. Nowe regulacje dotyczą m.in. zmian rozporządzeń REACH i CLP w zakresie np. klasyfikacji, etykietowania i bezpieczeństwa substancji chemicznych, wprowadzają szereg wymogów, które należy spełnić, aby zapewnić zgodność z prawem. Wymogi te są wprowadzane stopniowe, zapewniając przedsiębiorcom czas na ich wdrożenie.

5. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Zakres działania

Do zakresu działania Higieny Dzieci i Młodzieży należy sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w publicznych i niepublicznych placówkach nauczania, innych placówkach oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych, pieczy zastępczej, a w szczególności w zakresie:

- nadzoru nad stanem sanitarnym i higienicznym przedszkoli i szkół wszystkich typów, w tym również warsztatów szkolnych, pracowni chemicznych, komputerowych oraz wykonywanie badań środowiska pracy ucznia tj. dostosowania mebli szkolnych do zasad ergonomii, higienicznej oceny tygodniowego rozkładu zajęć uczniów, oceny wagi tornistrów uczniów, oceny zapewnienia miejsca na pozostawienie w szkole podręczników, ocena warunków do przeprowadzania zajęć wychowania fizycznego, ocena organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej,
- nadzoru nad stanem sanitarnym i higienicznym żłobków i klubów dziecięcych,
- nadzoru nad stanem sanitarnym i higienicznym placówek pracy pozaszkolnej dzieci i młodzieży,
- nadzoru nad sanitarnymi i higienicznymi warunkami placówek wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży.

1. Obiekty nadzorowane

W 2025 r. nadzorem Samodzielnego Stanowiska ds. Higieny Dzieci i Młodzieży, Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sokołowie Podlaskim ogółem objętych było 115 zakładów nauczania i wychowania, w tym :

- placówki stałe - 67

- obiekty sezonowe – 48 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży (12 zimowego i 36 letniego).

W 2025 roku na terenie powiatu sokołowskiego powstały 3 nowe obiekty, tj. Żłobek w Kosowie Lackim, Branżowe Centrum Umiejętności w Dziedzinie Przetwórstwa Mięsa przy Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sokołowie Podlaskim oraz Niepubliczna Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna „Ania” w Sokołowie Podlaskim. Zlikwidowano na terenie powiatu 2 placówki, tj. Publiczną Szkołę Podstawową w Bujalach Mikoszach, gm. Jabłonna Lacka oraz Klub Dziecięcy w Kosowie Lackim.

Przeprowadzono 108 kontroli sanitarnych, w tym 93 kontrole w placówkach stałych i 15 w sezonowych placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży (9 kontroli letniego i 6 kontroli zimowego wypoczynku).

W 2025 roku wydano 1 opinię w formie decyzji potwierdzającej warunki lokalowo-sanitarne dla Żłobka w Kosowie Lackim i 1 opinię sanitarną w celach rejestracji działalności placówki dla Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Ania w Sokołowie Podlaskim, w funkcjonującym przedszkolu integracyjnym.

3. Stan higieniczny i techniczny szkół i innych placówek oświatowo -wychowawczych.

Z roku na rok stan techniczny placówek nauczania i wychowania ulega poprawie. Na terenie powiatu sokołowskiego nie ma placówek nauczania i wychowania funkcjonujących o złym stanie technicznym i sanitarno-higienicznym.

Warunki do utrzymania higieny:

- wszystkie placówki podłączone są do wodociągów publicznych;
- w 38 skontrolowanych placówkach nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji centralnej (miejskie/ wiejskie) i 19 spośród placówek skontrolowanych nie ma podłączenia do sieci kanalizacyjnej – placówki te posiadają ekologiczne oczyszczalnie ścieków lub własne zbiorniki bezodpływowe na nieczystości płynne, systematycznie opróżniane;
- od wielu lat w żadnej placówce dzieci i młodzież nie korzysta z ustępów zewnętrznych.
- wszystkie placówki posiadają dostęp do bieżącej zimnej i ciepłej wody.
- w przypadku 2 Szkół Podstawowych i 1 LO stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych w stosunku do liczby uczniów. Wynika to między innymi ze zwiększoną liczbą uczniów w danych szkołach w związku z reformą systemu oświaty.

W 2025 r. na terenie powiatu sokołowskiego nastąpiły zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek, takie jak:

Rozbudowa placówek dotyczyła następujących obszarów:

- we wrześniu 2025 r. rozpoczął funkcjonowanie nowo utworzony Żłobek w Kosowie Lackim - w miejsce zlikwidowanego klubu dziecięcego - w oddanym do użytku nowym budynku, w którym funkcjonuje również Gminne Przedszkole w Kosowie Lackim, przeniesione z innego budynku. Na terenie utworzono plac zabaw dla dzieci uczęszczających do żłobka i oddzielne place dla dzieci przedszkolnych;
- również we wrześniu 2025 roku Gminne Przedszkole w Ceranowie zostało przeniesione do nowego budynku z blokiem żywienia i z placem zabaw
- oraz zakończono prace przy budowie budynku przedszkola przy Zespole Oświatowym w Bielanych (oba budynki połączone ze sobą łącznikiem), jednakże na dzień 31.12.2025 r. istniejące przedszkole nie zostało przeniesione do nowych pomieszczeń;
- przy Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sokołowie Podlaskim utworzono Branżowe Centrum Umiejętności w Dziedzinie Przetwórstwa Mięsa w przebudowanym i po generalnym remoncie zabytkowym budynku, na terenie Gospodarstwa Pomocniczego przy ulicy Parkowej.

Remonty generalne dokonano w 4 placówkach oświatowo - wychowawczych:

- Zespół Szkół w Ceranowie – w zabytkowym budynku szkolnym remont generalny korytarzy szkolnych i głównego ciągu komunikacyjnego, tj. wymiana instalacji elektrycznej i lamp oświetleniowych, wymiana posadzek na korytarzach i położenie nowej wykładziny podłogowej PCV; położenie płytek terakoty w ciągu komunikacyjnym od wejścia głównego przez holl do schodów i od podpiwniczenia do 2 piętra; nowe balustrady z poręczami na ww. schodach; nowe tynki na ścianach i na sufitach oraz pomalowano ścian łącznie z lamperii; Ponadto w sali rekreacyjno-zastępczej wykonano tynki na ścianach i suficie, pomalowano ściany łącznie z lamperiami i sufit; wycyklinowano i polakierowano klepkę na podłodze drewnianej, wymieniono 4 szt. drzwi wewnętrznych do pomieszczeń sąsiadujących z salą, montaż nowych parapetów wewnętrznych, wykonano osłony na rury grzewcze oraz pomalowano drabinki gimnastyczne – wszystkie prace prowadzono pod bardzo ścisłym nadzorem i kontrolą Konserwatora Zabytków.
- Zespół Oświatowy w Nowej Wsi - remont generalny zabytkowej części szkoły, tj. budowa nowych ścian zewnętrznych i wewnętrznych, wymiana instalacji elektrycznej i lamp oświetleniowych na energooszczędne, wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej i grzewczej; modernizacja wentylacji i izolacji termicznej, wykonano nowe tynki gipsowe

na ścianach i suficie oraz je pomalowano; podłogi – nowe wylewki i położono wykładzinę łatwo zmywalną, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, wykonano nowe schody zewnętrzne i utworzono opaskę wokół fundamentów budynku – prace także pod ścisłym nadzorem i kontrolą Konserwatora Zabytków.

- Zespół Szkół w Sabniach - remont generalny części pomieszczeń szkolnych na parterze w ramach dostosowania na potrzeby utworzonego Klubu Dziecięcego oraz budowa ściany oddzielającej od pomieszczeń szkoły.

- Sokołowski Ośrodek Kultury jako Placówka pracy pozaszkolnej – prace remontowo – budowlane trwające od 2023 roku, aktualnie zakończono etap 3.

W miarę posiadanych środków finansowych przez organy prowadzące, powstają nowe bloki sportowe/place zabaw, min.

- utworzono 5 placów zabaw przy placówkach - Żłobek w Kosowie Lackim, Klub Dziecięcy w Sabniach; Gminne Przedszkole w Kosowie Lackim i Gminne Przedszkole w Ceranowie oraz oddano do użytku plac rekreacyjny przy Szkole Podstawowej w Kosowie Lackim oraz zmodernizowano place zabaw przy 5 przedszkolach, tj. Miejskie Przedszkole Nr 2 i Miejskie Przedszkole Nr 4 w Sokołowie Podlaskim, Samorządowe Przedszkole w Jabłonie Lackiej, Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Ania z Zielonego Wzgórza” i Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek w Sokołowie Podlaskim oraz w 3 Zespołach Szkół, tj. Sterdyń, Sabnie, Repki.

Ponadto w wielu placówkach przeprowadzono tylko przeglądy oraz bieżące remonty obejmujące swym zakresem: malowanie pomieszczeń, wymianę wykładzin podłogowych i podłóg, częściową wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, instalacji centralnego ogrzewania oraz instalacji elektrycznej, naprawy mebli szkolnych i przedszkolnych, remont sanitariatów, naprawę dachu, wymianę lub naprawę ogrodzenia.

4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Ważnym czynnikiem warunkującym prawidłowy rozwój i zdrowie ucznia jest jego aktywność fizyczna. Wywiera ona hartujący wpływ na organizm, zwiększa ogólną wydolność psychofizyczną młodego człowieka. Dlatego nie bez znaczenia są warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W powiecie sokołowskim infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w znacznej większości szkół jest zapewniona w większym lub mniejszym zakresie.

Rodzaj obiektów sportowych w skontrolowanych 27 szkołach w 2025 roku przedstawia się następująco:

- sala gimnastyczna z boiskiem – 1,
- sala zastępcza/rekreacyjna z boiskiem – 9,
- sala gimnastyczna i rekreacyjna z boiskiem – 1,
- szkolny zespół sportowy z boiskiem – 13,
- szkolny zespół sportowy bez boiska – 1,
- tylko boisko sportowe – 2.

Uczniowie szkół korzystają również z miejskiej infrastruktury sportowej, np. stadion lub z ogólnodostępnych boisk gminnych.

W 2025 roku stwierdzono, iż 2 placówki (1 szkoła podstawowa i zespół szkół) - posiadają niewystarczające warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Składa się na to brak odpowiedniej infrastruktury (brak sal gimnastycznych, brak zaplecza sanitarnego).

Skutkuje to prowadzeniem zajęć z wychowania fizycznego na korytarzach szkolnych, boiskach oraz przebieraniem się uczniów w klasach lub łazienkach szkolnych.

5. Nadzór nad środowiskiem szkolnym pod względem zapewnienia uczniom higienicznych warunków nauki.

Warunki pracy ucznia w szkole mają wpływ na jego zdrowie i proces nauczania, dlatego szkoły zobowiązane są do stworzenia prawidłowych warunków i odpowiedniej organizacji pracy ucznia. Sprawowanie nadzoru w tym zakresie ma na celu ochronę zdrowia dziecka/ucznia przed ujemnymi zjawiskami związanymi z pobytem dziecka w szkole lub innej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Higiena pracy umysłowej uczniów

Na zdrowie uczniów, w środowisku szkolnym, ma wpływ min. prawidłowa organizacja procesu nauczania – uczenia się, zwłaszcza planowanie nauki i wypoczynku w ramach tygodniowego rozkładu zajęć szkolnych. Celem higienicznej organizacji pracy w szkole powinno być uzyskanie dodatniego wpływu na przebiegu reakcji psychofizycznych oraz zmniejszenie ujemnych czynników (np. znużenie, zmęczenie) obniżających percepcję ucznia.

Dlatego przy planowaniu rozkładu zajęć należy przestrzegać zasady równomiernego rozłożenia zajęć lekcyjnych w poszczególnych dniach, czasu rozpoczynania zajęć

lekcyjnych oraz różnicy liczby godzin lekcyjnych pomiędzy poszczególnymi dniami tygodnia. W obu przypadkach zalecane jest, aby różnica ta nie była większa niż 1 godzina. Higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano w 248 oddziałach w 24 placówkach, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Odpoczynek w czasie trwania przerw międzylekcyjnych - na skontrolowane 27 placówek, to 3 zapewnia wszystkie przerwy 10 minutowe i jedną dłuższą 15-20 min., a pozostałe 24 zapewniają przerwy krótsze niż 10 minut, ale zapewniają co najmniej jedną przerwę 15 – 20 minutową.

Ponadto wszystkie placówki umożliwiają uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu.

Dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii.

Istotnym elementem środowiska szkolnego, mającym wpływ na rozwój młodego człowieka jest prawidłowo dobrane do wzrostu stanowisko pracy ucznia. Ma ono znaczenie nie tylko na kształtowanie prawidłowej postawy ciała, ale również na funkcjonowanie układu krążenia i narządów wewnętrznych.

Dla każdego ucznia o określonym wzroście i określonej wysokości podkolanowej powinno być dostosowane krzesło i stół.

Prawidłowość dostosowania mebli do wzrostu uczniów ocenia się na podstawie Polskiej Normy. Obecnie Polska Norma ustala 8 numerów (rozmiarów) mebli. Badaniom podlegają uczniowie szkół podstawowych oraz dzieci przedszkolne.

W 2025 roku przeprowadzono „Ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii” w 53 placówkach, tj. 30 przedszkolach i 23 szkołach podstawowych.

Oceniono ogółem 4158 stanowisk, tj. 1788 przedszkolnych w 89 oddziałach przedszkolnych oraz 2370 stanowisk uczniowskich w 143 oddziałach szkolnych. Nie stwierdzono mebli nie właściwie dostosowanych do wzrostu uczniów i dzieci przedszkolnych.

Ocena zapewnienia miejsca w szkole na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych.

Obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych wynika z § 4 a Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych

i niepublicznych szkołach i placówkach. Ma to na celu zmniejszenie obciążenia uczniów ciężarem plecaków szkolnych, a tym samym korzystnie wpływać na kształtowanie postawy ciała. W 2025 roku wszystkie szkoły zapewniły swoim uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w placówkach – były to min. indywidualne szafki z półkami lub inne miejsca (wydzielone półki w salach lekcyjnych).

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych.

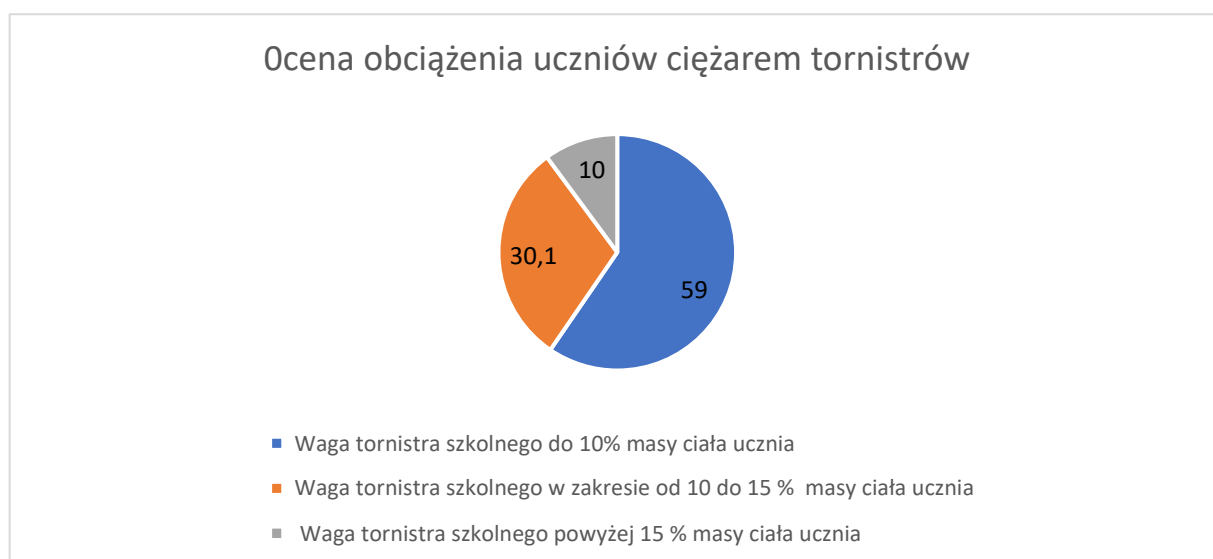
Kształtowanie prawidłowej postawy ciała ucznia jest jednym z warunków właściwego i normalnego rozwoju fizycznego dziecka. Złe nawyki związane z noszeniem zbyt dużego obciążenia na plecach, mogą powodować niekorzystne, bolesne napięcia w mięśniach i stawach oraz bóle bioder i kolan. Noszenie nieodpowiedniego plecaka wymusza nieprawidłową postawę – pochylanie sylwetki do przodu, a także bóle w okolicach karku. Nadmierne obciążenie źle wpływa również na ramiona dziecka, które są nieprzystosowane do noszenia ciężarów.

W 2025 roku dokonano Oceny obciążenia uczniów ciężarem plecaków.

Objęto badaniem 4 szkoły podstawowe, tj. 2 ze środowiska miejskiego (Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Sokołowie Podlaskim i Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 4 w Sokołowie Podlaskim) i 2 ze środowiska wiejskiego (Publiczna Szkoła Podstawowa w Wyrozębach i Publiczna Szkoła Podstawowa w Bielanach).

Ogółem przebadano 28 oddziałów szkolnych (klasy 4 - 8) i 520 uczniów, w tym u 279 dokonano pomiaru wagi i wzrostu oraz 520 plecaków.

Analizę sytuacji przedstawia następujący wykres:

Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga plecaka nie powinna przekraczać 10 -15 % masy ciała ucznia.

W grupie ogółem 520 przebadanych uczniów, wagę tornistra szkolnego do 10% masy ciała stwierdzono u 308 uczniów, tj. 59 % przebadanych;

- wagę tornistra w zakresie 10-15% masy ciała odnotowano u 161 osób, tj. 31% uczniów,
- a wagę tornistra powyżej 15% stwierdzono u 51 uczniów, tj. 10 % ogółu zbadanych.

Właścicielem najcięższego plecaka był uczeń klasy 8, którego plecak ważył 10,9 kg (waga ciała -55 kg). U tego ucznia stosunek ciężaru plecaka do masy ciała wynosił 19,8%. Natomiast największe przekroczenie normy wagi tornistra stwierdzono w klasie 4 - u dziewczynki – 24,4 % tj. plecak ważył 8,3 kg przy wadze ciała 34 kg.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w szkołach

Prowadzony jest nadzór nad stosowaniem niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w szkolnych pracowniach i klasopracowniach chemicznych.

W 2025 roku skontrolowano 15 klasopracowni chemicznych, w których oceniano realizację wymogów w ww. zakresie i stwierdzono, iż substancje i mieszaniny chemiczne były prawidłowo przechowywane i oznakowane; placówki posiadały karty charakterystyki oraz aktualne spisy substancji i preparatów chemicznych; w widocznych miejscach znajdowały się regulaminy oraz instrukcje bhp, określające zasady bezpiecznego korzystania z wyposażenia. Należy podkreślić, że część szkół nie posiada warunków do prowadzenia doświadczeń, w związku z tym nauka chemii odbywa się w formie teoretycznej i przy pomocy sprzętu multimedialnego.

Sytuacja w zakresie żywienia zbiorowego oraz dożywiania dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Większość placówek oświatowo-wychowawczych zapewnia swoim uczniom możliwość spożywania ciepłego posiłku.

Prowadzone dożywianie bądź to na bazie własnych bloków żywienia, bądź poprzez umożliwienie uczniom korzystanie ze stołówek innych placówek zlokalizowanych w tym samym kompleksie budynków lub dowożone w formie cateringu.

W 2025 r. uczniowie z 17 skontrolowanych placówek oświatowo-wychowawczych korzystali z posiłków dwudaniowych tj. 8 szkół podstawowych i 9 zespołów szkół.

Z posiłków jednodaniowych przemiennych korzystali uczniowie z 9 placówek, tj. 3 szkoły podstawowe, 6 zespołów szkół.

Z posiłków pełnych w 2025 r. korzystało ogółem 3075 uczniów, natomiast z posiłków jednodaniowych korzystało ogółem 783 osoby.

Ogółem w 2025 r. z różnych form dożywiania skorzystało 3858 osoby.

W 2025 r. 573 uczniów korzystało z posiłków dofinansowanych, głównie przez samorządowe ośrodki pomocy społecznej.

Nadzór nad stanem sanitarnym i higienicznym żłobków i klubów dziecięcych

Pod nadzorem PSSE Sokołów Podlaski znajdują się 3 żłobki, w tym 2 miejskie (w Sokołowie Podlaskim i utworzony w 2025 roku w Kosowie Lackim) i 1 żłobek niepubliczny na terenie Sokołowa Podlaskiego oraz 8 klubów dziecięcych na terenie powiatu : w gminach – Sterdyń, Bielany, Jabłonna Lacka, Repki i 2 w gminie Sokołów Podlaski (Nowa Wieś i Skibniew) oraz 2 utworzone w 2025 r. w gminach Sabnie i Ceranów. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena przygotowania i przebiegu wypoczynku dzieci i młodzieży w placówkach sezonowych

W 2025 r. w elektronicznej Bazie Wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej na terenie powiatu sokołowskiego zostało zarejestrowanych ogółem 48 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, tj.:

- 36 organizatorów letniego wypoczynku, w tym 3 w obiektach całorocznych usług hotelarskich, 27 turnusów w obiektach sezonowych, 1 obóz pod namiotami bez stałej infrastruktury i 5 w miejscu zamieszkania;
- 12 organizatorów zimowego wypoczynku, tj. 10 turnusów w obiektach sezonowych i 2 w miejscu zamieszkania.

W wyniku działań w ramach bieżącego nadzoru nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży (letnim i zimowym), skontrolowano w aspekcie wymagań sanitarno-higienicznych 15 turnusów, w tym:

- 7 turnusów / organizatorów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży zorganizowanych w formie wyjazdowej (2 w obiektach całorocznych usług hotelarskich i 5 w obiektach sezonowych), z którego skorzystało 138 osób;
- 1 obóz pod namiotami bez stałej infrastruktury, podczas którego wypoczywało 20 uczestników;

- 1 turnus letniego wypoczynku w miejscu zamieszkania, z którego skorzystało 79 osób.
Ogółem w 2025 r. z wypoczynku letniego dzieci i młodzieży skorzystało 237 uczestników oraz:

– 5 turnusów / organizatorzy zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży zorganizowanego w formie wyjazdowej, z którego skorzystało 167 uczestników;
- 1 turnusy zimowego wypoczynku w miejscu zamieszkania, z którego skorzystało 97 uczestników.

Ogółem w 2025 r. z wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży skorzystało 264 uczestników.

Łącznie w 2025 r. na terenie powiatu sokołowskiego w 15 nadzorowanych placówkach z zorganizowanego wypoczynku skorzystało 501 uczestników.

Wypoczynek dzieci i młodzieży zarówno zimowy, jak i letni na terenie powiatu sokołowskiego w 2025 r. przebiegał bez zastrzeżeń.

Baza lokalowa była dobrze przygotowana przez organizatorów na przyjęcie dzieci i młodzieży.

Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzano nieprawidłowości.

Na terenie naszego powiatu największym powodzeniem podczas wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych (10 turnusów zgłoszonych), jak i w okresie wakacji letnich (27 turnusów) cieszą się małe formy wypoczynku, tj. obozy jeździeckie, organizowane przez stadniny koni funkcjonujące na terenie powiatu sokołowskiego.

W ramach Akcji „Bezpieczne Ferie” i „Bezpieczne Wakacje” kontrole sanitarne wypoczynku dzieci i młodzieży przeprowadzane były przy współudziale przedstawicieli innych Sekcji PSSE w Sokołowie Podlaskim oraz z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji i Powiatowej Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Sokołowie Podlaskim.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim uczestniczył w Powiatowych Komisjach Bezpiecznego i Porządku przy Staroście Powiatowym.

Dla Starostwa Powiatowego przygotowano informację dot. bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży, zarówno zimowego i letniego.

Działania edukacyjno-informacyjne

W ramach prowadzonych kontroli podejmowano działania edukacyjno – informacyjne, tj. z ogólnej liczby 108 kontroli przeprowadzonych w 2025 roku działania podjęto podczas 87, co stanowi 81 % spośród wszystkich kontroli – przy założeniach Głównego Inspektora

Sanitarnego, że działania te powinny być zrealizowane w trakcie minimum 70 % przeprowadzonych kontroli w 2025 roku.

Szczególny nacisk położono na edukację mającą na celu eliminację ryzyka wad postawy u dzieci i młodzieży w zakresie:

- dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii u uczniów,
- redukcji ciężaru plecaków szkolnych oraz zapewnienie miejsc do przechowywania części podręczników i przyborów szkolnych,
- ponadto: prawidłowego oświetlenia, zapobiegania wszawicy, dostępu do wody pitnej, właściwej wentylacji pomieszczeń, ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz higieny osobistej.

Akcja szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w szkołach podstawowych

Ponadto w związku z wprowadzeniem od 1 września 2024 r. na terenie szkół podstawowych rozpoczęto realizację Powszechnego Programu Szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030.

Bezpłatne szczepienia przeciw HPV przeprowadzane są wśród dzieci od 9 do 14 roku życia, w schemacie dwudawkowym. Kluczowym celem programu jest zwiększenie liczby zaszczepionych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego, a w konsekwencji zmniejszenie liczby osób z nowotworami szyjki macicy oraz innymi chorobami nowotworowymi wywołanymi przez wirus.

Szczepienia są dobrowolne dla pacjenta, a decyzja o szczepieniu podejmowana jest przez rodzica, a następnie przez lekarza POZ na podstawie przeprowadzonego badania kwalifikacyjnego.

W nawiązaniu do powyższego pracownik pionu Higieny Dzieci i Młodzieży wspólnie z pracownikami Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia i Epidemiologii prowadził działania wspierające realizację akcji umożliwiającej szczepienia w szkołach podstawowych, tj. zorganizowano spotkania edukacyjno- informacyjne dla rodziców podczas zebrań w 2 placówkach (Repki i Jabłonna Lacka) oraz 1 stoisko edukacyjne w szkołach .

Część placówek z terenu powiatu sokołowskiego zadeklarowało chęć przystąpienia do programu.

Podsumowanie

Poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego na placówkami oświatowo – wychowawczymi, rekreacji i wypoczynku oraz prowadzonym postępowaniem administracyjnym należy stwierdzić, iż stan nadzorowanych placówek z roku na rok ulega znacznej poprawie.

W miarę możliwości i posiadanych środków finansowych organy prowadzące same wychodzą z inicjatywą i przeprowadzają remonty i inwestycje min. budowa nowych budynków, tj. 1 wspólny dla żłobka i przedszkola oraz 2 dla przedszkoli z placami zabaw), utworzono Branżowe Centrum Umiejętności w Dziedzinie Przetwórstwa Mięsa w „nowo starym” zabytkowym budynku (przebudowanym i po generalnym remoncie) przy Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sokołowie Podlaskim, remonty generalne pomieszczeń dydaktycznych, ciągów komunikacyjnych; modernizacje boisk i placów zabaw oraz dokonywano zakupów mebli edukacyjnych (stoliki i krzesła) dostosowanych do zasad ergonomii (dosyć często są to meble z regulowaną wysokością) i mebli do przechowywania pomocy dydaktycznych oraz różnych pomocy dydaktycznych.

6. ZAPOBIEGAWCZY NADZOR SANITARNY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim w 2025 r. realizował zadania z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynikające z:

–ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416),

–ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

(Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późniejszymi zmianami),

–rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225, z późniejszymi zmianami),

–ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418, z późniejszymi zmianami),

–ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późniejszymi zmianami).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim w 2025 r. w ramach zadań, realizowanych przez komórkę Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, a wynikających z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późniejszymi zmianami), w postępowaniu dotyczącym strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, wydał:

- 1 pismo dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych do projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego,
- 11 opinii sanitarnych określających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 10 sanitarnych, dotyczące uzgodnienia projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Wszystkie projekty dokumentów planistycznych objętych strategiczną oceną oddziaływania na środowisko analizowane w 2025 roku w komórce Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, opierały się na zapisach wskazanych w rozdziale 1 działu IV ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późniejszymi zmianami) i były zgodne z zapisami niniejszej ustawy.

Dokonując oceny informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim, szczególną uwagę zwracał m.in. na:

- przeznaczenie analizowanego terenu oraz wskazanie linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu i różnych funkcjach lub różnych zasadach użytkowania,
- ocenę środowiska zamieszkania ludzi i wpływ założeń planistycznych na ich warunki życia,
- ocenę wpływu terenów, na których dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko względem terenów chronionych, ze wskazaniem, jakie zabezpieczenia zostaną wprowadzone w celu zachowania uciążliwości na analizowanych obszarach inwestycyjnych,

- analizę potencjalnych zmian stanu środowiska i zdrowia ludzi po wprowadzeniu planu,
- definicję usług uciążliwych uszczegóławiającą zakres inwestycji możliwych do prowadzenia na analizowanych terenach,
- wskazanie sposobów ochrony akustycznej terenów o różnym przeznaczeniu i różnych funkcjach,
- ocenę sposobu zaopatrzenia obszarów w wodę oraz sposobu odprowadzenia ścieków bytowych, przemysłowych i deszczowych.

Wszystkie uwarunkowania i obostrzenia przedstawione w opiniowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opierały się i były zgodne z zapisami wskazanymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w *sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora w Sokołowie Podlaskim w opiniowanych w 2025 roku dokumentacjach planistycznych autorzy przedstawiali rozwiązania, które pozwolą na właściwą i skuteczną ochronę akustyczną terenów, biorąc pod uwagę ich przeznaczenie oraz funkcję. W większości nowopowstających miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów ogólnych, zwraca się szczególną uwagę na wyodrębnienie w analizowanym obszarze terenów przeznaczonych konkretnie pod lokalizację przedsięwzięć wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów w *sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późniejszymi zmianami), a szczególnie terenów przeznaczonych bezpośrednio pod realizację dużych ferm zwierzęcych czy innych dużych zakładów produkcyjnych. Zapisy w zakresie zasad ochrony środowiska na terenach rolniczych zazwyczaj odnoszą się do ograniczeń wynikających z maksymalnej liczby zwierząt utrzymywanych na terenie fermi zwierzęcej, możliwości rozbudowy istniejących ferm z zakazem budowy nowych ferm zwierzęcych czy też z zakazem realizacji przedsięwzięć polegających na produkcji zwierzęcej z dopuszczeniem czynności związanych z uprawą terenów rolnych. Jednakże w przeważającej ilości powstających planów miejscowych tereny rolnicze dzielone są na tereny upraw rolnych, tereny produkcji zwierzęcej i innych. Taki podział pozwala dokładnie sprecyzować typ prowadzonej na danym terenie działalności.

Z ustawą o informacji o środowisku związane jest również postępowanie w sprawie procedury ocen oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W postępowaniu tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wydał:

– 31 opinii sanitarnych, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,

- 15 opinii sanitarnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 7 pism wyrażające stanowisko,
- 6 pisma o przedłużeniu terminu rozpatrzenia postępowania.

Na etapie zapytania o zakres raportu analizowane przedsięwzięcia obejmowały budowę, przebudowę, rozbudowę, modernizację lub uruchomienie:

- dróg o różnych kategoriach (dojazdowe, gminne, powiatowe),
- zalesienia działki rolnej,
- zbiornika wodnego (stawu),
- zakładu produkcyjnego,
- ujęcia wód podziemnych,
- wytwórni mas bitumicznych,
- zbierania i kruszenia odpadów, w tym remontowo-budowlanych,
- budynków inwentarskich (obory, kurniki),
- farm fotowoltaicznych,
- budynku hali produkcyjnej,
- zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej.

Przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach analizowane przedsięwzięcia obejmowały budowę, przebudowę lub rozbudowę:

- budynków inwentarskich (kurniki, obory),
- obwodnicy miasta,
- przetwarzania odpadów destruktu asfaltowego,
- przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego w tym produktów zwierzęcych, celem produkcji karmy dla zwierząt i produktów paszowych,
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- zbiornika retencyjnego,
- eksploatacji kopaliny ze złoża piasków.

Dokonując porównania ilości postępowań prowadzonych w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko przeważającą liczbę stanowiły przedsięwzięcia zaliczane do § 3 rozporządzenia Rady Ministrów w *sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać*

na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późniejszymi zmianami), tj. określone, jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wśród tej kategorii przedsięwzięć dominowały inwestycje dotyczące dróg, budynków inwentarskich oraz farm fotowoltaicznych. Przedsięwzięcia były zróżnicowane oraz obejmowały szeroki zakres możliwych do realizacji inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie wpływać na jakość środowiska.

Wśród przedsięwzięć zaliczanych do § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów w *sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późniejszymi zmianami), podobnie jak w latach ubiegłych dominowały inwestycje polegające na chowie zwierząt.

Wśród analizowanych w 2025 r. przez komórkę Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego postępowań środowiskowych występowały takie, które zlokalizowane były na terenach nie posiadających aktualnych dokumentów planistycznych, a ich postępowanie toczyło się w oparciu o zapisy art. 72 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późniejszymi zmianami) tj. przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy.

Na obszarze powiatu sokołowskiego część gmin posiada już miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Plany te wyznaczają konkretne obszary przeznaczone pod dany typ działalności. Zauważalna jest tendencja do wyznaczania obszarów przeznaczonych pod produkcję zwierzęcą czy produkcyjną. Dzięki takiemu postępowaniu gmina w sposób dokładny określa miejsce lokalizacji przedsięwzięć uciążliwych dla środowiska, w tym życia i zdrowia ludzi, zapewniając w ten sposób skuteczną ochronę terenów mieszkaniowych. W związku z powyższym lokalizacja przedsięwzięcia oddziałującego na środowisko na terenach objętych zapisami planu jest przemyślana oraz oczywista.

Odwrotną sytuację można zaobserwować w gminach, które nie posiadają dokumentacji planistycznych. Inwestycje uciążliwe lokalizowane są w bliskich odległościach od pojedynczej zabudowy chronionej czy też zwartej zabudowy mieszkaniowej, z uwagi na łatwiejszy dostęp planowanej inwestycji do mediów tj. prądu, wody i kanalizacji. Takie inwestycje najczęściej są powodem powstawania konfliktów społecznych, a zajęcie stanowiska przez organ Inspekcji Sanitarnej jest bardzo utrudnione i problematyczne.

Przedkładane w procedurze postępowań środowiskowych dokumentacje, w każdym z przypadków zawierały obliczenia dotyczące analizy oddziaływania na środowisko

wywołanych poprzez hałas, emisję substancji szkodliwych oraz procesy odorotwórcze (złowne) itp.

Każda z przeprowadzanych analiz wykazywała, że planowane do realizacji przedsięwzięcie nie wpłynie szkodliwie na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi oraz nie spowoduje pogorszenia się aktualnego stanu środowiska. Powyższe stwierdzenia wynikały z faktu, że opracowania graficzne otrzymanych wyników wskazywały na dotrzymanie uciążliwości związanej z funkcjonowaniem przedsięwzięcia na terenach należących do Wnioskodawcy, a otrzymane wartości poziomu zanieczyszczeń czy hałasu były zgodne z wartościami normatywnymi zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych. W związku z powyższym autorzy opracowań nie przewidywali rozwiązań technicznych pozwalających na zachowanie uciążliwości na terenie inwestycji i uważali je za zbędne. Jednakże w większości przypadków Wnioskodawcy decydowali się na wprowadzenie zabezpieczeń organizacyjnych pozwalających na ograniczenie ewentualnej uciążliwości i zachowania jej na działce, będącej przedmiotem postępowania. W przypadku postępowań środowiskowych prowadzących do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanych ferm zwierzęcych proponowano następujące rozwiązania:

- zastosowanie pasa zieleni izolacyjnej,
- wprowadzenie na terenie fermy podziału na strefę czystą i brudną,
- zrezygnowanie z magazynowania obornika lub pomiotu na terenie fermy oraz wywożenie go bezpośrednio po zakończeniu cyklu (najczęściej do zakładów produkujących podłoże pod uprawę pieczarek lub biogazowni),
- zastosowanie dodatków do pasz i ściółki, które mają za zadanie ograniczenie emisji amoniaku,
- magazynowanie sztuk padłych zwierząt w chłodzonym konfiskatorze, do czasu ich odbioru przez wyspecjalizowaną jednostkę zewnętrzną.

Z obserwacji wpływającej do organu dokumentacji można wywnioskować, że autorzy raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko podchodzą do obowiązku oceny możliwości wystąpienia konfliktu społecznego związanego z realizacją inwestycji w sposób powierzchowny oraz mało wnikliwy. Analiza konfliktów społecznych opierała się głównie na stwierdzeniu, że jeżeli przedstawiona w raporcie analiza uciążliwości nie wykazała negatywnego wpływu na tereny sąsiednie to konflikty oraz sprzeczności ludności nie powinny się pojawić.

Największą grupę przedsięwzięć wywołujących negatywne reakcje społeczeństwa stanowiły fermy zwierzęce.

Głównymi poruszonymi problemami przedstawianymi w przesyłanych do organu protestach były wątpliwości związane z:

- powstawaniem odorów oraz zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- sposobem zbycia powstającego w trakcie funkcjonowania gospodarstwa pomiotu, gnojówki lub gnojowicy,
- ograniczeniami dostępności mediów tj. wody i prądu dla innych użytkowników,
- uciążliwością związaną ze zwiększonym ruchem komunikacyjnym tj. transportem zwierząt, pomiotu, paszy itp.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim w 2025 r. w ramach zadań, realizowanych przez komórkę Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, a wynikających z ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późniejszymi zmianami), w postępowaniu dotyczącym uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, wydał 47 postanowień, w tym:

- 22 postanowień dotyczące uzgodnienia warunków zabudowy,
- 25 postanowień dotyczących uzgodnienia lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Komórka sprawowała również zapobiegawczy nadzór sanitarny wynikający z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) w związku z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 z późniejszymi zmianami), nad warunkami:

- higieny środowiska pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- sanitarno – higienicznymi, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz inne obiekty budowlane użyteczności publicznej, przy wydawaniu opinii na etapie uzgodnień projektów budowlanych ww. przedsięwzięć, na etapie dopuszczenia do użytkowania zrealizowanych obiektów budowlanych, wydawania opinii dla potrzeb innego organu, oględzin obiektów, w których rozpoczynano działalność gospodarczą, a także na etapie udzielania odstępstw od warunków technicznych i BHP.

W grupie dotyczącej uzgodnień projektów budowlanych, koncepcji i technologii pomieszczeń Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wydał:

- 1 opinię sanitarną.

W roku 2025 w komórce Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego dokonano uzgodnień dokumentacji projektowych w następujących branżach:

- zagospodarowania terenu,
- architektury,
- technologii.
- W uzgadnianej dokumentacji projektowej wystąpił obiekt taki jak:
- budynek produkcyjny w zabudowie usługowej – tłocznia z częścią socjalno-biurową, 2 silosy na nasiona 100 ton każdy, silos na olej $V = 50 \text{ m}^3$, 2 wiaty, waga najazdowa o nośności 60 ton.

Komórka Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przy opiniowaniu dokumentacji projektowej dokonywała analizy pod kątem potrzeby uzyskania odstępstw od warunków technicznych dla rozpatrywanego obiektu.

Na etapie dopuszczenia do użytkowania zrealizowanych obiektów budowlanych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim wydał:

- 22 opinie sanitarne o obiektach przekazywanych do użytkowania,
- 38 tzw. „cichych zgód”.

W roku 2025 organ Inspekcji Sanitarnej dokonał oględzin następujących obiektów budowlanych:

- budynki produkcyjne,
- budynki zakwaterowania turystycznego i rekreacyjnego,
- budynki handlu, gastronomii i usług,
- budynki nauki i oświaty,
- budynki kultu religijnego,
- budynki usługowe,
- budynki biurowe i konferencyjne,
- budynki służby zdrowia,
- obiekty służące do korzystania z zasobów wodnych,
- budynki przemysłowe.

W zdecydowanej większości odbierane w roku 2025 przez komórkę Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego obiekty zaopatrywane były w wodę z wodociągów publicznych. W obiektach okazywano aktualne sprawozdania z badań jakości wody.

Na terenie powiatu Sokołowskiego jeszcze nie wszystkie obiekty mają możliwość podłączenia się do publicznej sieci kanalizacyjnej, w związku z powyższym stosowane są rozwiązania polegające na odprowadzaniu ścieków do bezodpływowych zbiorników na ścieki.

Spśród postępowań prowadzonych w komórce Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2025 roku, każda z przedkładanych dokumentacji budowlanych była uzgodniona pod względem wymagań sanitarno – higienicznych. W większości przypadków dokumentacja oceniana była przez indywidualnych rzeczoznawców.

Na etapie współpracy z innymi sekcjami wspólnie dokonywano oględzin obiektów budowlanych na etapie dopuszczenia do użytkowania i wydawania opinii dla potrzeb innych organów.

Wśród tych obiektów znalazły się:

- rozbudowa zakładu rozbioru mięsa,
- rozbudowa i przebudowa stacji uzdatniania wody,
- rozbudowa, nadbudowa i przebudowa budynku produkcyjnego,
- budynek produkcyjno-magazynowo-biurowy,
- rozbudowa i przebudowa sali weselnej z restauracją i miejscami hotelowymi,
- budynek magazynu żywności,
- rozbudowa i nadbudowa pawilonu handlowego,
- lokale usługowo-handlowe (branża pogrzebowa),
- budynek przedszkola i żłobka,
- rozbudowa kompleksu magazynowego na zboże,
- zakład tłoczenia olejów,
- budynki handlowo-usługowe,
- budynek usługowy (działalność lecznicza),
- budynek biurowy dla zakładu przemysłowego,
- budynek mroźni magazynowej,
- przedszkole i przedszkole dwuoddziałowe,
- budynek świetlicy wiejskiej,
- zakład produkcyjny,

- rozbudowa zakładu produkcyjnego.

Podsumowując omawiane powyżej zagadnienia dotyczące zadań komórki Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Sokołowie Podlaskim można stwierdzić, że rok 2025 był dla terenu miasta i powiatu sokołowskiego porównywalny do lat poprzednich. Przekładane do organu dokumentacje w większości opracowywane są w sposób skrupulatny i szeroki, analizując w ten sposób wszystkie aspekty mające wpływ na ochronę środowiska, w tym na zdrowie i życie ludzi. W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sokołowie Podlaskim stan sanitarny na terenie miasta i powiatu sokołowskiego utrzymuje się od kilku lat na tym samym poziomie i można uznać go, jako dobry.

7. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Działalność pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej polega na inicjowaniu, organizowaniu, prowadzeniu, koordynowaniu i nadzorowaniu działalności oświatowo - zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych społeczeństwa, oraz na wykształcaniu wśród mieszkańców powiatu sokołowskiego dbałości o własne zdrowie.

Zadania Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Sokołowie Podlaskim wynikają z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu.

Do zadań Sekcji należy:

- realizacja programów prozdrowotnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i lokalnym,
- prowadzenie kampanii społecznych, akcji i imprez prozdrowotnych,
- organizacja szkoleń, konferencji i porad,
- współpraca z wieloma instytucjami i organizacjami w zakresie zdrowia publicznego, w tym z: placówkami oświatowo – wychowawczymi, zakładami opieki zdrowotnej, samorządem lokalnym, oraz środkami masowego przekazu.
- udzielanie porad metodycznych i merytorycznych,
- udostępnianie materiałów edukacyjno – informacyjnych.

I. TEMATYKA DZIAŁALNOŚCI OŚWIATOWO – ZDROWOTNEJ

1. Zapobieganie paleniu tytoniu w tym: akcje „Światowy Dzień bez Tytoniu” , „Światowy Dzień Rzucania Palenia”, Profilaktyczny Program w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu od Alkoholu, Tytoniu i innych Środków Psychoaktywnych
2. Zapobieganie HIV / AIDS oraz kształtowanie właściwych postaw wobec żyjących z HIV i chorych na AIDS.
3. Propagowanie zasad zdrowego stylu życia w zakresie:
 - zwiększenia aktywności fizycznej;
 - propagowania zasad higieny;
 - poprawy sposobu żywienia, jakości zdrowotnej żywności;
 - popularyzacja wiedzy nt. właściwych i bezpiecznych zachowań w miejscach publicznych, lasach i nad wodą;
 - Popularyzacja wiedzy nt. szczepień ochronnych

II. ADRESACI INTERWENCJI PROGRAMOWYCH I NIEPROGRAMOWYCH:

Dzieci środowiska przedszkolnego, uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, rodzice dzieci, pielęgniarki higieny szkolnej, pedagodzy, pacjenci, nauczyciele, ogół społeczeństwa.

III. WSPÓŁPRACA W REALIZACJI INTERWENCJI PROGRAMOWYCH I NIEPROGRAMOWYCH:

Współpraca z władzami lokalnymi, instytucjami w realizacji programów profilaktycznych, konkursów z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia, przekaz informacji z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

W roku 2025 pracownicy Pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizowali programy krajowe, wojewódzkie i programy powiatowe.

REALIZOWANE INTERWENCJE PROGRAMOWE

Program edukacyjny „Trzymaj Formę”

Program „Trzymaj Formę” ma na celu edukację dzieci i młodzieży w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. W treściach programowych dominują tematy związane z żywieniem człowieka, aktywnością fizyczną oraz wybrane elementy edukacji konsumenckiej. Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych klas V – VIII oraz rodzice i opiekunowie. W roku szkolnym 2024/2025 program realizowany był w 16 szkołach. Zasięg: uczniowie szkół podstawowych.

W ramach programu podjęto szereg działań zmierzających do poszerzenia wiedzy uczniów dot. zdrowego trybu życia oraz właściwego odżywiania.

Wzmocnieniem działań programowych był Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę!” skierowany do uczniów klas VI, VII i VIII szkół podstawowych. Przebiegał on na trzech etapach: szkolnym, powiatowym i ogólnopolskim. Do etapu powiatowego zakwalifikowało się 3 uczniów z 1 szkoły podstawowej.

W roku 2025 działaniami informacyjno-edukacyjnymi objęto 4162 odbiorców.

Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Krajowy Program
Zapobiegania Zakażeniom HIV
i Zwalczania AIDS

W roku 2025 informacja i edukacja w zakresie profilaktyki HIV/AIDS realizowana była w oparciu o Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS na

lata 2022 – 2026. Dodatkowym wzmocnieniem były obchody Światowego Dnia Walki z AIDS.

Działania podejmowane przez pracowników ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w omawianym zakresie miały na celu przede wszystkim:

- ograniczanie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa i osób o większym poziomie zachowań ryzykownych oraz zmiany postaw, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie,
- zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS poprzez poszerzenie oferty informacyjnej dostosowanej do potrzeb indywidualnego odbiorcy;

Aby dotrzeć z informacją o drogach zakażenia HIV oraz sposobach zapobiegania tym zakażeniom podejmowano działania prozdrowotne w środowisku lokalnym. Podczas pikników i festynów prowadzono poradnictwo, rozdawnictwo materiałów oświatowo-zdrowotnych. Działaniami w zakresie profilaktyki HIV/AIDS objęto 353 osoby.

Bieg po Zdrowie

Główne cele programu:

- opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży,
- pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,
- zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane są za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców. Program skierowany do uczniów Kl. IV. Podstawą zajęć jest stymulowanie

kreatywności i aktywności. W powiecie sokołowskim programem objęto 254 uczniów i ich rodziców. W roku szkolnym 2024/2025 program realizowany był w 5 szkołach podstawowych.

Skąd się biorą produkty ekologiczne

Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. W roku szkolnym 2024/2025 realizowało 16 przedszkoli z terenu powiatu sokołowskiego. Ogółem edukacją objęto 1238 osób.

„ARS, czyli jak dbać o miłość”

Głównym celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych na organizm człowieka. Działania kierowane były do uczniów szkół ponadpodstawowych, rodziców, nauczycieli. Program był realizowany w 3 szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu sokołowskiego.

Edukacją zostało objętych 583 uczniów i rodziców.

W ramach poza programowych działań prowadzono edukację na temat szkodliwego wpływu substancji psychoaktywnych na organizm człowieka w różnych środowiskach,

między innymi wśród społeczności szkolnej, na stoiskach informacyjno-edukacyjnych podczas akcji prozdrowotnych.

Zamieszczano informacje w mediach społecznościowych (Facebook). Ogółem działaniami poza programowymi objęto 1075 osób.

„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program edukacyjny nt. profilaktyki raka szyjki macicy adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, ich rodziców i opiekunów.

Założenia programu: zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę oraz zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu. Motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.

Program realizowany był w 7 szkołach ponadpodstawowych, które podejmują działania zachęcające młodzież do poddawania się badaniom profilaktycznym (USG, cytologia, wizyty kontrolne u lekarza ginekologa oraz szczepienia w kierunku HPV).

Ogółem działaniami programowymi objęto 1082 osoby.

W ramach realizacji interwencji wykorzystywano również inne formy popularyzujące jak: poradnictwo metodyczne, dystrybucje materiałów edukacyjnych, stoiska informacyjno-edukacyjne (pikniki, festyny), a także zamieszczano informacje w mediach społecznościowych (Facebook).

„Zdrowe Piersi są Ok!”

Zdrowe piersi są OK!

program edukacyjny
dotyczący profilaktyki raka piersi

Celem programu jest budowanie świadomości dotyczącej dbania o zdrowe piersi wśród uczniów (dziewcząt i chłopców) oraz wśród osób z ich najbliższego otoczenia.

Program realizowany był w 7 szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu sokołowskiego. Edukacja z zakresu profilaktyki raka piersi cieszy się dużym zainteresowaniem wśród uczniów szkół ponadpodstawowych a jednocześnie stanowi bardzo ważny element kształtowania postaw prozdrowotnych. W ramach zajęć programowych organizowane są ćwiczenia z wykorzystaniem fantomu piersi.

W dwóch szkołach pracownicy Sekcji OZ i PZ zorganizowali spotkania informacyjno-edukacyjne, których celem było przypominanie o istotnym wpływie stylu życia na zdrowie piersi, możliwościach zapobiegania zachorowaniom na raka piersi oraz o roli wczesnego wykrywania w procesie leczenia raka piersi. Uczniowie z zacięciem obejrzeli prezentację, odpowiadali na pytania, jak również mieli okazję w praktyczny sposób poznać techniki samobadania piersi, ćwicząc na fantomach piersi i korzystając z przekazanych materiałów informacyjno – edukacyjnych. Podczas spotkań prowadzono również rozmowy zachęcające do wykonywania badań profilaktycznych – samobadania piersi i mammografii.

Ogółem edukacją objęto 2200 osób.

W ramach realizacji interwencji wykorzystywano również inne formy popularyzujące jak: poradnictwo metodyczne, dystrybucje materiałów edukacyjnych, stoiska informacyjno-edukacyjne z wykorzystaniem fantomu piersi (pikniki, festyny, spotkania informacyjno-edukacyjne), a także zamieszczano informacje w mediach społecznościowych (Facebook).

„Znamie! Znam je?”

Program edukacyjny z zakresu profilaktyki czerniaka. Adresatami programu byli uczniowie szkół ponadpodstawowych i starszych klasach szkoły podstawowej.

Celem programu jest upowszechnianie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka, przekazanie wiedzy na temat czynników ryzyka zachorowania na czerniaka oraz uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki.

Do programu przystąpiło 10 szkół ponadpodstawowych i 1 szkoła podstawowa z terenu powiatu sokołowskiego.

W ramach realizacji interwencji wykorzystywano również inne formy popularyzujące jak: dystrybucje materiałów edukacyjnych, stoiska informacyjno-edukacyjne (pikniki, festyny), a także zamieszczano informacje w mediach społecznościowych (Facebook).

Edukacją ogółem objęto 1622 osoby.

„Podstępne WZW”

Program edukacyjny z zakresu profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby. Adresatami programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest upowszechnianie wiedzy wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C.

Wdrożenie i realizacja programu uświadomiła uczniom jakie sytuacje wiążą się z ryzykiem zakażenia HBV i HCV, a także w jaki sposób możemy się przed nim

zabezpieczyć. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole.

Program realizowało 7 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu sokołowskiego.

W ramach realizacji interwencji wykorzystywano również inne formy popularyzujące jak: dystrybucje materiałów edukacyjnych, a także zamieszczano informacje w mediach społecznościowych (Facebook). Edukacją ogółem objęto 1138 osób.

Żyj Dobrze

#ŻyjDobrze

Program edukacyjny koncentrujący się na propagowaniu zdrowego stylu życia wśród uczniów, rodziców i kadry pedagogicznej szkół podstawowych.

Celem głównym programu jest upowszechnianie wiedzy w zakresie zdrowego stylu życia, identyfikacja własnych potrzeb zdrowotnych, zwiększenie kontroli nad zdrowiem, a także podejmowanie wyborów i decyzji sprzyjających zdrowiu oraz kształtowanie potrzeb i kompetencji w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych. Adresatami programu byli uczniowie Kl. 0 – III i IV – VIII, rodzice i opiekunowie uczniów i kadra pedagogiczna. Program realizowało 8 szkół podstawowych.

Ogółem edukacją objęto 2225 osób.

Według opinii koordynatorów program jest bardzo ciekawy i przystępny dla każdej grupy wiekowej. Świadomość społeczna w zakresie zdrowego stylu życia rośnie, jednak nadal konieczne są działania edukacyjne. Nieprawidłowe nawyki żywieniowe i brak aktywności fizycznej pozostają głównymi zagrożeniami dla zdrowia populacji prowadząc do nadwagi, otyłości i chorób cywilizacyjnych.

„Znajdź właściwe rozwiązanie”.

Program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej.

Celem programu jest zapobieganie palenia tytoniu oraz przekazanie wiadomości o zachowaniach asertywnych, uczenie się rozpoznawania swych zachowań oraz uświadomienie mechanizmów nacisku grupowego wraz z nauczeniem się sposobów odmowy wśród uczniów klas V –VIII szkół podstawowych.

Edukacją objętych zostało 839 uczniów i rodziców. Program realizowany był w 4 szkołach podstawowych.

„Nie pal przy mnie, proszę”

Program edukacji antytytoniowej skierowany do uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Celem programu jest poszerzenie informacji na temat zdrowia oraz uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu zarówno czynne i bierne jest szkodliwe.

Program realizowany był w 4 szkołach podstawowych z terenu powiatu sokołowskiego.

Zasięg programu - 651 odbiorców.

„Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”

Celem zajęć programowych jest edukacja w zakresie zagrożeń wywoływanych przez kleszcze oraz sposobów stosowania profilaktyki chorób odkleszczowych, a także uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze.

Zachorowaniu na choroby odkleszczowe można zapobiec unikając kontaktu z tymi pajęczakami w miejscach ich występowania poprzez stosowanie odpowiedniej odzieży i środków odstraszających, tzw. repelentów. W przypadku ukłucia ryzyko zachorowania zmniejsza szybkie i prawidłowe usuwanie kleszczy ze skóry. Najskuteczniejszą metodą ochrony przed KZM są szczepienia ochronne.

Na terenie działania PSSE w/w program realizowały placówki oświatowo-wychowawcze tj. Liczba placówek: Przedszkola - 12 i Szkoły Podstawowe - 14.

W celu podniesienia poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców naszego powiatu w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzili działania informacyjno-edukacyjne, porady metodyczne, rozdawnictwo kleszczolapek podczas pikników i festynów.

Zamieszczano również informacje w mediach społecznościowych (Facebook).

Ogółem edukacją objęto 5191 osób.

„Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy i zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Program realizowany był w 9 przedszkolach. Zasięg programu: dzieci przedszkolne, nauczyciele, rodzice, opiekunowie. Ogółem – 993 uczestników.

REALIZOWANE INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE podejmowała szereg działań o charakterze nieprogramowym (ogólnopolskie, wojewódzkie, lokalne). Większość z nich podejmowana jest od wielu lat, inne mają charakter doraźnej akcji/kampanii, podejmowanej ze względu na różnorodne zagrożenia zdrowotne występujące na terenie powiatu.

Kampania EFSA Wybieraj Bezpieczną żywność #Safe2EatEU oraz #PlantHealth4Life

Kampania #Safe2EatEU - „Wybieraj bezpieczną żywność”. Kampania zainicjowana przez Europejski Urząd do Spraw Bezpieczeństwa Żywności we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym, której kluczowym przesłaniem kampanii było to, że żywność dostępna na rynku jest bezpieczna, a niebagatelną rolę w podtrzymaniu tego bezpieczeństwa odgrywają konsumenci. W mediach społecznościowych, oraz podczas imprez plenerowych popularyzowano treści kampanii. Ogółem działaniami kampanijnymi objęto 624 osoby.

Kampania „EFSA #PlantHealth4Life”. Koordynatorem działań była Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN). Celem działań kampanijnych było zwiększenie świadomości mieszkańców Europy na temat zdrowia roślin oraz podkreślenie zbiorowej odpowiedzialności za wspólne dobro. Kampania podkreślała także zagrożenia, jakie mogą wynikać z wwożenia roślin do Polski (szczególnie z krajów spoza Unii Europejskiej). W ramach realizacji działań kampanijnych inspekcja sanitarna podejmowała działania wspierające poprzez zamieszczanie informacji w mediach społecznościowych (Facebook). Ogółem działaniami objęto 66 osób.

Akcje Bezpieczne Wakacje/ Ferie

Założenia akcji : bezpieczny wypoczynek, przestrzeganie młodych ludzi przed nierozważnym skakaniem do wody – urazy kręgosłupa; popularyzacja wiedzy nt. właściwych i bezpiecznych zachowań w miejscach publicznych, lasach i nad wodą; profilaktyka uzależnień,

Zasięg oddziaływania: dzieci i młodzież kolonii i półkolonii letnich i zimowych, obozu sportowego, wychowawcy, uczestnicy pikników organizowanych na terenie powiatu.

Liczba odbiorców: 5897 osób

Metody i formy realizacji: zajęcia warsztatowe, zajęcia dydaktyczne, prelekcje, pogadanki, spotkania z policjantem, rozdawnictwo ulotek, ekspozycje wizualne, partnerzy - pracownicy Komendy Powiatowej Policji oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sokołowie Podlaskim.

Akcje i kampanie realizowane w ramach profilaktyki antynikotynowej

❖ „Światowy Dzień bez Tytoniu” - 31 maja

❖ „Światowy Dzień Rzucania Palenia” – (trzeci czwartek listopada)

Celem kampanii jest uświadomienie zagrożeń zdrowotnych związanych z używaniem e-papierosów przez dzieci i młodzież, obalenie mitów na temat ich „nieszkodliwości”, pokazanie mechanizmów manipulacji wykorzystywanych przez przemysł tytoniowy, wzmocnienie postaw rodzicielskich przeciwdziałających inicjacji nikotynowej wśród nieletnich a także popularyzacja wiedzy o szkodliwości palenia i przestrzegania zakazu palenia tytoniu w miejscach publicznych.

Działania informacyjno-edukacyjne w tym zakresie prowadzili pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zwracając szczególną uwagę na kwestię zagrożeń zdrowotnych związanych z używaniem tradycyjnych wyrobów tytoniowych oraz wyrobów nowatorskich.

Podczas stoisk przeprowadzono liczne rozmowy z młodzieżą oraz dorosłymi nt. palenia papierosów i e-papierosów, szkodliwości ich używania, zaprezentowano tablicę edukacyjną z negatywnymi konsekwencjami zdrowotnymi palenia tytoniu m.in. zapalenia oskrzeli, rak płuc, udar mózgu. Ponadto dokonywano pomiaru tlenu węgla w wydychanym powietrzu chętnym uczniom, nauczycielom a także przekazywano materiały edukacyjne dot. powyższej tematyki.

Zamieszczano również informacje na stronie internetowej PSSE Sokołów Podlaski i w mediach społecznościowych (Facebook).

Inicjatywami profilaktycznymi objęto 10 023 osoby.

Festiwal Piosenki o Zdrowiu

Głównym założeniem Festiwalu Piosenki o Zdrowiu było zainteresowanie dzieci i młodzieży szkół podstawowych szeroko pojętą tematyką zdrowia, poprzez połączenie atmosfery zabawy z popularyzacją treści prozdrowotnych. Etap powiatowy zorganizowany przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sokołowie Podlaskim odbył się 29 kwietnia 2025 roku. Współorganizatorami festiwalu byli: Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Sterdyni, Wójt Gminy Sterdyń, Wójt Gminy Sokołów Podlaski, Wójt Gminy Sabnie, którzy wsparli przedsięwzięcie finansując nagrody dla laureatów i uczestników. Udział w Festiwalu wzięło 11 przedszkoli i 11 szkół podstawowych z terenu powiatu sokołowskiego

Informacje na temat festiwalu zamieszczono w mediach społecznościowych PSSE Sokołów Podlaski. Ogółem 534 odbiorców.

Popularyzacja Szczepień ochronnych

Promocja szczepień ochronnych mająca na celu podniesienie świadomości na temat roli szczepień w życiu człowieka, ich skuteczności, odesłanie do korzystania z rzetelnych źródeł informacji na temat szczepień ochronnych wobec szerzącej się dezinformacji. Europejski Tydzień Szczepień obchodzony w dniach 27 kwietnia – 3 maja 2025 r. przebiegał pod hasłem „Szczepienia chronią życie i zdrowie – zaufaj nauce!”. Kampania „Jesień bez infekcji”, której celem była promocja szczepień ochronnych przeciwko

chorobom infekcyjnym, nasilających się w okresie jesienno-zimowym. Treści popularyzujące szczepienia ochronne przekazywano podczas stoisk informacyjno-edukacyjnych organizowanych podczas pikników i festynów, w placówkach ochrony zdrowia oraz w Szkołach Podstawowych, a także podczas spotkań edukacyjnych z seniorami. Zamieszczano wpisy promujące szczepienia ochronne w mediach społecznościowych. Działaniami objęto 8645 odbiorców.

Promocja zdrowego stylu życia wśród seniorów

W ramach prowadzonych działań zorganizowano spotkanie i stoisko informacyjno-edukacyjne dla Seniorów z terenu Gminy Sterdyń. Tematem przewodnim było szeroko pojęte zdrowie i bezpieczeństwo seniorów na wsi. Podczas spotkania promowano szczepienia ochronne przeciwko chorobom infekcyjnym, nasilających się w sezonie jesienno-zimowym, które nie tylko zmniejszają ryzyko zachorowań ale także skutecznie chronią przed najgroźniejszymi chorobami infekcyjnymi oraz pomagają w uniknięciu groźnych dla życia powikłań. Podczas spotkania pracownicy Inspekcji Sanitarnej przybliżyli także temat chorób nowotworowych m.in. rak piersi, rak szyjki macicy, rak prostaty i jądra, Podczas trwania stoiska podkreślono znaczenie samobadania piersi jako prostej i regularnej metody wczesnego wykrywania zmian. Nauka samobadania na fantomach.

W trakcie spotkania seniorzy otrzymali odpowiedzi na zadawane pytania dot. powyższej tematyki oraz materiały edukacyjne.

Ponadto zamieszczano informacje w mediach społecznościowych (Facebook).

Ogółem 317 odbiorców.

IV. Podsumowanie

Podjęmowano działania w zakresie monitorowania przebiegu i oceny realizacji ogólnopolskich i wojewódzkich programów edukacyjnych w placówkach oświatowo - wychowawczych. Pracownicy PSSE w Sokołowie Podlaskim prowadzili działania edukacyjne poprzez pogadanki, zajęcia warsztatowe, organizację stoisk informacyjno-edukacyjnych, udział w lokalnych imprezach, opracowywanie i zamieszczanie treści edukacyjnych w mediach społecznościowych, ekspozycję wystaw tematycznych. Uczestnicy prowadzonych działań edukacyjnych zdobyli i pogłębili wiedzę na temat zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, zagrożeń wynikających z palenia tytoniu, używania substancji psychoaktywnych, w celu kształtowania prozdrowotnych postaw. Kształtowanie trwałych postaw prozdrowotnych wymaga systematycznych działań o szerokim zakresie, skierowanych do różnych grup odbiorców. Ich zakres i skuteczność w dużej mierze uzależniona jest od środowiska lokalnego, dlatego w dalszym ciągu zadania realizowane będą przy współpracy z placówkami oświatowo - wychowawczymi, podmiotami leczniczymi, policją, strażą a także instytucjami samorządowymi.

IV. PODSUMOWANIE i ZADANIA NA 2026 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim, na podstawie przeprowadzonej oceny stanu sanitarnego powiatu sokołowskiego, stwierdza, iż w 2025 roku bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne na terenie powiatu było utrzymane. Działania podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sokołowie Podlaskim pozwoliły na bieżące monitorowanie sytuacji sanitarnej oraz ograniczanie potencjalnych zagrożeń dla zdrowia mieszkańców. Pracownicy PSSE w Sokołowie Podlaskim, działając w imieniu Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, realizowali ustawowe zadania obejmujące m.in. prowadzenie kontroli w obiektach objętych nadzorem, podejmowanie działań administracyjnych, monitorowanie warunków higienicznych oraz ocenę zagrożeń występujących w środowisku życia i pracy. Podejmowane działania miały na celu zapewnienie zgodności stanu faktycznego z obowiązującymi przepisami prawa oraz wymaganiami higieniczno-zdrowotnymi.

W 2026 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sokołowie Podlaskim będzie kontynuował oraz doskonalił działania ukierunkowane na zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego ludności, w oparciu o analizę ryzyka i ocenę zagrożeń zdrowotnych. Realizacja zadań odbywać się będzie zarówno w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, jak i bieżącego nadzoru sanitarnego. Ponadto PPIS w Sokołowie Podlaskim będzie prowadził

działania mające na celu ochronę zdrowia mieszkańców powiatu przed negatywnym wpływem czynników szkodliwych i uciążliwych występujących w środowisku, a także podejmował przedsięwzięcia w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym oraz innym chorobom o charakterze społecznym i cywilizacyjnym. Zadania te będą realizowane zgodnie z Planem Zasadniczych Zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, opracowanym na podstawie wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz organów nadrzędnych.